

Az ország magazinja

Vidék Magazin

Country Magazine

Magazine of Hungary

II. évfolyam, 4. szám • 2012. május • www.vidékmagazin.hu
Ára: 490 Ft • előfizetőknek: 392 Ft
Kijárási díj: 2,89 €, 10,2 Lei, 250 Dinar

Jubileum

Ünnepel a Vitafort

Egy magyar biztos

Interjú Andor Lászlóval

IMF-re várva

Brüsszeli kilátások

Halál a betörőkre?

Az új Btk. tervezetéről

Agrárérdekek

Interjú a finn agrárminiszterrel

XIX. Alföldi Állattenyésztési
és Mezőgazda Napok

XIX. Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok

Nemzetközi Szakkiállítás és Vásár

VII. Nemzetközi Furioso-North Star Fesztivál

2012. május 11-12-13.

2012. május 11. (péntek)

9.00 Ünnepélyes megnyitó	Disztér
9.40 Tisztelet a győzteseknek - ünnepélyes emléktábla avató	Disztér
10.00 Magyar tarka fajtabemutató	"A" szektor
10.00 Juh és kecske tenyészállat bírálat	"D" szektor
10.00 Baromfi fajtabemutató	"F" szektor
10.30 Ló tenyészállat bírálat	"F" szektor
10.30 Holstein-fríz showbírálat	"A" szektor
14.00 Húsmarha tenyészállat bírálat	"F" szektor
14.00 Sertés tenyészállat bírálat	"C" szektor
15.00 Hal fajtabemutató	"F" szektor
17.30 Bemutató fejés	"A" szektor
19.00 Tavaszi zsongás - a Rotary Club jótékonyági estje a Fekete Sas báltermében	

(jegyrendelés: 30/9531-599 és eurotex@vasarhely.hu)

2012. május 12. (szombat)

9.00 Kiállítás nyitása	
10.00 Tenyészállat felvezetés, ünnepélyes díjkiosztás	"A" szektor
10.00 "mgy"- erőszakmentes csikóelindítás	"F" szektor
10.00 Agárverseny az Állattenyésztési Napok Díjáért	"G" szektor
10.30 „Látvány” mangalicavágás	"F" szektor
11.30 Hód-Dog Center Kutyaiskola bemutatója	"F" szektor
11.30 Hal fajtabemutató	"F" szektor
11.50 Furioso Fesztivál - csikós bemutató	"A" szektor
12.00 Díjlovas bemutató	"F" szektor
12.00 Főzőverseny zsűrizése	
12.00 Holstein-fríz felvezetők ügyességi versenye	"A" szektor
12.30 Málhás shetland póni bemutató	"F" szektor
13.00 Díjgratú verseny - C1 kat.	"G" szektor
13.00 Gyermek lovasok ügyességi versenye	"F" szektor
13.30 Sertés árverés	"C" szektor
13.30 Képzés, ahogyan a lovak szeretnék! - "mgy"	"A" szektor
13.40 Furioso Fesztivál - díjlovas bemutató	"F" szektor
14.00 Főzőverseny eredményhirdetése	
14.00 Baromfi fajtabemutató	"F" szektor
14.20 Magyar vizsla show	"F" szektor
14.30 Magyar lovak derbije a Hód-Mezőgazda Zrt. díjáért	"G" szektor
14.30 Furioso Fesztivál - fajtabemutató	"A" szektor
15.00 Shetland póni kanca ötösfogat	"F" szektor
15.20 Gyermek lovasok ügyességi versenye	"F" szektor
15.30 Holstein-fríz nyírási és fejési bemutató	"A" szektor
16.00 Tenyészmén parádé	"A" szektor
16.00 Bábolna Takarmány Derby	"G" szektor
16.00 "mgy" - Erőszakmentes csikóelindítás	"F" szektor
16.30 Húsmarha fajtabemutató	"F" szektor
17.00 Furioso Fesztivál - "Pusztá ötös"	"A" szektor
17.15 Fogatkavalkád	"A" szektor
17.20 Agárverseny díjkiosztása	"F" szektor
18.00 Bemutató fejés	"A" szektor

2012. május 13. (vasárnap)

9.00 Kiállítás nyitása	
9.00 Tenyészállat felvezetés	"A" szektor
9.00 CAN-C. kategóriás fogathajtó verseny	"G" szektor
9.30 XXVIII. Szent György Napi Juhasztalálkozó - megnyitó	"D" szektor
9.30 „Látvány” mangalicavágás	"F" szektor
10.00 "mgy" - Erőszakmentes csikóelindítás	"F" szektor
10.30 Juh és kecske tenyészállat bemutató és értékesítés	"D" szektor
11.00 "Állati jó show gyerekeknek" - rajzverseny, malacfogó verseny Ki Mit Tud? - az állatokról, tehénfejő- és tejivó verseny, halsimogatás, pikkelykirakás	"A" szektor
11.30 Magyar vizsla show	"F" szektor
12.00 Málhás shetland póni bemutató	"F" szektor
12.30 Gyermek lovasok ügyességi versenye	"F" szektor
12.30 Húsmarha fajtabemutató	"F" szektor
13.00 Ifjú Holstein-tenyésztők XV. Országos Felvezető Versenye	"A" szektor
13.30 Magyar kutyafajták fajtabemutatója	"F" szektor
13.30 Képzés, ahogyan a lovak szeretnék! - "mgy"	"A" szektor
14.10 Dáma lovas bemutató	"F" szektor
14.30 Holstein-fríz nyírási és fejési bemutató	"A" szektor
14.40 Shetland póni kanca ötösfogat	"F" szektor
15.00 Díjlovas bemutató	"F" szektor
15.20 Furioso Fesztivál - fajtabemutató	"A" szektor
15.30 Juhnyírási bemutató	"D" szektor
15.30 Baromfi fajtabemutató és árverés	"F" szektor
16.00 "mgy" - Erőszakmentes csikóelindítás	"F" szektor
16.10 Furioso Fesztivál - csikós bemutató	"A" szektor
16.30 A Gyulai Kutya Agility Szabadidősport Klub bemutatója	"A" szektor
17.30 Bemutató fejés	"A" szektor

A kiállítás egész időtartama alatt az állattenyésztő
szakmai szervezetek folyamatos szaktanácsadást nyújtanak
az érdeklődők részére.

A kiállítás egész időtartama alatt
vadászati kiállítás látható.

Hód-Mezőgazda Zrt. Kiállítási Centruma
Hódmezővásárhely, 47. sz. főút, 195. km.

A belépés 1000 Ft
18 éven aluliaknak ingyenes!
Parkolás 1000 Ft

Trigó-Fix Kft.

www.allattenyesztesinapok.hu

4. Kétország

A szerkesztő jegyzete

6. Módosítások helyett

Az új Büntető Törvénykönyv tervezetéről

12. A kutya harap, a fegyver töltve van

Halál a betörőkre?

16. Harminc éve az állattenyésztésért

Interjú Kulik Zoltánnal, a VitaFort Zrt. vezérigazgatójával

21. Alá nem írt megállapodás

Miért nem traffipaxolnak az önkormányzatok?

22. Retro

Így nem lett Sopron keleti határváros

24. Interjú Andor Lászlóval

„Sokan nem értik, miért torlódik egymásra ennyi probléma...”

26. IMF-re várva

Brüsszeli kilátások

28. Az agrárpolitika mögött

Mi is az a Coöbra?

31. „Fel kell ébreszteni a mezőgazdaságot...”

Interjú Jari Koskinen finn agrárminiszterrel

34. Mit hoz a jövő a gabonapiacon?

Búzából kisebb, kukoricából rekord nagy vetésterület várható

36. Kétmilliárdos malom Gyermelyen

Ahol a miniszterelnök is járt

38. Lendület

Modernebb, sportosabb az új Ibiza

39. A békéscsabai Csaba Autóház

Értékesítés mellett szolgáltatás

40. Drágából a fenntarthatóba: MotoGP

Lesz pénz vagy nem lesz?

42. Itt a futószezon

Nem szegény és hasznos

43. A királynő és a barbár

Eper rebarbarával

44. Kunyhótól a főiskoláig

Nagy Veronika története

46. Pünkösdi barangoló

A Polányi Passió

48. Ajánló

Alapító-főszerkesztő:
Tóth László Levente

Szerkesztőség címe, hirdetésfelvétel:
Vidék Magazin
1146 Budapest, Hermina út 57.
Telefon: +36-70/420-3456
Telefon/fax: +36-1/220-0457
E-mail: videkmagazin@gmail.com
Web: www.videkmagazin.hu
Kiadó: NewsPapers Kft.

Kiadó székhelye:
2724 Újlengyel, József A. u. 12.
Postacím:
NewsPapers Kft.
1580 Budapest, Pf. 176
Kiadásért felel:
a kiadó ügyvezető igazgatója
Olvasószerkesztő:
Barabás Júlia
Szerzők: Barabás Júlia,
Bihari Tamás, Bubrik Gáspár,
dr. Dósa Kinga, Ecsédi József,

Izsó Zita, Kovács Lajos,
Losonczy Gergő, Molnár Ádám,
Mozser Mária, Szegő Iván Miklós,
Tóth László Levente
Fotók: Bedő Péter,
Benkő Imre, Eric Vidal,
Horváth Zoltán, Jancsik András,
Karina Knapke, Kertész Gábor,
Kovács Attila, Mitrov Gabriella,
Molnár Ádám, Molnár Zoltán,
Salát Alex, Tóth Gergő
Címlafotó: Molnár Zoltán

II. évfolyam, 4. szám
2012. május

ISSN: 2062-4905

Nyomda: Veszprémi Nyomda Zrt.

Megjelenik:
havonta országosan

Terjeszti: a Lapker Zrt.
és a NewsPapers Kft.

Előfizethető: a postahivatalokban és a kiadónál

Digitális formátumban megvásárolható vagy előfizethető:
<https://digitalstand.hu>

Aktuális lapszámunkba betekinthet még:
a Vidék Magazin honlapján
www.videkmagazin.hu

Kétország

A Köztársaságállam utáni időkben történt. A hont akkoriban már Társaságállamnak nevezték, s két részből: Van tartományból és Sehol tartományból állott. Ez a felosztás azonban csak a külföldnek kitalált porhintés, korabeli kifejezéssel megfogalmazva úgynevezett propaganda volt. A helybeliek ugyanis – attól függően, hogy melyik területen éltek – maguk közt bizony másképp emlegették a szomszéd tartományt. A tájegységek nyelvei ugyan különbözőek voltak – sőt, a beszéd és a kommunikáció formái is napról-napra változtak még akkortájt – ám a két elnevezési forma szinte őshonosá vált a honban. A Van tartománybeliek Sehol tartományt Seholországként, míg a Sehol tartományban lakók Van tartományt röviden csak Vanföldként emlegették.

Erről a belső – a rossznnyelvek szerint nemzeti – széthúzásról azonban a külföld mit sem tudott, mert azokban az időkben működött még a hon propaganda-gépezete. Ezt a hivatalnak álcázott masinát jól megfizetett emberek működtették az agytekervényeikből kicsiholt gondolataikkal, amelyeket legtöbbször le is írtak. Ezeknek az embereknek lényegében az volt a dolguk, hogy lehetőleg minél több adatot hamisítsanak meg, nemcsak a hírekben, még az okmányokban és a dokumentumokban is. Ügyelniük kellett azonban arra, hogy a hamisítást ne lehessen észrevenni. Ezért csak a szájhagyomány útján fennmaradt mondákból emlékezhetünk arra: Seholország és Vanföld, s egyáltalán maga az állam mit is jelenthetett elődeinknek.

A legenda szerint annak ellenére, hogy a hon tartományai közigazgatásilag együvé tartoztak, a két tagállamban nagyon eltérő közállapotok alakultak ki. Sehol tartományban a szükség, Van tartományban ellenben a bőség. Ez azt jelentette, hogy miközben Seholországban arcpirítóan elszegényedtek az emberek, Vanföld lakosai arcátlanul megdagodtak. Talán ez a különbség lehetett az oka annak, hogy a két tartomány polgárainak egyes kérdésekről nemcsak látszólag, hanem a lényegét tekintve is nagyon eltérő volt a véleményük.

Seholország lakossága például egyhangúlag elismerte a szegénységét. A Vanföldön élők azonban – amint ez már a szomszédos tartomány általuk használatos elnevezéséből is kitűnhetett – nem csak a Seholban lakók szegénységét kérdőjelezték meg, de magát Seholországot is egyszerűen nemlétezőnek tartották. (Nem is tüntették fel az autóstérképeken.) Vanföld lakosai eközben szüntelenül arról panaszkodtak, hogy mennyire szegények. Ez magyarázza elkorcsosult cselekményeiket, amelyek abban csúcsosodtak ki, hogy az előállított javakat nem a Seholban lakók megsegítésére, hanem szüntelenül a maguk javára fordították. Tetteiket nap mint nap igazolták is az ideológusaik által legyártott, nyakatekert magyarázatokkal a kezükbe kaparintott médiákokban, amelyek Köztársaságállam-kori elnevezésük

szerint (elektronikus) nyálverő gépek, illetve (mechanikus) szemrontó papírnyalábok voltak.

A régiek legérthetetlenebb cselekedeteiről azonban majdnem elfeledkeztem. A honban nőtt a munka nélkül lévők száma, a dolgozók jó részét is feketén vagy úgynevezett vállalkozóvá kényszerítve foglalkoztatták. Eközben Sehol tartományban mégis embereket lakoltattak ki a hajlékaikból, vagyis tovább nőtt a különbség a két tartomány között.

A nagy felfordulásban valakinek – azóta sem tudni, kinek, mert ő lett a legelfelejtettebb mindannyiuk között – támadt egy ötlete. Besurrant Társaságállam egyik vezetőjének dolgozószobájába, akinek ott azt mondta:

„Magad maradtál! A seholbeliek már az ajtód előtt hőzöngenek, egymást tiporják, hatalmadat követelik.”

„Hol vannak seregeim?” – kérdezte a vezető, akit még a vanföldiek is csak Koponyaként emlegettek.

A válasz ekképp hangzott: „Védőidet megtevesztették: visszacsalogatták a tekervényes határra, ahonnet ideparancsoltad őket magad védelmedre, nagy jó uram!”

„Mi lesz most?” – tártá szét a kezét erre Koponya.

„Semmi, ha ezt aláírod!” – mondta az a valaki, s gyorsan egy tenyérnyi papirost tolt Koponya elé.

A papiros alapító okirat volt. Rövid tartalma szerint Társaságállam – mint egykor Köztársaságállam – megbukott. Ezért Társaságállam nevéből az állam szócska – ahogyan annak idején a Köztársaságállam elnevezésből a köz előtag – töröltessék ki. Töröltessék továbbá az állam szó minden nyilvántartásból, iratból, kódexből, útítábláról, passzusból, de még a használatból is. Társaságállam helyett pedig a hon neve legyen ezután csak: Társaság. Ebben a társaságban pedig Vanföld többségi részvénytőssomajja mellett legyen a kisebbségi tulajdon Seholországa.

„Mi történik, ha nem írom alá?” – kérdezte Koponya.

„Rögvest elemésztődsz.”

„És ha aláírom?”

„Elvonulnak a hadak, te pedig nyugodtan ücsöröghetsz tovább a foteledben. Alteregőd majd elintézi helyetted mindent.”

Mai szabad, Társaságként nevezett, messzi földön is Társaságként ismert honunk bizonyítja: Koponya aláírta a dokumentumot. Előtte azért felpillantott és gyorsan megkérdezte még:

„És az állam... akarom mondani a honforma? Az mi lesz ezután a honban? Merthogy... atyámfiat ezt nem írták rá a papirosra.”

„A honforma? – kérdezett vissza az a valaki idegesen, mert tartott attól, hogy mindjárt rátörnek az örök, eltávolításuk ugyanis egyszerű blöff volt. Annyit válaszolt hát:

„Demokrácia.”

Tóth László Levente
alapító-főszerkesztő, Vidék Magazin
videkmagazin@gmail.com

Tale of Two Countries

It happened after the time of the Republican State. Our beloved land had been referred to as Publican State by then, divided into two distinct territories: the Land of Be, and the Land of None. The partition was of course no more than a publicity eye-wash for foreigners, a.k.a. propaganda in obsolete terms. Depending on where they happened to live, locals had very different names for their neighbours. Not counting various local dialects and the ever-changing forms of communication in those days, people of the Land of Be referred to the Land of None as Nowhereland, while citizens of the Land of None called their neighbours' country Somewhereand.

The domestic – some liked to call it national – dissension went unnoticed abroad, thanks to the still well-oiled propaganda machine. Disguised as a state office, the juggernaut was run by highly paid officials with the help of contrived thoughts wrought from the deepest recesses of their cerebral cortexes – thoughts not only thought but often put down in writ. Their job was principally to falsify as many facts and data as possible, not only in the news but in actual documents as well. They had to be careful though, lest they get caught redhanded forfeiting. We know it from word of mouth and ancient lore, what it meant to be citizens of Nowhereland and Somewhereand.

Legend has it that the two territories, albeit governed under one rule, had the most disparate conditions of life. The Land of None was reduced to exigence, the Land of Be revelled in plenty. People in the latter had fattened, subjects of the former impoverished. The thickness of the purse might have played a role in forming fundamentally opposing views in matters of importance.

Whereas Nowherians unanimously admitted their poverty, Somewhereians not only doubted the complaints, but even questioned the existence, of their neighbours – somewhat redundantly but eponymously indicated by the slighting sobriquet they used to denote them (and their omission from road maps). Somewhereians in the meantime kept complaining about how not really well off they were. As a result, in a most condemnable manner, they denied poor Nowherians the fruit of their immense wealth and produce, and used and amassed it all for their own good. Their ugly deeds had to be whitewashed and justified on a daily basis with involved explanations, fabricated by their chief ideologists and expounded through the mouthpieces of the confiscated media – classified into drooling drivell machines (electronic) and blinding paper stacks (mechanical) in the technical terms of the old Republican State.

I nearly forgot about the most inexplicable custom of our forebears. Many went without work in those days, and most of those who had jobs were employed illegally or forced to pretend to be entrepreneurs of some sort. To make it worse,

hosts of Nowherians got evicted from their own homes. The gap between the two territories was widening.

In the great commotion that ensued, someone – his name was never recorded and then forgotten a dozen times over anyway – had a brilliant idea: he sneaked into the study of a leading official of the Publican State, and warned him:

"You are left on your own! Nowherians are at the gates, thronging ahead, asking for your head."

"Where are my troops?" asked the learned leader, whom even Somewhereians liked to call The Skull. Came the hasty answer: "Your guards have been deceived – lured back to the winding borders that you ordered them to leave behind for your protection, my good lord!"

"What next?" waved his hands The Skull in a questioning motion.

"No harm done, if you sign this!" said the visitor, placing a beermat-sized sheet of paper in front of The Skull.

It was a charter, briefly stating that Publican State – close at heels with the late Republican State – has gone down with a bang. Therefore the word 'state' is to be eradicated from its name, just the same as Republican State used to be stripped of 'Re' to form Publican. Easy as that. Furthermore, the word 'state' is to be eradicated from all registries, codices, paragraphs and road signs, in both written and spoken word. As of now, Publican State becomes Publican, more precisely Public, shortened to Plc., incorporated, with the majority of shares owned by Somewhereand, and a nominal package of shares and rights offered to Nowhereland.

"What if I don't sign it?" asked The Skull.

"You are doomed immediately."

"What if I do?"

"The troops withdraw, and you can rest assured in your armchair. A suitable proxy will stand in and do the rest for you."

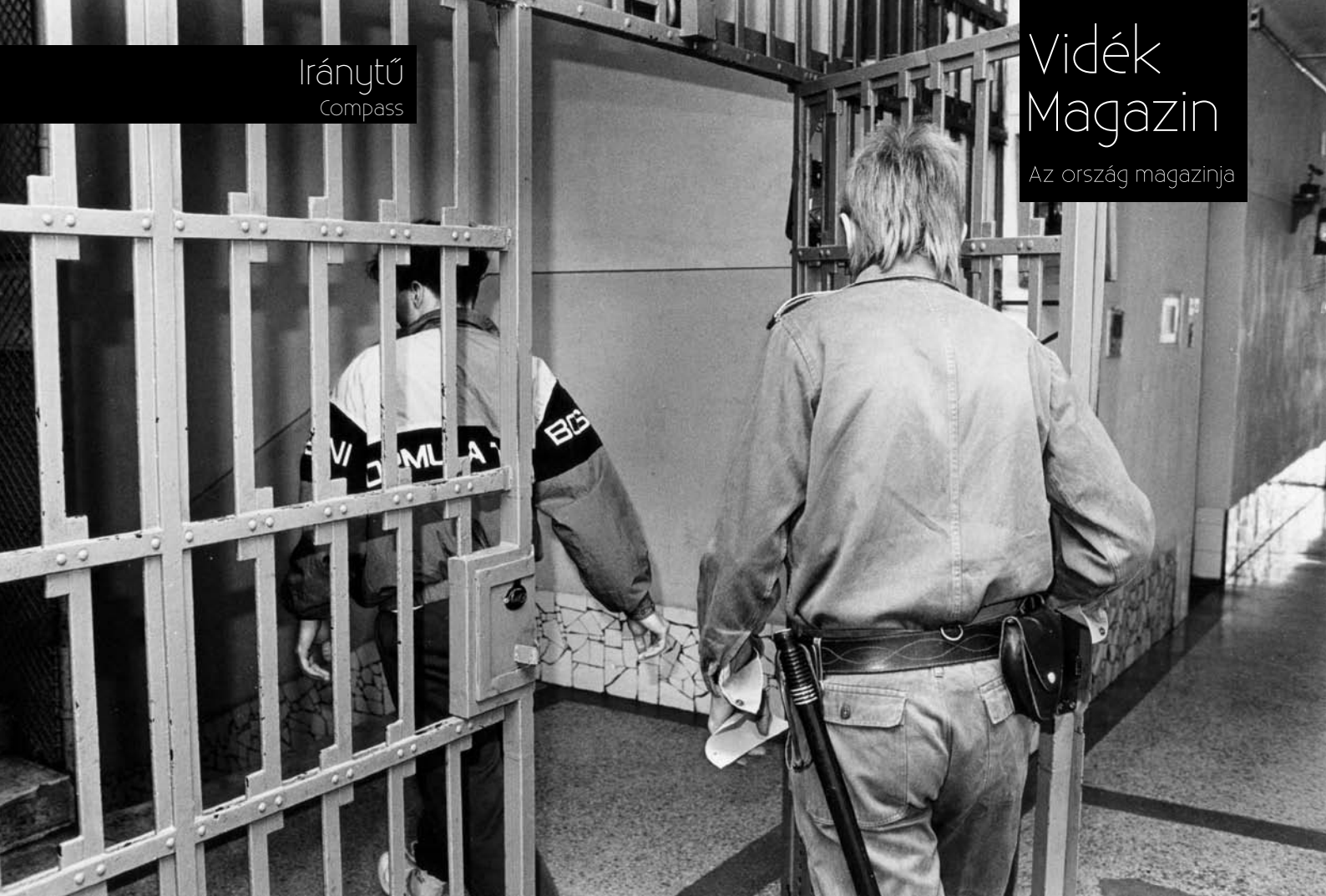
The fact that we now live in Publican, also known far and wide as Plc., is living proof that The Skull in fact did sign the beermat-sized document. Prior to scribbling his name, he looked up and hastily asked:

"What, may I ask, shall be the form of the state... I mean the form of the land, as of now? My fellow citizens forgot to mention it in the charter."

"Form of the land?" hesitated that forgotten somebody nervously, afraid that the guards – their withdrawal was a bluff of course – might step in any minute. He curtly came up with an answer:

"Democracy."

László Levente Tóth
founder-editor in chief, Country Magazine
videkmagazin@gmail.com

Módosítások helyett

AZ ÚJ BÜNTETŐ TÖRVÉNYKÖNYV TERVEZETÉRŐL

Előreláthatóan 2013-ban léphet hatályba az új Btk., azaz a Büntető Törvénykönyv, addig azonban még sok víz lefolyik a Dunán. Az új büntetőjogi kódex a 34 éve, 1978-ban elfogadott több mint 100 alkalommal és 1600 ponton módosított 1978. évi IV. törvény helyébe lép. A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium igazságügyért felelős államtitkárának indoklása szerint az elmúlt évtizedekben végrehajtott módosítások megbontották a törvénykönyv belső összhangját, az egyes bűncselekmények büntetéseinek arányossága felborult, ezért a további módosítások helyett új Btk. alkotása vált szükségessé.

Az új Büntető Törvénykönyv kormány elé kerülő szakmai tervezete 2012 februárjában készült el. A tervezetről a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium négy kiemelt szakmai szervezettel egyeztetett, az Országos Bírói Hivatallal, a Kúriával, a Legfőbb Ügyészséggel valamint a Magyar Ügyvédi Kamarával. A szakmai szintű egyeztetésen résztvevők megállapodtak abban, hogy a jogos védelem tervezet szerinti szövegében, az új büntetési nem, az elzárás alkalmazásával kapcsolatban érdemi pontosításokra van szükség, valamint a szöveg különös része tényállásainak tekintetében szükségesnek ítélték a tervezet módosítását. Az új Büntető Törvénykönyv tervezetét március 9-ig véleményezhették civil és szakmai szervezetek. A társadalmi egyeztetés

során érkezett javaslatokkal kiegészített törvénytervezet a kormány – előreláthatóan lapzártánkat követő – döntését követően kerül az országgyűlés elé. A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium közlése szerint az új Btk. célja, hogy hatékony, egyszerű, korszerű és szigorú szabályokat teremtsen mind a bűncselekmények áldozatai, mind a bűncselekmények elkövetői, mind pedig az igazságszolgáltatás számára. Az új büntetőjogi kódex az eddigi több száz módosítás miatti egyenetlenségeket is orvosolja, egységes és következetes. A tervezet tett-arányosabb szemléletet tükröz. Több teret, értelmezést enged a bírói gyakorlatnak, továbbá támogatja a bűnüldöző szervek, az ügyészség és a bíróság munkáját is.

A törvénykönyv előreláthatóan 2013. július 1-jén lép hatályba.

Lapzártánk idején a tervezet közigazgatási egyeztetése még folyamatban volt, s az előterjesztője figyelmeztetett arra, hogy „a minisztériumok közötti egyeztetés során az előterjesztés koncepcionális kérdései is jelentősen módosulhatnak, ezért jelen formájában nem tekinthető a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium álláspontjának. A dokumentum célja a társadalmi egyeztetés elindítása és a jogalkotási folyamat átláthatóvá tétele, amelynek alapján, illetve eredményeként az előterjesztés valamennyi tartalmi és formai eleme módosulhat”.

Fentiekre tekintettel a cikkben ismertetett szabályok még nem tekinthetők véglegesnek, azok a törvényalkotás további fázisaiban módosulhatnak.

A Büntető Törvénykönyv általános részének tervezett módosításai

A kódex általános részének tervezete megőrzi a másfél évszázad alatt letisztult alapvető büntetőjogi elveket és fogalmakat, a szankciórendszerben bevezetett módosítások javarészt helyeselvek, mivel a hatékonyabb igazságszolgáltatás érdekében a már meglévő büntetési és intézkedési nemek mellett új büntetési és intézkedési nemeket vezetne be, ami a bíró mérlegelési lehetőségeit tágítja.

A büntetési nemek között már természetesen korábban is szereplő szabadságvesztés büntetés tekintetében a legfontosabb változás, szigorítás, hogy a határozott ideig tartó szabadságvesztés legrövidebb tartamát az eddigi két hónapról a tervezet három hónapra, leghosszabb tartamát tizenöt évről húsz évre, életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntetendő bűncselekmény, bünszervezetben, különös vagy többszörös visszaesőként történő elkövetés, továbbá halmazati vagy összbüntetés esetén a jelenleg kiszabható húsz évről huszonöt évre emelné.

A tervezet által bevetni kívánt két új büntetési nem egyike az elzárás lenne, melynek legrövidebb tartama öt, leghosszabb tartama kilencven nap, fiatalkorú esetében pedig legrövidebb tartama három, a leghosszabb pedig harminc nap lenne. Sokan vitatják az elzárás bevezetésének előnyeit a büntetési nemek közé, mivel a magyar szankciórendszer amúgy is szabadságvesztés-centrikus, ugyanakkor, ahogy az előterjesztés is rámutat, ez a büntetési nem elsősorban fiatalkorú, illetve első büntetett elkövetők esetén hatékonyan szolgálhatja a prevenciót, mivel a szabadságvesztéshez képest kedvezőbb mentesítési szabályok alkalmazásával szankcionálhatóak lennének a kisebb súlyú bűncselekmények. Ezen túlmenően bizonyos élethelyzetek, illetve személyiségtípusok esetén célravezető lehet ennek a büntetési nemnek az alkalmazása, amennyiben a szabadságvesztés büntetés kiszabása túl súlyos lenne, ugyanakkor a pénzbüntetés kiszabása az elkövető kedvező anyagi hely-

zete miatt érdemi felelősségre vonást nem eredményezne, így az számára semmiféle visszatartó erővel nem bírna.

A sportrendezvényeken, illetve azokkal összefüggésben elkövetett bűncselekmények elszaporodottsága miatt vezetnék be a másik új büntetési nemet, a sportrendezvények látogatásáról való kitiltást, melynek az elkövetővel szembeni kiszabására abban az esetben lesz lehetőség, ha a bűncselekményt az elkövető a sportrendezvényen, az odautazás, vagy az onnan történő távozás során a sportrendezvénnyel összefüggésben követi el. Az eltiltás legrövidebb tartama egy év, leghosszabb tartama öt év lenne.

A meghatározott helyről való kitiltást a jelenleg hatályos Btk. a mellékbüntetések közé sorolja, melynek alkalmazására azzal szemben van lehetőség, akit szabadságvesztésre ítélnék és bizonyos helységeket, vagy az ország meghatározott részén való tartózkodása a közérdeket veszélyeztet. A tervezet szerint a kitiltás önállóan is alkalmazható büntetés lesz, annak tartamában azonban nem lesz változás, a legrövidebb ideje továbbra is egy év, a leghosszabb pedig öt év marad.

A büntetésekkel kapcsolatos változtatások során megemlítené még, hogy a tervezet a pénzbüntetés egy napi tételének alsó határát kettőezer-ötszáz forintról egyezer forintra csökkentené. E rendelkezés célja a pénzbüntetés teljesíthetőbbé tétele, ugyanis a büntető bírák számos alkalommal jelezték, hogy a néhány éve felemelt alsó határ túl magas, a rosszabb anyagi helyzetű vádlott számára megfizethetetlenül magas volt a kiszabott pénzbüntetés. Így a meg nem fizetett pénzbüntetést sok esetben szabadságvesztésre kellett átváltani, ami azonban az elkövetett cselekmény súlyára való tekintettel túl szigorú büntetés volt az elítélttel szemben.

A jogos védelem jogintézménye valójában egyidős a jog létrejöttével, a jogi normák rendszerének kialakulásával, már a római jogban, a XII. táblás törvényekben megjelent. Ez ugyanis megengedte az éjjel tetten ért tolvaj megölését, azonban a nappal elcsípett betolakodó életének a kioltását csak abban az esetben ismerte el, ha az fegyverrel védekezett. Az egyházi jogban (kánonjog) a jogos védelem elsődlegesen az élet és a testi épség elleni támadásokkal szemben jelent meg. A magyar jogtörténetben a védekezés lehetővé tétele már Szent István törvényeiben megjelent, amely szerint „aki a házába jogtalanul, ellenségesen behatoló comest megöli, az nem fizet compositiót”. A későbbiekben Werbőczy Tripartituma (Hármaskönyve) már igen részletesen foglalkozott a jogos védelemmel, majd a Praxis Criminalis, az 1843. évi Javaslat, a Csemegi-kódex, az 1950. évi II. törvény (Bt.) és az 1961. évi V. törvény egyre részletesebb szabályozást adva alakította ki a büntetőjog mai elveit, szabályait a jogintézménnyel kapcsolatban.

A tervezet szerint az ittas vagy bódult állapotban történő járművezetés esetén kötelezően alkalmazandó büntetés lesz a járművezetéstől való eltiltás. A bíró a jelenlegi szabályozás

szerint szabadon mérlegelhet, hogy eltiltja-e a járművezetés-től az elkövetőt, így ez a rendelkezés a szabad bírói mérlegelés elvonását eredményezi, holott bírakra éppen azért van szükség, hogy a törvény elvont, általános rendelkezéseit a konkrét ügy figyelembe veendő egyéb sajátosságaihoz igazítsa a törvényhozó által meghatározott keretek között.

Az új Btk. tervezete átemeli az erőszakos bűncselekmények elkövetőit sújtó, 2010. július 23. napjától hatályos és a büntetőjogi szakma többsége által bírált úgynevezett „három csapás” szabályait, melynek egyik legfontosabb rendelkezése, hogy az egy eljárásban bírált, rövid időközön belül elkövetett három erőszakos bűncselekmény esetén a három közül a legsúlyosabb büntetési tételének felső határa a kétszeresére emelkedik. Ha az így felemelt felső határ a húsz évet meghaladná, vagy a törvény szerint bármely cselekmény életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntethető, akkor az elkövetővel szemben ezt, életfogytig tartó szabadságvesztést kell kiszabni.

A tervezet új intézkedési nemként kívánja bevezetni az úgynevezett jóvátételi munkát. A tervezet szerint vétség, valamint háromévi szabadságvesztésnél nem súlyosabban büntetendő büntett miatt a bíróság a büntetőjogi felelősség megállapításával egyidejűleg a büntetés kiszabását egy évre elhalaszthatja, és jóvátételi munka végzését írhatja elő, ha alaposan feltehető, hogy a büntetés célja így is elérhető. A munkát állami vagy önkormányzati fenntartású intézménynél, közhasznú jogállású civil szervezetnél, illetve egyháznál kellene végezni, természetesen térítésmentesen. Tartamát órákban kell meghatározni, annak legkisebb mértéke ötven, legnagyobb mértéke kétszázötven óra. Ha az elkövető a munka elvégzését az intézmény, szervezet vezetője aláírásával igazolja, akkor a tervezet szerint büntethetősége megszűnik.

A kényszergyógykezeltek számára hátrányos változtatást hozna az új Btk. Ezen intézkedés alkalmazására abban az esetben van lehetőség, ha a személy elleni erőszakos vagy közveszélyt okozó büntetendő cselekmény elkövetője az eleműködésének kóros állapota miatt nem büntethető, és tartani kell attól, hogy hasonló cselekményt fog elkövetni, feltéve hogy büntethetősége esetén egyévi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetést kellene kiszabni vele szemben. A jelenleg hatályos Btk. szerint a kényszergyógykezelés a cselekményre megállapított büntetési tétel felső határának megfelelő ideig, életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntetendő bűncselekmény esetén legfeljebb húsz évig tart. Ha ezt követően szükséges, akkor a kényszergyógykezeltet pszichiátriai intézetben kell elhelyezni. Az új Btk. tervezete eltörölné a kényszergyógykezelés időkorlátját azzal, hogy kimondja, a kényszergyógykezelést akkor kell megszüntetni, ha szükségessége már nem áll fenn.

Az új tervezet szigorítaná az elévülés szabályait. A jelenlegi szabályozással megegyezően a büntethetőség az adott bűncselekmény büntetési tétele felső határának megfelelő idő, de legalább három év, a tervezet szerint legalább öt év alatt évülne el. A tervezet szerint nem évülhet el egyetlen olyan bűncselekmény sem, amely életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntethető. A kiskorúak sérelmére elkövetett emberkereskedelem, nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekmények esetében, ha a sértett a bűncselek-

mény elkövetésekor még nem töltötte be a tizennyolcadik életévét, akkor a cselekmény büntethetősége a sértett a tizennyolcadik életévének betöltését követő öt év alatt évül el. Így az elkövetők nem bújhatnának ki a felelősség alól pusztán azért, mert gyermekáldozatuknak nem volt lehetősége időben feljelentést tenni.

A jogos védelem szabályainak tervezett módosításai

A jogos védelmi helyzet kiszélesítésére tett javaslattal kapcsolatban a fentiekben már utaltam arra, hogy a szakmai szintű egyeztetésen résztvevők megállapodtak abban: a jogos védelem tervezet szerinti szövegében még érdemi pontosításokra van szükség.

A jogos védelmet a hatályos Btk. a büntethetőséget kizáró okok közé sorolja, a szakirodalom általában a cselekmény társadalomra veszélyességét kizáró okként fogja fel.

Ennek az értékítéletnek a kialakítása során a szakirodalom sem vitatja, hogy elsősorban az államnak kell megvédenie a jogtalanul megtámadott polgárait, azonban az államnak e célra rendelt eszközei és intézményei bizonyos esetekben a bűncselekmény elkövetésekor nem állnak rendelkezésre, ezért ezt a feladatot a társadalom tagjai átvállalhatják. A törvény abból az elvből indul ki, hogy a jogtalan támadás elhárításának kockázatát a jogtalan támadónak kell viselni, és a megtámadott elhárító cselekményét méltányosan kell megítélni. A jogos védelem jogtalan támadást feltételez, melynek az általánosan elfogadott elvek szerint aktív magatartásnak kell lennie. Jogtalan a támadás, ha a támadó (csak emberi támadás, állat támadása nem) cselekménye valamely bűncselekmény törvényi tényállását megvalósítja. A jogos védelem megállapíthatóságának feltétele, hogy a jogtalan támadás, vagy annak közvetlen veszélye és az elhárító magatartás időben egybe essék. A törvény csak addig a pontig biztosít büntetlenséget, amíg az illető cselekménye idő- és

szükség szerű, továbbá vizsgálandó az is, hogy a védekező cselekmény arányos volt-e, ettől eltérő esetben a jogos védelem túllépésével állunk szemben. Ez alól kivétel az élet ellen irányuló támadás, amelynek esetében az arányosság vizsgálata a támadás céljából adódóan szükségtelen. A hatályos törvény kimondja azt is, hogy nem büntethető az, aki az elhárításhoz szükséges mértéket ijedtségből vagy menthető felindulásból túllépi, továbbá azt, hogy a megtámadott nem köteles kitérni a jogtalan támadás elől.

Rendelkezik ezen túlmenően a hatályos Btk. az úgynevezett megelőző jogos védelem szabályairól, mely olyan jogtalan támadás megelőzésére irányul, amely a jövőben a védekező vagy más személy vagy javai ellen irányul. A megelőző jogos védelem csak akkor zárja ki a büntethetőséget, ha az alábbi három feltétel együttesen teljesül. A megelőző védelmi eszköz nem lehet élet kioltására alkalmas (például: fegyver, lőfegyver automatikus működésbe hozatala, nagy erősségű, illetőleg magas feszültségű áram alkalmazása), a megelőző védelmi eszköz alkalmazása folytán a jogtalan támadó nem szenvedhet sérelmet (jogtalan támadás hiányában a védekező felel a vétlen személynek okozott testi sérítés gondatlan okozása miatt), valamint a megelőző védelmi eszköz alkalmazója köteles megtenni mindent, ami az adott helyzetben elvárható a sérelem elkerülése érdekében (például: figyelmet felhívó jelzés, felirat).

Az új Btk. tervezete szerint a megelőző jogos védelem szabályai nem változnak, a tervezet a saját, illetve más vagy mások személye, javai vagy a közérdek ellen intézett, illetve ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás esetén szélesítené ki a jogos védelem jelenlegi lehetőségeit, amennyiben a megtámadott joggal feltételezheti, hogy a támadás akár az élete ellen is irányulhat. A tervezet szerint a jogtalan támadást ilyennek kell tekinteni, amennyiben azt személy ellen éjjel, fegyveresen, felfegyverkezve vagy csoportosan követik el, az a lakásba éjjel, fegyveresen, felfegyverkezve vagy csoportosan történő jogtalan behatolás, az a lakáshoz tartozó bekerített helyre fegyveresen vagy felfegyverkezve történő jogtalan behatolás. A jövőben nem vizsgálandó ezekben az esetekben, hogy a védekező jogosan lépte-e túl az elhárítás arányos mértékét.

A tervezet fentebb hivatkozott változtatása alapvetően helyeselhető, javarészt a több évtizedes bírói gyakorlatra támaszkodik, amely a jogos védelem jogintézményének határait fokozatosan tágítja. Helyeselhető az a nézet, amely szerint a jogtalan támadás nyomán kialakult konfliktusok kockázatát a jognak a megtámadott oldalára állva a támadóra kell hárítania, viselje ő a támadásának következményeit, melyre előre fel tud készülni, nem úgy, mint az, akit a támadás váratlanul ér. A rendelkezéssel kapcsolatos kritikaként merült fel, hogy annak túlzó megfogalmazásai az élethelyzetek sokszínűségére való tekintet nélkül elvonják a bírói mérlegelés lehetőségét. Ugyanis egy megdönthetetlen törvényi vélelmet állít fel, mely a bírót köti, így bizonyos esetekben ellentmondás alakulhat ki az állam életvédelmi kötelezettsége és a jogos védelem arányosságának bírói mérlegelést kizáró törvényi vélelem között. Egyes vélemények szerint ez a változtatás visszaélésekre adhat okot, ugyanakkor éppúgy visszatartó erőt is jelenthet a potenciális elkövetők számára.

A Büntető Törvénykönyv különös részének tervezett legfontosabb módosításai

A kódex második, különös részében szabályozott egyes bűncselekmények tekintetében a tervezet számos ponton szigorúbb a jelenlegi kódexnél, a változtatások elsősorban jogpolitikai célzatúak. A korábbiakban már kifejtettek szerint a szakmai szintű egyeztetésen résztvevők megállapodtak, többek között, abban is, hogy a szöveg különös része tényállásainak tekintetében szükséges a tervezet módosítása.

Szigorúbb lesz a hivatalos személyek, valamint a közfeladatot ellátó személyek elleni erőszak megítélése. A cselekmény alapesete három helyett egytől öt évig terjedő szabadságvesztéssel lesz büntethető.

A tervezet hatékonyabb fellépést biztosít a gyermekek sérelmére elkövetett erőszakos cselekmények ellen, ezáltal megerősödik a gyermekek büntetőjogi védelme. Így például külön tényállás lesz a gyermekprostitúció kihasználása, a kiskorú érzelmi fejlődésének veszélyeztetése. Átvenné a kódex az európai szabályozást abban a tekintetben, hogy azokat, aki kiskorúak sérelmére követnek el szexuális jellegű bűncselekményeket, el lehet tiltani minden olyan foglalkozástól, tevékenységtől, amelyek gyermekek, fiatalok felügyeletével, gondozásával, nevelésével függenek össze. Az előterjesztés minősített esetként szabályozná a 18. életévét be nem töltött személy sé-

relmére elkövetett szexuális erőszakot, szemben a hatályos törvénnyel, ahol csak a tizenkettedik életévét be nem töltött sértett sérelmére történő erőszakos elkövetést szabályozza minősített esetként.

A nemzetközi egyezményekre és az európai uniós gyakorlatra figyelemmel új tényállásként szerepelne a szexuális erőszak, amely az erőszakos közösülés és a szemérem elleni erőszak hatályos Btk. szerinti tényállását vonja össze.

A tervezet a kényszermunka új törvényi tényállásában rendeli büntetni azt, aki más kiszolgáltatót helyzetét kihasználva erőszakkal vagy fenyegetéssel munkavégzésre kényszeríti.

Az ittas vagy bódult állapotban történő járművezetés esetén a fentiekben már leírtak szerint kötelező az elkövetőt a járművezetéstől eltiltani. A tervezet szerint ezen túlmenően már a 0,5 ezrelék feletti (eddig 0,8 ezrelék) véralkoholszint is ittas vezetésnek minősülne, tehát kevesebb

alkohol elfogyasztása is elegendő lesz a bűncselekmény megvalósulásához.

A tervezet a vagyon elleni bűncselekmények körében egyszerűsíti a lopás és a rablás minősített eseteinek szabályozását. Továbbá kiterjeszti a kár fogalmát az igénybe vett szolgáltatás ellenértéke meg nem fizetésének eseteire is, amely cselekmény a tervezet szerint csalásnak fog minősülni.

A tervezet szerint ismét bűncselekmény lesz a kábítószert birtoklása és fogyasztása. Két évig terjedő szabadság-

Kérdéses, hogy a szaktárca mennyiben veszi majd figyelembe a társadalmi és szakmai szervezetek észrevételeit, javaslatait.

vesztéssel büntetendő, aki kábítószer fogyaszt, illetve csekély mennyiségű kábítószer fogyasztás céljából megszerez. Nem büntethető az elkövető, ha az elkövetés körülményeit a nyomozás során a nyomozó hatóságnak feltárja, és az elsőfokú ítélet meghozataláig igazolja, hogy legalább hat hónapig folyamatos kábítószer-függőséget gyógyító kezelésen, kábítószer-használatot kezelő más ellátásban részesült, vagy megelőző-felvilágosító szolgáltatáson vett részt. Azonban az elterelés lehetőségével két éven belül csak egy alkalommal élhet.

Új, önálló tényállásban szankcionálná az új Btk. a kóros szenvedélykeltést, mely cselekményt az a tizennyolcadik életévét betöltött személy követi el, aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személyt kábítószernek nem minősülő kábító hatású anyag, illetve szer kóros élvezetére rábír vagy arra törekszik, vagy kábítószer fogyasztására rábírti törekszik.

Az új Btk. tervezete átveszi a jelenleg hatályos törvény 2012. március 1-től hatályos azon rendelkezését, mely az úgynevezett dizájn drogokkal kapcsolatos visszaélésekkel szembeni fellépést hivatott biztosítani. Az új pszichoaktív anyaggal való visszaélés büntette miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, aki ilyen anyagot az ország területére behoz, onnan kivisz, vagy azon átszállít, illetve előállít, kínál, forgalomba hoz, vagy azzal kereskedik.

A közélet tisztaságának hatékonyabb védelme érdekében az új Btk. tervezete szerkezetiileg egyszerűsíti az e fejezetben található tényállásokat, egy fejezetben szabályozza azokat. Új tényállások is szerepelnének az új kódexben, vesztegetés bírósági vagy hatósági eljárásban, vesztegetés elfogadása bírósági vagy hatósági eljárásban. Új minősített eset lesz az, ha az aktív gazdasági vesztegetést bünszövetségben vagy üzletszerűen követik el.

Nem változtat a Btk. tervezete az uzsorások elleni szigorú szabályokon, a hajléktalanok büntetőjogi védelmén. A tervezet megtartja azt a 2010-ben elfogadott módosítást, amely a nemzeti szocialista és kommunista rendszerek bűneinek nyilvános tagadása elnevezésű tényállásként került a jelenleg hatályos Btk.-ba, változatlanul büntetendő lesz az „egyenruhás bűnözés”.

A fentiek alapján összességüképpen elmondható, hogy egy szakmailag megfelelő színvonalú tervezetről van szó, amely rengeteg szigorítást, kevesebb enyhítést tartalmaz, sok helyen egyszerűsíti a jelenleg hatályos törvényt, számos helyen átnevezi az egyes tényállásokat. A tervezet igyekszik megfelelni az EU elvárásainak is, ugyanakkor megmarad alkotmányos keretek között. Kérdéses még, hogy a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium mennyiben veszi majd figyelembe a társadalmi és szakmai szervezetekkel való egyeztetések során elhangzott észrevételeket, javaslatokat.

Írta: dr. Dósa Kinga

Fotók: Benkő Imre

The advertisement features a red background with white concentric circles. In the center, the text "DIGITALSTAND" is written in large white letters, with the website "www.digitalstand.hu" below it. To the left, a laptop displays the Digitalstand website interface. In the foreground, a smartphone and a tablet both show the cover of "Vidék Magazin" (Country Magazine), which features a man in a white shirt standing in a field. The tablet cover also includes the text "Az ország magazinja" and "Country Magazine".

Olvassa a Vidék Magazin digitális változatát!

Válogasson az első magyar platformfüggetlen online újságosstand kínálatából, amely az asztali és táblagépek után már okostelefonon is olvasható!

A kutya harap, a fegyver töltve van

Zajlanak az új Btk. tervezetével kapcsolatos viták. Több ponton is felmerültek kritikus észrevételek, eltérő vélemények elsősorban a jogos védelem, rövidebb tartalmú elzárás büntetés, és a kábítószerfüggők speciális elkövetői csoportjának megszüntetése kapcsán fogalmazódtak meg.

Dr. Erdős Tamás

A bírói gyakorlat a jogos védelem intézményét az utóbbi évtizedekben már igyekezett tágítani, ám még így is gyakran éri az ítélezőket a vád, hogy esetenként a jogos védelemmel elhárított támadás elkövetőjét védik az eredeti sértettel szemben.

Dr. Erdős Tamás nyomozóként, vizsgálóként, katonai ügyészként, majd 10 éven át tárgyaló ügyészként dolgozott, bírósági alkalmazottként is tevékenykedett, 1998 óta pedig ügyvédként praktizál. Véleménye szerint a jogos védelem intézményének szélesítése a társadalom részéről felmerült észszerű igényre válaszol. A bírói gyakorlat azért tágította a jogos védelem intézményét, mert az esetekből arra lehetett következtetni, az állam nem képes polgárainak megfelelő védelmet biztosítani, hogy elkerülhetők legyenek a hasonló helyzetek.

„Nem szabad elfelejteni azt sem, hogy indokolt esetben korábban is bevezettek már hasonló rendelkezéseket, hiszen a rendőri fegyverhasználat tekintetében már volt egy olyan jogintézménye a magyar jogrendszernek, amikor nem kellett arányosságot vizsgálni, pontosan ebben különbözött a rendőri fegyverhasználat a jogos védelemtől. Az új koncepció gyakorlatilag ezt terjeszti ki néhány fokozott védelmet igénylő esetre. Amikor a körülmények miatt alaposan feltehető, hogy az eredetileg vagyon ellen induló támadás az élet ellen is irányulhat. Ez persze még mindig nem biztosít maximális biztonságot és tökéletes garanciákat, de az, hogy az arányosságot már nem kell vizsgálni bizonyos esetekben, komoly védelmet jelenthet a potenciális sértetteknek” – teszi hozzá.

Dr. Erdős Tamás szerint a jogos védelem és az ezzel való visszaélés elhatárolása nem lesz nehezebb, mint más ügyekben, hiszen minden büntető döntés lényege a tényállás jó felderítése, ilyenkor kell, hogy kiderüljön az elkövető és a sértett közötti korábbi jogviszony, kapcsolat, és minden egyéb lényeges körülmény. Szerinte a szexuális bűncselekmények üldözésének szigorítása inkább rejt magában bizonyos veszélyeket.

„Korábban az erőszakos közöszlenség megállapításakor a tényállás része volt a fizikai kényszer, illetve a másik fél ittas, bódult, védekezésre képtelen állapotának kihasználása, vagy az, hogy a sértett gyermekkorú volt. Az új koncepció szerint ezentúl már az is erőszaknak minősülhet, ha a sértett beleegyezése nem elég kifejezett, tehát mondjuk, nem tiltakozik különösebben, még akkor is, ha nem történik fizikai ráhatás. Fennáll a veszély, hogy felbomló házasságok esetében gyakran vádolják majd meg a férjet azzal, hogy ugyan fizikai kényszer nélkül, de a másik fél kellően kifejezett beleegyezése nélkül követte el az erőszakos közöszlenség bűncselekményét” – vélekedik.

Bilkei Pál kriminálpszichológus, a Magyar Pszichológiai Társaság Fegyveres szekciójának elnöke kicsit más oldalról közelíti meg a jogos védelem kérdését. Nem hiszi, hogy ennek a rendelkezésnek bármiféle gyakorlati hatása lesz majd a bűnügyi statisztikákra. Szerinte az elkövető mindig is számíthatott a megtámadott részéről valamiféle ellenállásra, hiszen az ember általában nem tudja végiggondolni a védekezés során, hogy cselekménye túllépi-e a megengedett önvédelem határait, vagy sem, az úgynevezett pánikreakció hatása alatt teljesen elveszti az önkontrollját, ösztönösen védekezik. Egy ilyen helyzetben nem jutnak az embernek eszébe a jogszabályok, általában sem a bűncselekmény elkövetője, sem az elszenvetője nem tudja mérlegelni, hogy meddig mehet el. Különösen, ha indulati cselekményről van szó, ugyanakkor ez többnyire az előre megtervezett cselekményekre is igaz.

Bilkei Pál ugyanakkor nem gondolja, hogy az emberek fejében ez az új szabályozás akként realizálódna, hogy a rendőrség szerepe csökken, esetleg teljesen kivonja magát a bűnüldözésből, illetve -megelőzésből, és ezentúl legfeljebb statisztál a dolgokhoz.

„Ennek ellenére az illegális fegyvertartók száma várhatóan meg fog növekedni, hiszen attól függetlenül, hogy az önvédelmi fegyver viselésének szabályai nem változnak, az emberek a jogos védelem lehetőségeinek bővülése miatt úgy fogják érezni, joguk van fegyvert tartani. Én ebben látom a legnagyobb veszélyt, hogy nem az fog fegyverhez jutni, akinek ténylegesen szüksége lenne védelemre, hanem az, aki ezáltal akar majd erősnek látszani. Az illegális fegyverkereskedelem miatt egyre több embernél lesz fegyver, így értelem-

szerűen sokkal több lesz a fegyverrel végrehajtott erőszakos bűncselekmény” – fűzi hozzá.

A jogos védelem intézményét Bilkei Pál mindenképp helyesnek tartja, de a szabályozását nem. Az önvédelemből vásárolt fegyvert ugyanis nem lehet kivinni az utcára, elzárva kell tartani, páncéldobozban, kulcsra zárva. „Ha mondjuk, bemászik az ablakon egy betörő, mit teszek, megkérem arra, hogy várjon, amíg megkeresem a kulcsot? Ez nyilván teljesen életszerűtlen, így a jogos védelem csak egy jogi lehetőség, a gyakorlati jelentősége kevés, az előzetes felkészülésben alig segít. Legfeljebb ki lehet írni a kapura, hogy ne jöjjön be senki, a kutya harap, a fegyver töltve van. Háttérszabályozás nélkül viszont nincs értelme az egésznek, lényegi eredmény eléréséhez az önvédelmi fegyver viselésére vonatkozó szabályokat is liberalizálni kellene” – foglalja össze.

A néhány napos elzárás aránytalan stigmatizáló hatásával kapcsolatban dr. Erdős Tamás kiemeli, hogy tulajdonképpen ezen a téren sem beszélhetünk lényegi újdonságról, hiszen ezt a fajta szabálysértési elzárást korábban is elég gyakran alkalmazták olyan, már megszűnt intézmények mellett, mint amilyen például a rendőrhatalom felügyelet volt. „A jelenlegi, elzárásként megnevezett új büntetési forma teljesen más helyzetet jelent a szabadságvesztés büntetésüket börtön, fogház illetve fegyház fokozatban töltő elítéltekhez képest. Egyrészt fizikailag is teljesen elkülönítik az elítélteket a többi fogvatartottól, másrészt más a társadalmi megítélése is, már csak azért is, mert egy néhány napos elzárás talán kevesebb eséllyel kerül nyilvánosságra, mint a lényegesen hosszabb időtartamú szabadságvesztés. Ráadásul ez az elzárás számtalan közmunkával kiváltható, így nem hiszem, hogy aránytalanul stigmatizálná az elítélteket” – foglalja össze.

Bilkei Pál szerint ugyanakkor ez az elzárás fiatakorúakkal szemben nem vezethet eredményre, hiszen a gyerekek tudatában nincs benne az a félelem, hogy elzárhatják, ilyen módon az ezzel való fenyegetésnek nincs komoly preventív hatása. „A fiatalok, a gyerekek ezt a fenyegetettséget körülbelül úgy élik meg, mint mi gyerekkorunkban, amikor zajongtunk az iskolában, és előfordulhatott, hogy sarokba állítottak. Számunkra ez ugyanolyan volt, mint ma az elzárás, csak neveltünk rajta, de nem volt különösebben érdekes. De tegyük fel, hogy megtörténik a dolog, a gyerek esetleg lop valamit, és bezárják néhány napra, egy hétre, esetleg egy hónapra. Ennek az egésznek két nagy veszélye van. Az egyik az, hogy bekerül egy olyan közösségbe, ahol elmesélik neki, hogyan csinálja legközelebb, tehát mit kell tennie ahhoz, hogy ne bukjon le. A másik, hogy számukra ez a rövid időtartamú elzárás tényleg olyan, mint amikor bezárnak valakit a sötét szobába, vagyis azt sugallják nekik, hogy nem jöhetsz ki, amíg meg nem javulsz, és a gyerek azt veszi észre, hogy mégis kijött, mielőtt megjavult volna. Tehát kibírta, büszke lehet rá, hangoztathatja a többieknek, hogy »mit dumáltok, én már bent voltam a sítén«.

Sajnos különösen jellemző, hogy ezek a fiatalok olyan környezetből jönnek, ahol nem szégyen ez a tapasztalat, és egy ilyen büntetést letöltött gyerek később szinte lenézheti majd emiatt a többieket” – fejt ki.

A korábbi, liberálisabb szabályozás szerint, amennyiben

Bilkei Pál

a kábítószerfüggők alávetették magukat egy hathónapos elvonókúrának, nem voltak büntethetők. Ez a lehetőség most is megvan, csak már nem automatikus. Dr. Erdős Tamás nem gondolja elhibázottnak ezt az álláspontot, de úgy véli, a koncepció megalkotói néhány kriminológiai tényezőt talán nem vettek figyelembe.

„A jogalkotóknak az úgynevezett New York-i Egyezményt kell szem előtt tartaniuk, ez határozza meg, melyek az »A«, illetve »B« listás kábítószeresek. Az ezekre vonatkozó, tiltó szabályok egyébként a liberálisabb drogpolitikát folytató államokban, Belgiumban és Hollandiában is léteznek, tehát nem arról van szó, hogy ott a jogszabályok különösen megengedőek lennének, egyszerűen a hatóságok elnézőbbek, és nem foglalkoznak csekély mennyiségekkel” – teszi hozzá.

A kérdés kapcsán Bilkei Pál is a társadalmi tényezőket említi: „A statisztikák szerint a gyerekek 80-90 százaléka kipróbálja kamaszkorában a kábítószerrel. Én ezt teljesen természetesnek tartom, ezen mindenki átmegy. Természetesen általában senki sem a legkomolyabb drogokhoz nyúl, de ha egy gyereket, aki mondjuk, kipróbálja a cannabist, emiatt letartóztatnak és börtönbe zárnak, az szerintem nagyon elhibázott dolog. Ez a büntetés egyszerűen nem áll arányban az elkövetett cselekménnyel, hiszen egy ilyen megbélyegzéssel kettétörhetik az életét. A tapasztalatok azt mutatják, hogy nem feltétlenül az ilyen szélsőséges, tiltó megoldások a legmegfelelőbbek. Hollandiában például ennek az egésznek olyan kultúrája van, hogy az emberek gyakorlatilag megvehetik a boltban a füvet, mint a cigit. Ez természetesen nem egyik napról a másikra alakult ki, mindenesetre ott az illegális kábítószer-kereskedelem ennek következtében gyakorlatilag teljesen visszaszorult, szinte egyáltalán nincs rá igény. Nem arra születünk, hogy kábítószeresek legyünk. Arra igen, hogy vörösborot igyunk, az teljesen természetes dolog.”

Írta: Izsó Zita

Fotók: Mitrov Gabriella

Halál a betörőkre?

„Tiszta Amerika!” – mondják sokan, akik szerint elszabadulhat a pokol a Büntető Törvénykönyv (Btk.) tervezett módosítása nyomán. A jogszabályváltozás az eddigi-eknél jóval nagyobb szabadságot ad az otthonát védő állampolgárnak az önvédelemre. Ezzel párhuzamosan egy másik törvénymódosítás megkönnyítette a fegyverhez jutást. Mások viszont helyeslik a változásokat. Úgy érvelnek, az utóbbi években egyre brutálisabbak a betörők, főleg a magányos, idős emberek vannak veszélyben, ideje volt, hogy a bűnözők is nagyobb kockázatot vállaljanak. Az önvédelem ügye még az ügyvédi kart is megosztotta.

Dr. Magyar György

Dr. Magyar György ügyvéd, ismert és elismert tagja a jogásztársadalomnak. Szenvedélyesen érdeklő a hivatása, de legalább ilyen intenzitással foglalkozik a szélesebb értelemben vett társadalmi közélettel is. Az önvédelmi jog sem csak szakmai szempontból érdekli, olyannyira fontosnak tartja, hogy blogján is hosszan írt erről a kérdésről.

„A Btk. az eddiginél erőteljesebb önvédelemre adna lehetőséget azokban az esetekben, amikor a megtámadott személy joggal feltételezheti, hogy a támadás akár az élete ellen is irányulhat. Ilyen eset lehet az, amikor éjjel vagy fegyveresen vagy az élet kioltására alkalmas eszközzel felfegyverkezve vagy csoportosan (legalább hárman) támadnak valakire, hogy megszerezzék a vagyontárgyait, vagy jogtalanul behatolnak valakinek az ingatlanába, az otthonába. A jövőben tehát ezekben az esetekben nem vizsgálhatja a hatóság, hogy a védekező jogosan lépte-e túl az jogos védelem arányos mértékét” – foglalta össze a lényeget dr. Magyar György.

Az év eleje óta hatályos Alaptörvény V. cikke akként rendelkezik, hogy mindenkinek joga van a törvényben meghatározottak szerint a személye, illetve a tulajdona ellen intézett, vagy az ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás elhárításához. Az új szabályozás szerint nem valósít meg

bűncselekményt az a személy, aki a saját, vagy más, mások életét, javait, közérdeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadást hárít el.

„A törvényjavaslat szövege túlmegy a jogos védelemnek az Alaptörvény által megengedett körén. Ez a probléma azonban az Alaptörvény gyors kiigazításával orvosolható” – ironizál dr. Magyar György. A szakember felhívja a figyelmet arra, hogy ismét egy elszármazott, átgondolatlan törvénymű született. Az a bekezdés, amely kizárja a büntetethez való jogtalan behatolót, zavaró módon keveri a személy és a vagyon elleni jogtalan támadás eseteit.

„A jogalkotónak kötelessége lenne egyértelművé tenni a személy és vagyon elleni támadások elhatárolását. Ez azért lenne nagyon fontos, mert úgy vélem, a kizárólag vagyon elleni támadás esetén megengedhetetlen az emberi élet szándékos kioltásának büntetlensége” – jegyzi meg dr. Magyar.

A jogász hangsúlyozza, a törvényszövegben egy vessző is dönthet életről-halálról. A jogszabály egyik pontjában például az ügyvéd szerint tévesen szerepel a vessző a „lakás” szó után. A felsorolás ugyanis úgy szól, hogy „lakásba, éjjel, fegyveresen, felfegyverkezve vagy csoportosan behatolót, behatolókat” – némi leegyszerűsítéssel – büntetlenül akár meg is ölheti az ingatlanban élő, mert a felsorolásban szereplő esetek egyenként is lehetővé teszik az önvédelem során az emberi élet kioltását. Dr. Magyar György kiemeli: a „lakás” utáni vessző azt jelenti, hogy az is az életével fizethet, aki nappal, egyedül, fegyvertelenül hatol be jogtalanul egy lakásba, ez pedig szintén aránytalan és megengedhetetlen.

Az ügyvéd azt is kifogásolja, a jogszabály nem vizsgálja, hogy a támadás egyáltalán irányulhatott-e személy ellen. Például tartózkodott-e valaki a lakáshoz tartozó bekerített területen?

„Mi történik akkor, ha a szomszédomnál grillezek és látom, hogy a felügyelet nélkül hagyott kertembe egy betörő egy feszítővassal felfegyverkezve bemászik? A törvényjavaslat jelenlegi szövege alapján, ha nálam van a lőfegyverem, akár végezhetek is a hivatlan vendéggel. Attól tartok, ez a törvénymódosítás csak növeli a társadalomban az erőszakot, amiben már így sincs hiány. Nem kellene felfegyverezni az embereket és ilyen szélesre tárnai a fegyverhasználat lehetőségét” – véli dr. Magyar György.

A magyar ügyvédtársadalom doyenje, dr. Bárándy György egészen más véleményt alkotott erről a törvényjavaslatról. A szó nemes és hagyományos értelmében konzervatív jogász szerint a jogos védelemről érdemes beszélni.

„Angyal Pál, a XX. század első harmadának jeles jogtudósa, aki egyetemi tanárként is tevékenykedett és máig ható szak- és tankönyveket is írt. A Legfelsőbb Bíróság, jelenleg ismét újra Curia, ha egy kérdésben nem tud megegyezni, ma is hozzá, pontosabban a munkáihoz fordul. A jogos önvédelemmel kapcsolatban érdemes szó szerint idézni néhány sorát az 1920-ban kiadott tankönyvéből: »Erősen vitatott kérdés, szabad-e a menekülő tolvajt lelőni. Általánosabban megáll-e a jogos védelem az elvitt dologgal távozó ellenében. A felelet igenlő, mert az ártó erő kifejtés még tart, s mert a restitúció még lehetséges.« Ezt követően felsorol a szerző jó néhány, ezzel összefüggő curiai ítéletet, amikor is felmentették az ilyen ügyekben a megtámadott személyeket. Ez a törvény érvényben volt a gyermekkoromban és még 1941-ben is, amikor ügyvédjelölt lettem. Amiért ma még engem biztosan lecsuknának, vagyis hogy lelövök egy menekülő embert, azt Angyal Pál megengedhetőnek tartotta. Magyarországon szovjet mintára került be az 1940-es, 50-es években a joggyakorlatba a menekülési kényszer előírása. Magyarán, a megtámadottnak kell elmenekülnie.”

Ez a törvényi hely már az 1878-as, úgynevezett Csemegykódexben is szerepelt. A bírói gyakorlat azonban sokat változott az elmúlt 150 év alatt. Dr. Bárándy György kifejti, hogy a jogos védelem magában foglalja a személye, illetve javai ellen irányuló közvetlen támadás elhárítását. Az utóbbi évtizedek bírói gyakorlatában az áldozat kénytelen volt eltérni, hogy a javait, például egy élet munkájával megtakarított és betétkönyvben őrzött vagyonát a bűnelkövető elvigye.

A 63 éves ügyvédi gyakorlattal rendelkező ügyvéd megjegyzi, a bírói gyakorlat majd a törvénymódosítás elfogadása után alakul ki, de a jogszabálytervezet szövege azt sugallja, hogy a jogos védelemről vallott eddigi felfogás szelleme változott.

„Egyszer a Legfelsőbb Bíróság előtt egy jogos önvédelemmel kapcsolatos vitában azt mondtam, hogy én Rejtő Jenőt nem tartom jogforrásnak, de egy praktikus érzékkel megáldott ember volt. Idéztem egyik hősének, Fülöp Jimmynek egy mondatát, amivel kioktatta Almira herceget, hogyan kell túlélni az alvilági létformát. Az örök bölcsesség így hangzott: „Jegyezze meg tehát felséged a legfontosabbat: az nevet utoljára, aki először üt!”. Akkor még a rendőrök elmentek azoknak az ügyeknek a tárgyalására, amin dolgoztak. Ez a megjegyzésem annyira sikeresnek bizonyult, hogy sok nyomozó irodájának falán ki volt téve ez a szöveg, és néhol már az én nevem volt alatta, vagyis azt hitték, a szöveg tőlem származik. Komolyra fordítva a szót, mi, ügyvédek harcoltunk a jogos önvédelem átértékeléséért. Előfordult olyan ítélet, hogy a földön fekvő sértett fejére kemény vagy szögös talpú bakancsral mért rúgások elkövetője az emberölés kísérletét valószínűsít, feltéve persze, ha az áldozat életben marad. Szintén a Legfelsőbb Bíróság előtt tettem fel a kérdést: meg kell

Dr. Bárándy György

várnom, amíg leütnek és földre kerülök, hogy megnézzem, milyen talpú cipő vagy bakancs van a támadón, hogy megállapíthassam, milyen arányú lehet az önvédelmem? Furcsa, hogy a jogtalanságot elkövető megtámad engem, aki a jog talaján állok, és nekem kell mérlegelnem, hogy üt, vagy nem üt, mivel üt, van-e a kezén boxer, a bakancs talpán szög, hogy az arányosságot betartsam. Ez egyszerűen elképesztő!”

Dr. Bárándy György egyetért azzal a felfogással, hogy ha valakinek az otthonába, magánterületére betör valaki, akkor a sértettnek igenis legyen joga akár fegyvert is használnia, hiszen nem tudhatja, hogy ha felszólítja az illetéktelen behatolót a távozásra, nem támadja-e meg a bűnelkövető. Különösen veszélyes lehet a helyzet, ha a bűnöző nem egyedül érkezik. Ezért, véli az óriási tapasztalattal bíró ügyvéd, a jogos védelem kereteit és az ahhoz fűződő bírói gyakorlatot kellene megváltoztatni.

„Legyen nekem jogom, ahogyan azt Angyal Pál írja, a zsákmánnyal menekülő tolvajt is lelőni és legyen nekem jogom a betörővel szemben is fegyvert használni. Én kockáztassak, aki a jog oldalán vagyok? Kockáztasson a betörő! Ne kelljen nekem az arányos védelmet vizsgálnom!”- teszi hozzá dr. Bárándy György. A jogász nem tart attól, hogy ha több fegyver kerül magánkézbe, az az erőszak terjedését okozná. A legális fegyverek és a tulajdonosok hatósági nyilvántartásban szerepelnek. Aki így vásárol fegyvert, az biztosan valóban védekezésre szánja. A bűnözők meg az alvilágban, vagy éppen bizonyos piacokon szerzik be a fegyverüket.

Írta: Bihari Tamás
Fotók: Kertész Gábor

Harminc éve az állattenyésztés szolgálatában

INTERJÚ KULIK ZOLTÁNNAL, A VITAFORT ZRT. VEZÉRIGAZGATÓJÁVAL

A harmincéves működését ünneplő Vitafort Első Takarmánygyártó és Forgalmazó Zrt. tavaly mintegy 40 új nagyüzemi partnert szerezve több mint 40 százalékkal növelte árbevételeit, idén pedig további, 6-8 százalékos bővülést tervez – tudtuk meg a cég vezérigazgatójától. A Kulik Zoltánnal készült interjúból kiderül az is, mi sikerük titka.

– Hogy zárta a 2011-es évet a Vitafort?

– Ha egy mondattal kellene válaszolnom, azt mondanám, hogy erősen bővülő piaci növekedés mellett átlagos eredményességű évet zártunk. Az árbevételünket több mint 40 százalékkal növeltük tavaly az előző évhez képest, ami nagyon jelentős szám. Ehhez az előrelépéshez nemcsak a bel- és külföldi piacon, hanem a nagyon speciális, az Európai Unió bel- és külső piacokon elért eredmények is hozzájárultak. Az EU-n kívül kifejezetten jól teljesített például Moldávia, és az ázsiai piacaink is beváltották a hozzájuk fűzött reményeket. A múlt év második felére jellemző kedvező tejáraknak köszönhetően erőteljesen tovább tudtuk növelni szerepünket a szarvasmarha ágazatban, azaz tovább szilárdítottuk az abszolút vezető pozíciókat. A sertéságazatban szintén kedvezően alakult a helyzet. Nagyon gyenge felvásárlási árakat követően a múlt év második felében, utolsó negyedében az élőállat felvásárlási árak már közelítették a kilogrammonkénti 400 forintot. Ez azt jelentette, hogy a sertéstartók helyzete javult és ezen a piacon is sikerült növelni a jelenlétünket. Tavaly összességében 35-40 teljesen új nagyüzemi partnerrel bővült a vevőkörünk. A 2011-es év tehát kereskedelmileg nagyon jelentős előrelépésnek tekinthető a Vitafort számára. A forint múlt év utolsó négy hónapjában tapasztalt árfolyammozgása miatt ugyanakkor hiába az impozáns növekedés, az eredményeink a 2010-es eredményeinkhez közeleiek. Mindent összevetve azonban úgy gondolom, elégedettek lehetünk a 2011-es évvel.

– Jöttek át partnerek a konkurenciától?

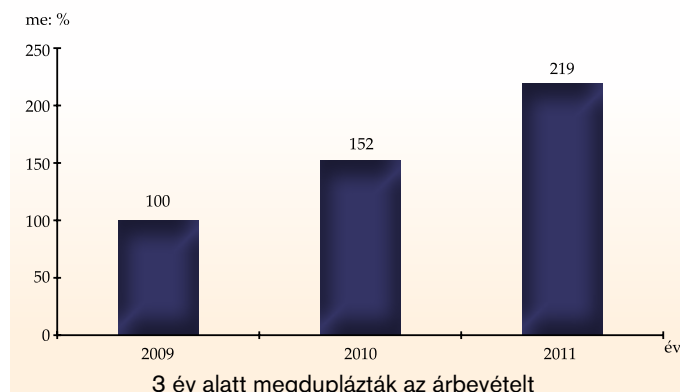
– A piac koncentrációs folyamatainak további erősödése érezhető volt a konkurensainknél. Cégfelvásárlások, átalakulások történtek, amit sikeresen ki tudtunk használni. Talán paradoxonnak tűnik, de számunkra ezek a folyamatok kedvezőek. A kérdésre konkrétan is válaszolva azonban két ségtelen, hogy több takarmánygyártótól is át tudtunk venni partnereket. Úgy gondolom, hogy ez több dolognak köszönhető. Az egyik, amire büszkéek vagyunk, emlegettük már tavaly is, idén pedig még sokat fogjuk hangoztatni: harminc éve szolgáljuk tevékenységünkkel a magyar állattenyésztést. Dabason, ahol a Vitafort ma is működik, 1982-ben zöldmezős beruházással kezdődött el a klasszikus értelemben vett takarmánygyártás. Aztán nagyon gyors fejlődést követően 1986-87-ben nálunk épült fel az ország egyik legnagyobb premixüzeme. Ezt persze mosolyogva mondom most, mert az említett üzem bezártuk, éppen 2006-ban, tehát 20 évig működött. Azért is mosolygok, mert éppen abban az évben, tehát 2006-ban adtuk át itt, Dabason, európai mércével mérve is az egyik legkorszerűbb premixüzemet a térségben. Az sem jelentéktelen tény, hogy a magyar takarmányiparban a Vitafort lett először részvénytársaság, 1989-ben. Ennek húsz éves évfordulóját 2009-ben ünnepelhettük, a működés harmincéves évfordulója pedig most van.

– Mi a siker titka?

– Négy tényezőt említenék, amit nevezhetnék négy pilérnek is. A leglényegesebb talán az, hogy mi – jó értelemben véve – nem változunk, sem tulajdonosi, sem humán erőforrás oldalról. Stabilitak vagyunk. A második, amit a múlt

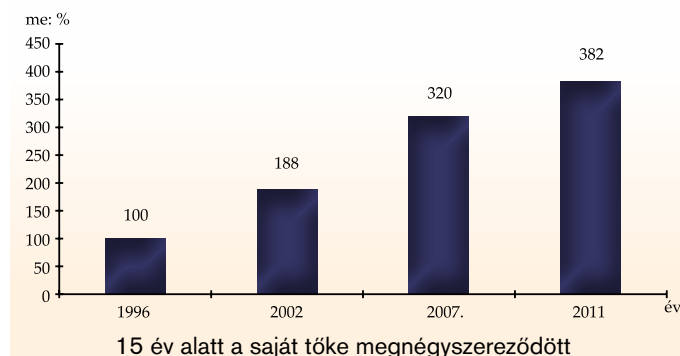
évben is nagyon komolyan vettünk, hogy rengeteg olyan új szolgáltatást vezettünk be, melyek nívúnak számítanak a piacon. A harmadik ok, ami nagyon fontos, és amit mindig ki is emelek, az innováció. A negyedik tényező pedig, amelynek a sikerünket még egészen biztosan köszönhetjük, hogy mi tényleg valódi partnerek vagyunk.

Vitafort Zrt. árbevétel növekedése 2009-2011

Forrás: Vitafort Zrt.

Vitafort Zrt. saját tőke növekedése 1996-2011

Forrás: Vitafort Zrt.

– Kifejtené ezeket bővebben? Kezdjük a stabilitással...

– Úgy vélem, hogy a növekedésnek és a Vitafortról kialakult pozitív képnek a stabilitás az egyik nagyon fontos eredménye. Az említett harminc esztendő azért sok idő, voltak benne mélyrepülések és hullámvölgyek is, de a fejlődés 1995-96 óta töretlen. Amit pedig nagyon jól tud mindenki, aki ebben az ágazatban tevékenykedik, hogy mi az elmúlt húsz évben semmi mást nem csináltunk, mint megpróbáltuk nagyon szerényen, minden sallangtól mentesen tenni a dolgunkat, és jó értelemben vett „állandóságot” teremtettünk. Ez azt jelenti, hogy változó világunkban, amikor cégek vásárolják fel, adják el egymást, akvizíciók történnek, mint például a Cargill és a Provimi esete, mi „nyugodtan és derűsen” tudjuk szemlélteni ezeket a piaci történéseket. Nekünk nem kell másra koncentrálni, csak arra, hogy tisztességesen kiszolgáljuk a partnereinket, és ugyanazok az emberek tudjanak kezdet fogni egymással évről évre. Ebben az állandóan változó, sokszor kiszámíthatatlan, nehezen tervezhető gazdasági környezetben, az agrárvilágban is nagyon fontos, hogy legalább az emberek tudjanak egymás szemébe nézni és tenyerébe csapni. Nagyon fontos, hogy az üzletben ne

csak excel táblázatokról legyen szó, az üzleti partnerek tudják is azt, hogy ki van a másik oldalon. Ez mostanság azért is különösen fontos, mert a mezőgazdaságban működő cégek tulajdonosainak egy része életkori, illetve egyéb okok miatt – például, ha nincs a családban, aki a vállalkozást továbbvige – komolyan gondolkodik a cég eladásán. Természetesen nekünk is fontos, hogy tulajdonosváltás esetén is magyar kézben maradjanak az említett cégek, ha állatot tartottak, folytassák tovább az állattenyésztést, és gondolkodjanak a fejlesztésekben is.

Ez történt évről évre

1981-82	A takarmánygyártás beindul Dabason
1984	A termelőkapacitás eléri az évi 70 ezer tonnát, új présvonalak beállítása
1986-88	Premix üzem
1989	Megalakul a Vitafort Rt.
1990	Vitaminüzem
1992	Metafort mikroelemgyártó üzem
1997	Folyékony vitaminüzem
1999	ISO 9001:1994
2000	Elindul a gabona feltárása a Bochi pelyhesítő üzemben, megindul a kutyatáp gyártás
2002	ISO 9001: 2000, vitaminüzem rekonstrukció
2003	Új kutyatáp üzem
2004	Keverő- és koncentrátum-üzem korszerűsítése, Hungaroszója előállítása
2005	Metafort vegyiüzem rekonstrukciója
2006	Új premixüzem, új zsákoló egységek, HACCP élelmiszerbiztonsági rendszer
2007	Ömlesztett készáru tartályrendszer, kiszolgálás korszerűsítése
2008	By pass fehérje és zsírkoncentrátum gyártósor létesítés
2009	InVivo Trading Zrt. létrehozása, a Vitafort Zrt. megkezdte aktivitását az ázsiai piacokon
2010	A koncentrátumgyártó üzem vezérgépek cseréje
2011	Duo Pass by pass fehérje termék gyártás beindítása

– A siker „négy pillére” között említette még az új szolgáltatásokat, az innovációt és a kölcsönös partneri viszonyt is...

– 2011-ben is több teljesen új szolgáltatási csomagot tudunk ajánlani a partnereinknek. Ilyen új szolgáltatás például az úgynevezett AgriNIR tömegtakarmány és alapanyag bevizsgáló készülék, amely kint a telepeken, tehát mobil módon, mint egy kis laboratórium, bevizsgálja a takarmányt, és villámgyorsan, ott helyben, 5 perc alatt kiértékeli, meghatározza az összetevőit. Erre az eredményre tehát ma már nem kell a korábban megszokott sokszor egy-másfél hetet vagy akár napokat várni, megvan helyben, 5 perc alatt. Ezt a szolgáltatást országos szinten mi vezettük be először, ez csak az egyik példa a szolgáltatásainkat említve. Az innováció kapcsán említhetem, hogy a múlt évben beüzemeltük az elmúlt tíz év egyik leginnovatívabb beruházását, egy új védett fehérje, by pass termék előállító üzemet. Az indulása óta eltelt öt hónap alatt már az első egy év üzleti tervét teljesítettük a Duo Pass termékcsaláddal, ez tehát egy nagyon piacorien-

tált termék. Ráadásul a cég saját szakemberei fejlesztették ki. Büszkéek is vagyunk arra, hogy nem megvettünk, lemásoltunk egy licenst, hanem saját fejlesztés nyomán egy önálló, abszolút új know-how-t vezettünk be a piacra. A Duo Pass már nemcsak belföldön fogy, Csehországból, Szlovákiából, Olaszországból, Franciaországból is érdeklődnek iránta. A negyedik tényező, hogy a tavalyi utolsó negyedévben – amely számunkra különösen nehéznek bizonyult a már említett forintárfolyam miatt –, megmutattuk, hogy partnerei vagyunk a partnereinknek. A forint szeptemberben kezdett el gyengülni, négy hónap alatt a világ valutái között a legtöbbet veszített (például a dollár több mint 40 százalékos eltéréssel, 175 és 250 forint között mozgott). Ez a folyamat egészen január közepéig tartott, ez alatt a 4-5 hónap alatt az árfolyamvesztéséből adódóan a Vitafort nagyon sokat veszített az import alapanyagokon. Ezeknek az aránya a premixekben 70-80 százalékos, de ennek ellenére nem emeltünk árat. Úgy gondolom, hogy ezt elismeréssel nyugtázzák a partnerek, aki hosszú távra gondolkodik, annál érzékelhető is ez.

– Ez év elején nyugalom volt a takarmánypiacon. Jelenleg mi a helyzet?

– Most nem a nyugalom a jellemző. Az idei év első negyedévének értékesítési adatai remekül alakultak, sokkal szebben, mint gondoltuk volna. Az első három hónap alatt 12-13 százalékkal növeltük például a premix eladásainkat. Ez annak köszönhető, hogy az év elején szép felvásárlási árak voltak mind a tej, mind a sertés esetében, és ez az eredményeinkben is látszódik. A világ azonban gyorsan változik körülöttünk, az állattartásban az elmúlt két hónap alatt nagyon sok minden másképp alakult, és sajnos nem pozitív irányban. A tej értékesítési ára például 10-15 százalékkal esett, ami azt jelenti, hogy a korábbi, literenként átlagosan 95-96 forintos árakkal szemben 84-85 forint körüli árakra rendeződik be a piac. Sok okot emlegetnek, az egyik például

Az üzem napjainkban
Fotó: Vitafort

az, hogy az olasz felvásárlók újabban inkább a francia tejet részesítik előnyben a magyar helyett. A belföldi fogyasztás ugyanis érezhetően nem csökken. A sertésnél is érzékelhető az árcsökkenés, mert a 400 forintos vagy afélelti kilogrammonkénti árak már sehol sincsenek. Az élő sertés ára körülbelül 380 forint kilogrammonként, ami 6-8 százalékkal alacsonyabb a korábbinál. A piac egyik oldalán tehát árcsökkenés figyelhető meg, míg a másik oldalán – ami a legfájdóbb mindenkinek – emelkedni kezdett több fehérjehordozó takarmány alapanyag, így a napraforgó és a szója ára is. A szója esetében az év eleji 100 forint körüli ár több mint 120 forintra növekedett, két hónap alatt 20 százalékkal. Ez nagyon befolyásolja a takarmány árát.

– *A szója tavalyi áremelkedéséért a forintárfolyamot lehetett okolni. Most is közrejátszik ez?*

– Nem. Dollárban „gondolkodva” is, három hónapja még tonnánként 430-450 dollár közötti szójaárak voltak, ezek ma 520 dollárosak. Most például az argentin sztrájk miatt emelkedtek, de a várható termés, illetve az USDA (az Egyesült Államok Mezőgazdasági Minisztériuma – a szerk.) szokásos jelentése is befolyásolja az árakat. Az említett drágulás mindenképpen árfelhajtó tényező a késztapek tekintetében.

Kulik Zoltán | Fotó: Molnár Zoltán

Ugyanez a helyzet az extrahált napraforgódaránál, amelynek az év elején kilogrammonként 40-45 forintos ára volt, míg jelenleg nagyobb mennyiségeknél 62-65 forintos árak vannak, tehát ennek az áremelkedése is jelentős. Fentiek mellett van még egy olyan tényező, amivel már az év elején is szembesültünk: nagyon sok mezőgazdasági partnerünket hátrányosan érintette a kötelező béremeléssel kapcsolatos költségnövekedés, ez ugyanis sokuknál elég jelentős. Partnereink egy részének az állami földek bérbeadása vagy a földek gazdálkodásból való kikerülése volt hátrányos. A mezőgazdaságban természetesen a föld nagyon meghatározó tényező.

– *Jelenleg tehát mindent összevetve rosszabb a piaci helyzet, mint mondjuk, az év elején.*

– Ennek ellenére mi a 2012-es terveink szerint 6-8 százalékos növekedést próbálunk megcélozni.

– *Mire alapozzák ezt?*

– A premix eladások első három hónapban tapasztalt 12-13 százalékos növekedési ütemét valószínűleg nem fogjuk tudni tartani. Azt gondolom azonban, hogy az említett növekedésre megvan a lehetőségünk, figyelembe véve a belföldi piac jelenlegi helyzetét. Elsődlegesen nem az állatlétszám esetleges növekedésével számolunk, hanem megpróbálunk további új partnerekkel megállapodni. Azt ma még csak becsülni tudjuk, milyen lesz az időjárás oldaláról az idei év. Az első három hónapban 60-70 éve nem látott szárazság volt, aztán áprilisban már volt, ahol 40 milliméter csapadék is esett. Most azt várhatjuk, hogy ha leesik az átlagos csapadékmennyiség a betakarításig – amit az előrejelzések prognosztizálnak – akkor enyhe mértékben, de aszályos évünk lesz, ha pedig az átlag alatti csapadék hullik le, akkor nagyon komoly aszályos évvel számolhatunk. A repcetermés kiesését már most 30-40 százalék közé teszik.

– *A Vitafort áttételesen érintett a gabonakereskedelemben is. Hogy megy ez az üzlet?*

– Cégünkön, az InVivo Trading Zrt.-n keresztül jelentős „szemes” kereskedelmet bonyolítunk le. Az idei év első három hónapja ebből a szempontból is nagyon sikeres volt. Kö-

Az első premixüzem építése
Fotó: Vitafort

Indul a gyártás
Fotó: Vitafort

DUO PASS TERMÉKCSALÁD
BYPASS SZÓJA ÉS NAPRAFORGÓ
KETTŐS VÉDELEMMEL

rülbelül 60-80 ezer tonnányi árut tudtunk megvásárolni és értékesíteni az első négy hónapban. Birtokba vettük továbbá március 1-től a bajai kikötőt, ahol a március-áprilisi időszakban mintegy 50 ezer tonna árut raknak át. A számítások szerint az új betakarításig elsősorban a logisztikával kell megbirkóznunk, vannak ugyanis olyan nagy kikötők – például a csepeli –, ahol májusra már április közepén nem volt átrakó kapacitás. Korábban ugyanis az alacsony vízállás, aztán a jég miatt annyira kevés áru hagyta el vízi úton az országot, hogy a korábbi években megszokott május-júniusi „pangó” gabonakereskedelmi időszaknak most nyoma sincs. Most nem a mínuszok dübörögnek, hanem végre úsznak az uszályok.

– *A takarmány áremelés az elmondottak alapján elkerülhetetlennek tűnik. Mikortól lehet számítani rá és milyen mértékű lehet?*

– Mindenképpen lesz 10-15 százalék közötti áremelés a készitápoknál a közeljövőben az említett fehérjehordozók ár-

emelkedése miatt. Ennek a gazdák nem fognak örülni, mert a nagyobb számla nem párosul többlet takarmány mennyiséggel, ráadásul a tej és a sertés árának csökkenése miatt kevesebb is lesz a bevételük. Nem szabad azonban elfeledkezni arról, hogy a gabonaárak magasak és magas szinten is maradnak, nemcsak az említett aszályos kilátások, hanem a világpiac alakulása miatt is, amelyekről a legújabb prognózisok szólnak. Egy vegyes gazdálkodású, tehát növénytermesztést és állattenyésztést folytató gazdaságnak tehát ebből a szempontból is vegyes lesz az idei év. Ide tartozik, hogy míg januárban nyugalmi időszaknak indult az év, már áprilisban azt lehetett érezni, hogy ismét elindult a korábbi években is tapasztalt árspirál. Ám nemcsak a szemes terményeknél, amelyeknél egyértelmű – a kukoricaárak már kilogrammonként 53-54 forint körüliek, s árpat is csak 60 forint feletti áron lehet vásárolni –, hanem a mikroelemeknél vagy a védett zsíroknál is megmutatkozik ez. Nem tudható, hogy ez a spirál később hogyan alakul, a Vitafort most a rendelkezésre álló pénzeszközöiből előre vásárolt be alapanyagokat, foszforra például csaknem fél éves kötelességek vannak. Nem árt óvatosnak lennünk, hiszen a gazdálkodásunkat a forintárfolyam tervezhetetlen hullámlása is kiszámíthatatlanná teszi.

Írta: Tóth László Levente

Thirty Years in Breeding – Zoltán Kulik, CEO of Vitafort

Vitafort, the leading producer and distributor of quality animal feed, is celebrating its their thirtieth anniversary this year. The company contracted nearly forty new partners and increased its revenue by 40 percent in 2011. CEO Zoltán Kulik is optimistic, planning a further 6-8 percent growth for the coming year.

Forty percent growth in revenue was the payoff for extending its presence on the domestic market and venturing abroad – Vitafort is trading both within and outside the EU. Moldavia and Asian countries proved to be profitable partners. What with the spectacular growth, the roller-coaster ride of the Forint skimmed off the margin, so overall the results are on a par with 2010. “Nothing to be ashamed of,” sums up Zoltán Kulik.

Opened in 2006, the premix plant in Dabas was in the vanguard of feed production, even by European standards. Vitafort was the first feed producer in Hungary to go incorporated in 1989, and this year marks the thirtieth anniversary of the company. According to the CEO, the success of Vitafort

relies on four factors. First of all, it is a steady company, loyal to proprietors and employees alike. Stability is a key factor. Secondly, it is striving for novelties, often acting as forerunners on the market. Thirdly, it believes in innovation. Last but not least, Vitafort takes very seriously that entering a contract means true partnership with business partners.

In-house Innovation

Possibly the most innovative achievement of the past decade was the opening of a new plant, producing by pass protected proteins. The sure sign of success for the Duo Pass product group is that the business plan for the first year has been accomplished in just five months. Talk about market oriented innovation! It is a fully in-house innovation. “I am proud of our team – they could come up with a truly original idea and develop it into a great product and marketable know-how,” says Zoltán Kulik. Duo Pass is fast selling in Hungary, and there seems to be a demand in the Czech Republic, Slovakia, Italy and France as well.

Prospects

The stellar success is somewhat overshadowed by hectic currency rates and skyrocketing prices of raw materials. The cost of soy went up from 430 to 520 dollars a ton in three months. Extracted sunflower seeds cost 40-45 HUF a kilo in January, now it goes for 62-65 HUF. Inflation is naturally reflected in the price of premixed feed products. To make it worse, farmers are seriously affected by the new employment regulations – higher minimum wages and taxes are a burden for most of them. Some of Vitafort's partners also got the worst of redistributing state-owned lands, as lease conditions changed or were recalled, unfavourably for them.

The business plan for 2012 cannot rely on more breeding potential in Hungary, so the only way ahead is contracting more partners. Through the joint venture of InVivo Trading Inc. Vitafort is present on the grain market, selling some 60-80 thousand tons in the first quarter of 2012. Since its acquisition in March, the river dock on the Danube near Baja helped the moving and storage of 50 thousand tons of goods.

„A megújuló energiaforrások alapvetően a jövő alternatív iparágát és kitörési pontját jelentik a mezőgazdaság, a vidék és az egész nemzetgazdaság számára.”

Részlet az Új Széchenyi Tervből, 2010. július 28.

BRIO MASSZA

a megújuló energiaforrások szolgálatában

Az Európai Unió megújuló energiahasznosítási irányelveivel hazánk energiapolitikája is megegyezik.

Magyarország közismerten kiváló mezőgazdasági termelési adottságokkal rendelkezik.

Az elmúlt időszakban előtérbe kerültek a hagyományos tüzelési módszerek, tüzelőanyagok: szalma, ocsú, fa, amelyeknek mai összefoglaló megnevezése: „szilárd biomassza”.

Szerte az országban és határainkon kívül is (régi-új) biomassza tüzelésű kazánok, fűtőberendezések, erőművek, pellet/brikett üzemek kiépítése történik, amelyek tüzelő- vagy alapanyag ellátási projektjeiben szakmai munkánkkal 2009 óta mi is aktívan részt veszünk.

Ügyfeleink számára megbízható szakmai háttérrel rendelkező agrármérnökeink és erdészeti szakembereink gyakorlati tudására építkezve nyújtjuk szolgáltatásainkat.

Az ország egész területére kiterjedő üzleti kapcsolataink révén több alvállalkozóval együttműködve klaszter jellegű ügymenetünk lehetőséget biztosít a folyamatos növekedésre.

Partnereinkkel együtt a szakma számos ágazatát képviselve, munkánkkal elősegítjük a Nemzeti Energiastratégia – azon belül a meglévő energiafelhasználás zöldenergiával történő kiegészítése, helyettesítése – terveinek megvalósítását.

Magyarország Megújuló Energia Hasznosítási Cselekvési Terve célul tűzte ki, hogy 2020-ig az összes energiafelhasználásból a megújuló 14,65%-os részesedést érjenek el, melyből az ütemterv szerint a villamos energia és fűtés-hűtés szektorban a szilárd biomassza aránya komoly növekedést fog produkálni.

Ez a biomassza hasznosítás ágazatában új bevételi forrást, a munkaerőpiac bővítését jelenti a hazai termelők, a mezőgazdaságban és más kiegészítő szakmákban dolgozók számára.

A magyar mezőgazdaság részeként a növénytermesztés során keletkező melléktermékek a gazdák számára eddig nem, vagy kevésbé felhasznált részeit a megújuló energiatermelésre fordítjuk.

Mezőgazdasági szilárd melléktermékeinket termelőkkel, gazdákkal együttműködve állítjuk elő és vásároljuk fel. Szálas alapanyagokból (szalma, repce, nád, szója, kukorica, energiaültetvények, stb.) elsősorban 'nagykocka' bálákat készítünk, a szemes melléktermékeket (ocsú, maghulladék) is hasznosítjuk.

A Brio-Massza Kft. portfóliójába tartozik még a szilárd biomassza termékeinek másik forrása, az erdészeti ágazat – erdészeti kitermelés, faapríték készítés, fafeldolgozás, fakivágás, fűrészpor beszállítás.

2012-es terveink között szerepel biomassza szegmensünk fejlesztése, ennek érdekében további partnerek bevonása termelői, szállítói és felhasználói oldalon egyaránt, valamint termékpalettánk bővítése.

Agrárgazdák, termelők, szövetkezetek megszólítása a célunk, hiszen az Ő közreműködésükkel lehetséges mindez.

Ezúton szeretném felhívni tisztelt érintett olvasóink figyelmét a közös együttműködés lehetőségeire, például bálázás, nád, szalma terület biztosítása, ocsú eladás, legelők fától való kitisztítása. Ez gazdaságuk számára kiegészítő bevételi forrást eredményezhet, ugyanakkor hozzájárulhatunk, hogy

országunk az alternatív energiaforrások lehetőségeit kiaknázva

még élhetőbb, energiatakarékosabb, környezettudatosabb élettérré váljon.

Az a gazdasági modell, amely egy fenntartható jövőt kíván megalapozni, az energiatakarékoságot, a hatékonyságot, a megújuló energiaforrások fokozott felhasználását előtérbe helyezi.

Célunk, hogy részesei lehessünk annak a nemzetközi törekvésnek, amely a költségek optimalizálásával a fenntartható energiafelhasználást valósítja meg, ezen belül a magyar gazdaságban a megújuló energetika

területén kívánunk mértékadó piaci pozíciót betölteni.

Küldetésünknek tekintjük, hogy a szilárd biomassza kereskedelmi tevékenységünkkel hozzájáruljunk a közösségi energia- és hő ellátás biztosításához és egyben a hazai regionális gazdaság élénkítéséhez is.

Bozori Róbert
okl. agrármérnök

„ az utolsó szalmaszálig ”

Így nem lett Sopron keleti határváros

Kilencven éve, 1921 decemberében népszavazáson döntöttek Sopron polgárai arról, hogy Magyarországhoz kívánnak tartozni. Ez volt a trianoni békeszerződés egyetlen tartósan sikeres és érdemi revíziója. A hírre az ország lelkes volt és rendkívül hálás, az ügyes városvezetők pedig ki is használták e kedvező pillanatot.

Az 1921-es soproni népszavazás eldöntötte, hogy Nyugat-Magyarország egy kicsiny része az ország határain belül marad, és nem kerül Ausztriához. Sopronról és néhány környező községről, a teljesen magyar Nagycenkről, a horvátok lakta Kópházáról, a német többségű Ágfalváról és Harkáról van szó, többek között. Nagycenken például mindössze 5 szavazatot kapott Ausztria, viszont Ágfalva és Harka hiába voksolt túlnyomó többségében Ausztriára, a soproniak szavazatai már az első napon nagyjából eldöntötték a referendum kimenetelét: a városiak végül több mint kétharmados többséggel választották Magyarországot. Ezzel érdemelte ki Sopron 1922-ben az országgyűléstől a leghűségesebb város (Civitas fidelissima) címét.

De hogyan is idézték fel a korabeli lapok az akkori eseményeket? A Pesti Hírlap különtudósítót küldött a helyszínre. Simon Vilmos már a lap 1921. december 15-i számában lelkesen jelentette: „A soproni lakosság ma leszavazott és amennyire a résztvevők hangulataiból megítélni lehet, a győzelem sokkal fényesebb, mint amilyent a legmakacsabb optimisták reméltek. Az eredményt nem lehet pontosan megállapítani, mert a szavazólapokat csak ezután fogják összeszámlálni, de

így hozzávetőleg is remélni lehet, hogy a nyolcvan százalékot meghaladja azoknak a száma, akik a magyarság mellett szavaztak.” Simon becslése nem bizonyult tökéletesnek, de a tendenciát elkapta: Sopronban a lakók 73 százaléka választotta Magyarországot. A tudósító már az első nap után leszúrte: „Azt különben már most meg lehet állapítani, hogy a vidéki szavazás a soproni fényes eredmény után nem lehet kedvezőtlenebb s nem ütheti ki többet a győzelmet a kezünkől.” (Vidéki szavazáson a Sopron környéki – és többnyire Ausztriához húzó – falvakban az utolsó napon tartott voksolást értette.)

Simon igen ügyes jósnak bizonyult, néhány környékbeli falu december 16-i szavazási eredményeit illetően: „A bizottságok már reggel hat órakor mennek ki a kilenc faluba és nyolc órakor megkezdődik a szavazási aktus. A vidék összes szavazóinak száma a helyesbített listák szerint körülbelül nyolcezer. Ezekből a községekből Nagycenken várhatjuk a legnagyobb eredményt, mert kétségtelen, hogy az ottani 1800 szavazó kivétel nélkül mellénk áll, mert hiszen a lakosság színmagyar. Hasonló sikert várhatunk Bozon (300 szavazó), Balfon (621 szavazó) és Kopházán, amelynek horvát lakossága már nem egyszer adott kifejezést annak, hogy magyar akar maradni.

Mint érdekességet említem meg, hogy a legkedvezőtlenebb eredményt Bánfalván jósolják, pedig ez a falu itt van Sopron közvetlen közelében, de lakosságát, amely tiszta német, az agitátorok annyira felizgatták nagynémet eszmékkel, hogy az 1800 szavazó nagy része valószínűleg Ausztria mellett szavaz.”

Fertőboz – amúgy német – lakossága végül tényleg szinte egyöntetűen választotta Magyarországot, amely 78 százalékot kapott a voksoláskor, majdnem ugyanilyen arányban, 80 százalékban támogatták azonban Bánfalván Ausztriát a voksolók. Végül december 17-én ezzel a címmel jelent meg a Pesti Hírlap: „Sopron vidéke is mellettünk döntött”.

December 18-án már az összesített eredményeket közölte a pesti lap: „Győztünk a népszavazáson” című cikké-

„Kik az elszakadásra szavaztak, azokat igyekezni fogunk meggyőzni, hogy jobb Magyarországon élni, mint Ausztriában”

(1921. december)

ben. Magyarország eszerint 15 343 szavazatot kapott (mai források inkább 15 334-et említenek, de ez lehetett elírás is a korabeli lapban), Ausztria pedig 8227-et. Mindezt Simon így írja le: „Harangzúgás regett az ég felé s ezernyi ajakról hálaadó ima sutto-gása kereste a magasban a Magyarok Istenét: Sopron és vidéke a mienk marad! A népszavazás népítélet, a népítélet Istenítélet. Elle-ne nincs fellebbezés. 7116 szavazattöbbséggel győ-zött Magyarország Ausztria fölött.”

Az eredményt a Pesti Hírlap így kommentálta: „.... azt mutatja, hogy ahol nagyobb az intelligencia, ott a magyarságnak több barátja van. Hála és elismerés nemcsak a magyarajkú, hanem a német és szláv származású hű magyar polgártársaink iránt is. Ez a szavazás azt az erkölcsi kötelességet hárítja a magyarságra, hogy egyenlő szeretettel s igazságos bánásmóddal éljen idegenajkú testvéreinkkel szemben is. De sietünk a kien-gesztelődés szerető szavaival azokhoz is, kik az elszakadásra szavaztak; ezeket igyekezni fogunk meggyőzni tévedésükről: hogy jobb Magyarországon élni, mint Ausztriában.” Valójában az idő persze aligha igazolta a Pesti Hírlapot: erősen kérdéses, hogy Magyarországon volt-e jobb élni, amikor Ausztria például 1955-ben visszanyerte függetlenségét, hazánk viszont a szovjet övezetben maradt, és ezen nem tudott változtatni az 1956-os forradalom sem.

1921. december 20-án mindenesetre még nem sejthette senki a második világháború vagy az azt követő hidegháború eseményeit. A magyar lapok, a hazai hivatalosságok és a közemberek is örültek a soproniak döntésének. „Örömtüzek Sopronért” című tudósításában a lap arról számol be, hogy Kecskemét város polgársága és a jogakadémiai ifjúság kezdeményezésére „nagyarányú tüntető felvonulást rendeztek” a népszavazás győzelmére. „A fáklyás és lampionos felvonulásban résztvett tömeg a városháza előtt gyülekezett, ahol a város tanácsa nevében a polgármester intézett a több ezer főnyi tömeghez üdvözlő beszédet. (...) Szerke az országban mindenfelé kigyúltak az örömtüzek Sopronért.”

Sopron város tanácsa is hamarosan összeült. Erről a lapok december 22-én számoltak be. Az ülésen dr. Thurner Mihály polgármester örömet fejezte ki, hogy „a magyarnak megmaradt” Sopron első tanácsülését megnyithatja. „A tanács egyhangúlag elhatározta, hogy hálásan üdvözlí a községeket, amelyek a népszavazásban hazafiságuknak, hűségüknek és ragaszkodásuknak oly megható szép tanúbizonyságát szolgáltatták. A polgármesterhez halomszámra érkeznek az üdvözlő táviratok. A nemzeti gyűlés üdvözlétét Bottlik alelnök tolmácsolta” – írta a Pesti Hírlap.

Másnap már arról írtak az újságok, hogy Sopron küldött-

séget menesztett a fővárosba. A delegáció a kormányzónál, Horthy Miklósnál és gróf Bethlen István miniszterelnöknél járt. A küldöttséget Thurner Mihály polgármester vezette. A miniszterelnökkel találkozáva a városvezető Sopron háláját tolmácsolta a miniszterelnöknek azért, hogy Velencében biztosította Sopron részére a népszavazás jogát. Ezzel Thurner, aki később Sopronyi-Thurnerre magyarosította a nevét, azokra a diplomáciai tárgyalásokra utalt, amelyek révén 1921 októberében Magyarország és Ausztria megállapodott a népszavazásról. A tárgyalások azért Velencében folytak, mert Olaszország közvetítőként működött Bécs és Budapest között. Bethlen diplomáciai manőverezése és a tiszti különítmények Sopron környéki fellépése, azaz a Trianonban kiűriteni rendelt terület megszállása, egyaránt hozzájárult ahhoz, hogy a velencei tárgyalásokon végül a népszavazás mellett döntöttek a felek.

Thurner a Bethlennel való találkozásakor „Isten áldását kérte arra a munkára, amelyet a miniszterelnök az ország területi épségének helyreállítása érdekében folytat”. Ezután a polgármester ügyesen más témára fordította a szót: „azt a kérést terjesztette elő, hogy a kormány engedje át a bányászati és erdészeti főiskola céljára a soproni volt honvéd főreáliskola épületét”. A kérést a miniszterelnök „teljesíthetőnek” látta, és megígérte, hogy „az ügyet meg fogja beszélni a honvédelmi miniszterrel, mint érdekelt szakminiszterrel”. A küldöttség ezután a kormányzónál tiszteltget. Thurner itt is szová tette „az erdészeti főiskola elhelyezésére vonatkozó kérését és egyben utalt arra a fontos érdekre, amely Sopronnak, a magyarság nyugati végvárának kulturális megerősítéséhez fűződik”. A kérést Horthy is messzemenő támogatásáról biztosította.

A soproniak végül ügyesen tárgyaltak, és az 1919-től folyamatosan Selmecbányáról Sopronba áttelepülő Bányászati és Kohászati Akadémia és Erdészeti Főiskola egyre jobban fejlődött. A második világháború után a nehézipari tanszékek Miskolcra települtek át az ország szocialista iparosítása nyomán, de az Erdészeti Főiskola emlékei máig élnek a városban. A felsőoktatási alapok lerakása végül is jól sikerült, hiszen a Nyugat-magyarországi Egyetem, amelynek központja Sopron, máig követi a hagyományokat.

Írta: Szegő Iván Miklós
Fotók: Benkő Imre

Andor László

Fotó: Európai Parlament

„Sokan nem értik, miért torlódik egymásra ennyi probléma...”

INTERJÚ ANDOR LÁSZLÓVAL, AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG FOGLALKOZTATÁSÉRT, SZOCIÁLIS ÜGYEKÉRT ÉS TÁRSADALMI ÖSSZETARTOZÁSÉRT FELELŐS BIZTOSÁVAL

Két éve dolgozik magyar EU-biztosként Andor László Brüsszelben. A Vidék Magazin Brüsszelbe kiküldött tudósítója az Európai Bizottság foglalkoztatásért felelős tagját Magyarország és az EU viszonyáról is kérdezte.

– Tavaly év végén Róna Péter közgazdász felvetette, hogy az EU önre „bízhatná” Magyarországot, így magyar miniszterelnök is lehetne Andor Lászlóból. Mi a véleménye erről?

– Tudomásom szerint Róna Péter rögtönzéseképpen dobta be egy interjúban a nevemet. Akkor két ilyen eset is elfordult: Görögországban és Olaszországban miniszterelnök-váltás volt. De úgy látom, ez nem volt igazán szerencsés rögtönzés Róna részéről, akivel jó régóta nem is beszéltem, se erről, se másról, bár pénzügyi kérdésekben tiszteltem a véleményét.

– Ennek nincs is realitása?

– Ez egy rögtönzés volt, de egy dolgot le kell szögezni. Erről a kérdéskörrel ugyanis van egy tágabb vita Európában, mert sokan azt feltételezik, hogy az unió vagy bárki a technokrata kormányzás felé akar elmenni. Nyilvánvaló, hogy a kormányzásnak mind tagállami, mind uniós szinten inkább a

demokratikus beágyazottságát kell erősíteni. Tehát ezek rendkívüli esetek, amikor egy válság következtében, egyik vagy másik országban egy technokrata kormány – mint Olaszországban – vagy egy technokrata miniszterelnök egy politikai kormánnyal (Görögországban) jelenik meg. Tehát még e kettő sem ugyanaz. Ezek kivételes esetek, nyilván nem efelé kell menni.

– Magyarország ellen most több kötelezettségszegési eljárás is indult az EU-ban. Különös helyzetben vagyunk tehát. Miként éli meg magyar EU-biztosként ezt a helyzetet Brüsszelben?

– Kötelezettségszegési eljárás számos ország ellen folyik. Itt és most az a rendkívüli, hogy hirtelen sok lett, illetve hogy ez egybeesik két másik folyamattal, az egyik a túlzott deficit eljárás, ami szerencsére most lecsendesedett, a másik pedig a

pénzügyi segítségnyújtás, ami remélhetőleg a közeljövőben valamilyen gyakorlati fázisba kerül. (Ez a segítségnyújtás az EU részéről az IMF-fel való tárgyalásokkal is összefügg – a szerk.) Ez nyilván nehéz helyzet. Sokan nem értik, miért torlódik egymásra ennyi probléma. Ez részben a véletlenek, részben a válság, részben pedig egy nagyon gyors törvényalkotási folyamat következménye. Ennek keretében – bizony azt kell mondanom – az érintett felekkel vagy az uniós joggal való egyeztetés vagy elmaradt, vagy nem volt kellően megalapozott. Ha ezt utólag be lehet pótolni, az jó, de úgy tűnik, hogy vannak olyan területek, ahol csak nagy viták árán lehet ezt megtenni.

– Ön mit tartana jónak? Milyen irányba kéne fejlődniük az EU és Magyarország közötti kapcsolatoknak?

– A december-januári időszak rendkívül feszült volt, ez egy korrekciós folyamat következtében enyhülni látszik. Nyilván ezt fűszerezik a legkülönbözőbb megnyilvánulások, ami szerintem nem mindig szerencsés. Ám ha ezeket a vitás problémákat egymás után lehet rendezni és lezárni, és legfőképpen az egyes törvények esetében meg lehet szüntetni az esetleges konfliktust az uniós joggal, akkor ennek lehet egy konszolidációs kimenetele. Azt gondolom, hogy ez a legjobb forgatókönyv, tehát történjen meg a korrekció, legyen feszült-ségmentes együttműködés, mint ami egyébként egy évvel ezelőtt a magyar elnökség legnagyobb részét jellemezte. Ott is a kezdet a médiatörvény miatt nem volt nagyon könnyű...

– De például a romapolitikában más volt a helyzet...

– Így van. Azt gondolom, hogy az elnökségi időszak nagy része mindenki számára pozitív tapasztalat volt. Akár a roma-ügy, akár a horvát csatlakozás, akár a gazdasági kormányzás ügyét nézzük, ez nagyon produktív időszak volt. S mindenkinek jó tapasztalat. Tehát van mihez visszatérni, van mibe kapaszkodni, meg kell próbálni túllépni a jelenlegi helyzeten.

– Úgy tűnik, hogy igyekszik a konfliktusokat csökkenteni, tompítani. Ezt a célt szolgálta, amikor nem vett részt azon az előkészítő ülésen, amikor az uniós biztosok a Magyarországnak szánt kohéziós alapok felfüggesztéséről szavaztak? Ekkor önt itthon nagyon sok támadás érte.

– Én abból a vitából nem hiányoztam, mert írásban nem kevés érvet kifejtettem annak érdekében, hogy Magyarországot a lehető legminimálisabb következmény érje. Mármost amiatt, hogy a költségvetési probléma fennáll és a költségvetés egyensúlya nem feltétlenül fenntartható 2013-ra nézve. Ez Olli Rehn gazdasági és pénzügyi biztos szempontjából volt a fő probléma. Nyilvánvalóan ennek más volt a percepciója Magyarországon. Amikor inkább írásban fejtettem ki a véleményem,

nyemet, és a magyarországi programjaimat is meg akartam tartani, ezt személyes támadásra használták ki. Nemcsak engem támadtak abban az időszakban, hanem Neelie Kroes (a médiaügyekkel is foglalkozó EU-biztos – a szerk.) is durván támadták bizonyos sajtóforumokon vagy az Európai Bizottság budapesti képviselőjét is. Nyilván ez senkinek sem kellemes, ugyanakkor meg kell próbálni túllépni rajta, mert mindenki azon dolgozik, hogy a problémák megoldódjanak.

Fotó: Karina Knappek

– Április végén Brüsszelben az ön szakterületét érintő bejelentéseket tettek a foglalkoztatáspolitikáról és a munkaegészségügyről. Miközben az EU-ban a munkanélküliség rekordokat döntöget, a bizottság a zöld gazdaságban (mondjuk így: a környezetvédelemre érzékeny ágazatokban), az egészségügyi szolgáltatásokban és az infokommunikációs szektorban látja a jövőt. Segíthetnek-e ezek az intézkedések, bejelentések a munkahelyteremtésben?

– A bizottságnak nagyon fontos volt, hogy új municiót adjon mindenkinek a kezébe, aki kormányok tisztviselőjeként vagy a foglalkoztatási hivatalokban vagy a munkáltatói, esetleg a munkavállalói szervezetekben azon dolgozik, hogy legyen több munkahely. A munkahelyteremtést nem közvetlenül a bizottság fogja elvégezni, de a bizottság a központja ezeknek a vitáknak. Hatást tudunk gyakorolni a tagállamok munkaügyi, munkaerő-piaci reformjaira, és arra, hogy hogyan használják fel az uniós forrásokat a munkahelyteremtés érdekében. Ezt a csomagot az európai munkaügyi miniszterek elé terjeszttem, és a jobb végrehajtás érdekében szeptember elején egy európai foglalkoztatási konferenciát is rendezünk.

Írta: Szegő Iván Miklós

László Andor – EU Commissioner for Employment, Social Affairs and Inclusion

Hungarian economist and EU-commissioner for employment László Andor sheds light on the current state of affair between Hungary and the EU. The best scenario, according to him, is consolidation. He stresses that unfortunate coincidences,

the economic crisis, as well as hasty Hungarian legislation have an equal share in the infringement procedures launched by the European Commission against Hungary. On a happier note, there were positive periods of the Hungarian-EU relations: the

economic governance of the crisis during the Hungarian EU-presidency (in the first half of 2011), and the roma-politics are among the positive examples, and might help create and maintain a favourable climate to overcome the current situation.

IMF-re várva

A kormány tavaly novemberben, egészen pontosan november 18-án fordult a Nemzetközi Valutaalaphoz segítségért. Aztán véget ért a tél, lassan a tavasz is eltelik és lényegét tekintve nem történt semmi: se hitel, se megállapodás, még csak azt sem lehet mondani, hogy a tárgyalások megkezdődtek volna. Legalábbis lapzártánkig ez volt a helyzet. Felmerülhet, ha végül így is „elvan” a gazdaság, miért szükséges az a bizonyos védőernyő, melyet az IMF az Európai Unióval közösen nyújtana Magyarországnak?

Az IMF sokat emlegetett „védőernyőjére” azért van szükség, mert kiderült: Magyarország a jelenlegi helyzetében ilyen háttér nélkül finanszírozhatatlan. Bármilyen furcsa is, akik ma magyar állampapírokat vesznek, abban a biztos tudatban teszik, hogy ez a megállapodás létre fog jönni.

Hinni a megállapodásban

Mi történne, ha ebben a hitben csalatkoznának? Erre Magyarország ízelítőt kaphatott tavaly novemberben és idén januárban, amikor a kialakult „mini pánikban” úgy tűnt: nem lehet megállítani a forint gyengülését, az állampapírok hozamának emelkedést, az ország csődkockázatának (CDS) növekedését. A megtakarítással rendelkezők nem elhanyagolható része (akinek pénze volt a bankban) elkezdte menekíteni, euróra váltotta, nem törődve a nagyon rossz árfolyammal, és külföldre vitte.

	Korábban	2011. nov.	2012. jan.	Jelenleg
Árfolyam (forint/euró)	260-270	317	325	290-294
Árfolyam	200 Ft/ CHF alatt	250 Ft/ CHF	265 Ft/ CHF	245 Ft/ CHF
Állampapír hozamok (százalék)	5-7	7-9	9-11	8-9
CDS – csőd elleni biztosítás költsége (bázispont)	200	610	750	650

Forrás: Vidék Magazin gyűjtés

Fotó: Benkő Imre

Aztán szerencsére leállt ez a beláthatatlan, nagyon rossz irányú folyamat. Leállt, mert a kormány többször és nagyon határozottan kijelentette: mindent megtesz a megállapodás létrejöttéért. (Az is segített, hogy a nemzetközi helyzet, elsősorban a görög válság, oldódott.)

Leállt, és remélhetőleg nem indul újra. Erre pedig – a jelenlegi helyzet alapján – csak egy garancia van: a megállapodás. Amelyre lehetőség szerint minél előbb szükség lenne, ám még a tárgyalások kezdetét sem tűzték ki lapzártánk idejéig.

Minden a pénz körül forog

Miért alakult ki ez az áldatlan állapot? A magyar államnak, mert eladósodott, folyamatosan kölcsön pénzre van szüksége. A magyar eladósodottság nem különösen kirívó. Németorszáé, vagy akár az Egyesült Államoké közel ekkora, illetve nagyobb. A fő gond a gazdaság teljesítőképességével van. Nálunk a befektetők – nem a legszerencsésebb gazdaságpolitika láttán – elbizonytalanodtak: ha a dolgok így haladnak, képes-e annyi jövedelmet előállítani a gazdaság a továbbiakban is, hogy az adósságokat fizetni tudja az állam.

Azt nem várja senki, hogy új hitelek felvétele nélkül törlesszen Magyarország. Ilyen helyzetben a világon csak kevés ország van. De azt igen, hogy az adósságszolgálatnak rendben eleget tegyen. Ennek pedig két feltétele van. Egyrészt a költségvetés folyamatosan fizesse a kamatokat, másrészt a magyar állam annyi új kölcsönhöz jusson – devizában és forintban egyaránt – amennyi a lejáró hitelek, kötvények törlesztésére és az éves költségvetési hiány által teremtett adósságnövekmény pénzelésére kell.

	2010	2011
Maastrichti adósság	21 777 milliárd forint	22 692 milliárd forint
Maastrichti adósság	a GDP 81,4 %-a	a GDP 80,6 %-a
Éves kamatfizetés	1111 milliárd forint	1169 milliárd forint
Éves kamatfizetés	a GDP 4,1 százaléka	a GDP 4,1 százaléka

Forrás: Vidék Magazin gyűjtés

Az aggodalmak a gazdaság nem igazán javuló teljesítménye miatt növekedtek. Ahelyett, hogy javulnának a növekedési kilátások, tavaly nyár vége óta egyre rosszabbak. Ha pedig nincs növekedés, kevesebb a jövedelem, szűkösebbek a költségvetési bevételek, s ez elbizonytalanítja a befektetőket. Nem javította a helyzetet, hogy hasonló megfontolásokból a három nagy hitelminősítő intézet befektetésre nem ajánlott (bóvli) kategóriába sorolta Magyarországot.

Ilyenkor nincs mese, kell egy külső támaszték. Ez pedig nem lehet más, mint a finanszírozási megállapodás az EU/IMF-fel. (Magyarország EU tagállam, ezért számára segítséget csak a két intézmény együttesen nyújthat. Nincs külön egyezmény a Nemzetközi Valutaalappal.)

Ha ennyire világos, miért késik?

A nemzetközi intézmények szerint Magyarország nem elég elkötelezett a feltételek teljesítésében. A kormány úgy véli, mindent megtettek. A vita olyan alapkérdéseken folyik, mint a jegybanki függetlenség, az igazságszolgáltatás önállósága, ezen belül is a bírák korai nyugdíjazása, az adatvédelmi biztosítási hivatal ügye, a médiatörvény. Tehát nem kimondottan csak gazdaságpolitikáról, hanem a kormány egész eddigi tevékenységének lényegéről. És amit elvárnak, az egy határozott hátraarc. Ez pedig nem megy könnyen.

2008-ban gyorsabban ment

Magyarországnak már van gyakorlata, hogyan kell gyorsan és sikeresen segítséget kérni az IMF-től. Négy éve, amikor a mostani világgazdasági válság ideért, 2008. október 9-én, csütörtök este egy viszonylag hosszabb telefonhívás elég volt a kapcsolatfelvételhez. Ennek alapján a tárgyaló küldöttség október 12-én, vasárnap meg is érkezett. A megbeszélések olyan jól haladtak, hogy másnap, hétfőn az IMF és az EU – amely időközben szintén bekapcsolódott – közös közleményben deklarálta: technikai és pénzügyi segítséget nyújt Magyarországnak. Két hét múlva, október 29-én az EU, az IMF és a Világbank bejelentette a 20 milliárd euró hitelnyújtást. A hitel folyósítása már novemberben (november 10.) – egy hónappal a kapcsolatfelvételt követően – megkezdődött.

Ki van nehezebb helyzetben?

Tagadhatatlan, van némi egymásrautaltság, hiszen az Európai Unió nem akarhat Görögország után még egy csódhelyzetet. De azért tudható: az esetek többségében nem az diktál, aki a pénzt kéri, hanem, aki adja.

Idén lejáró adósság (milliárd forint)

Adósság	2012 I. negyedév	2012 II. negyedév	2012 III. negyedév	2012 IV. negyedév
Forint adósság	959,2	745,1	238,0	581,0
Deviza adósság	203,4	285,3	390,5	602,1

Forrás: ÁKK

Az egész éves idei törlesztési kötelezettség mintegy 4000 milliárd forint. Ez havi 300-350 milliárd forint, vagy deviza visszafizetését feltételezi. Fő forrás a forint állampapírok hazai értékesítése. De ez nem elég. Deviza is szükséges, mégpedig mintegy 4 milliárd euró (1200 milliárd forint) a külföldi kötvénypiacokról, vagy az EU/IMF-től. Idén külföldi kibocsátás még nem volt, a lejáratok pedig közelednek.

Írta: Kovács Lajos

Waiting for IMF

18 November 2011 – after lengthy expectations, the Hungarian government initiated talks about a financial agreement with the International Monetary Fund (IMF). Winter passed, a new year began, spring is nearly over, and essentially nothing happened: not only an agreement has not been settled or a loan secured, but even talks have not started officially.

The IMF protection plan seems to be an essential background security – without it, Hungary is in for a financial collapse. Not that national debt is over the roof – Germany and the US are relatively more indebted than us. The main culprits are low GDP and appalling economic figures. Gross domestic

product is humble as it is, but the real cause for anxiety is the continually worsening economic outlook – without the least sign of growth in the near future.

In times like this, a country cannot get by without a little help from outside. Being an EU member state, Hungary is compelled to strike a multilateral agreement that suits both the Union and the IMF. Why the delay? According to the international community Hungary is not entirely committed to meeting the necessary criteria. Government thinks the opposite. Such fundamental issues are debated as the independence of the national bank and the judicial system. More specific bones of contention are the

early retirement of judges, the case of the data protection ombudsman, or the much criticised media law.

It is not the first time that Hungary resorts to the help of the IMF. On Thursday, 9 October 2008, when the first wave of the global economic crisis washed ashore, a long phone call was enough to get in touch with the Fund and set things in motion. By that Sunday, an IMF delegation landed in Budapest. Come Monday, an IMF statement was aired about technical and financial aid to Hungary. Within two weeks, the EU and the IMF secured a 20 billion Euro loan, which was at Hungary's disposal as of 10 November 2008. In the matter of a month.

Az agrárpolitika mögött

MI IS AZ A COÖBRA?

Az Európai Bizottság Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatósága (DG AGRI) április közepén nemzetközi tanulmányutat szervezett Brüsszelbe, hogy fiatal újságírókat ismertessen meg a Közös Agrárpolitikával (KAP), illetve helyszíni látogatásokon keresztül a belga agrárgazdasággal. A programot konferencia zárta, mely a fiatal gazdák támogatásának szükségességét vitatta.

KAP: múlt, jelen, jövő

„Az európai mezőgazdaság 12 millió gazdálkodót foglalkoztat, az európai szárazföldi területek 50 százalékát vonja művelésbe, az EU GDP-jének 2 százalékát, a világ mezőgazdasági kereskedelmének pedig 17 százalékát adja” – emlékeztetette a meghívott újságírókat Mariusz Legowski, a DG AGRI munkatársa a tanulmányút első állomásán, a főigazgatóság székházában. A küldöttségnek a KAP történetét összefoglaló Legowski elemzéseken keresztül mutatta be a KAP elmúlt 50 évét, a politikai kihívásokat, a 1992 és 2012 között zajló reformokat. A KAP általános alapelvei kapcsán megjegyezte, hogy bár a súlypontok változhattak az évek alatt, de a megfogalmazott célok – a mezőgazdasági termelékenység növelése, a mezőgazdasági lakosság méltányos életszínvonalának biztosítása, a piac stabilizálása, az élelmiszerellátás biztosítása, valamint a méltányos árak fenntartása –, sosem módosultak. Kitért arra, hogy a túltermelés, a támogatások növekedése és a nemzetközi feszültségek hatékony megoldási kísérleteket hívtak életre. Az 1992-es MacSharry reform a felesleg csökkentésére és a költségvetés stabilizálására, illetve a környezeti szempontokra fordított figyelmet, míg az Agenda 2000 javaslatok a versenyképességgel és a vidékfejlesztéssel foglalkoztak, megalapozva a KAP második pillérét. A 2003-as reform már olyan elemeket tartalmazott, mint a piac-orientáció, az egyszerűsítés, az élelmiszerminőség és a vidéki területek fejlesztése, valamint a környezet védelme és az élőlények jólétének biztosítása. A 2008-as Health Check a gazdálkodókat érintő közvetlen támogatások és

a piac igényeire való megfelelőbb reagálás szintjén hozott változásokat.

A második előadó, a szintén DG AGRI-munkatárs Christiane Kirketerp a KAP mai helyzetére, valamint a jövőre fókuszált. Mint mondta, jelenleg már egy alapvetően megújított és jobban teljesítő KAP-ról beszélhetünk. A piaci folyamatokba való beavatkozás lényegesen csökkent, a gazdálkodók támogatása a kölcsönös megfeleltetést célozza, a vidékfejlesztés pénzügyi és strukturális háttérrel kapott, miközben javult az ágazat versenyképessége, fenntarthatóbbá és „zöldebbé” vált a gazdálkodás. Röviden kitért a klímaváltozás európai mezőgazdaságot érintő hatásaira, mint amilyen egyes területeken az árvizek és a földerosztás növekvő kockázata, a melegebb és szárazabb nyarak lehetősége, a tengerszint emelkedése vagy a vízkészletek csökkenése. Ehhez is kapcsolódva az Európai Bizottság KAP 2020-as programja gazdasági, környezeti, valamint területi hívószavak mentén épül fel, a versenyképes élelmiszer-termelést, a természeti erőforrások és a klímával kapcsolatos tevékenységek fenntartható kezelését, illetve a kiegyensúlyozott területi fejlesztést célozza. A jövőbe való betekintés kapcsán az előadó kifejtette, hogy a termelékenység növelése fejlesztésekkel, hatékonyabb kockázatkezeléssel és tudás-áramlással, illetve az élelmiszerláncban való együttműködéssel érhető el. A fenntarthatósághoz a zöld-támogatások, a kölcsönös megfeleltetés rendszere, az erőforrások hatékony felhasználása és erőteljes kutatás-fejlesztési tevékenység szükséges, míg az egyszerűsítés, az újraelosztás és a közös stratégiai keret a nagyobb hatékonyságot szolgálja.

A harmadik szekció a vidékfejlesztési politikát tárgyalta. Lukas Visek, ugyancsak a DG AGRI munkatársa felvázolta az új program hat prioritását. Ezek a tudásáramlás és a fejlesztés ösztönzése; a versenyképesség növelése; az élelmiszerláncokhoz kötődő szervezetek és kockázat-kezelés támogatása; az ökoszisztémák megőrzése és helyreállítása; a víz-, energia-, és nyersanyaghasználat hatékonyságának javítása, illetve a széndioxid-kibocsátás csökkentése; valamint a társadalmi kirekesztés felszámolása, a szegénység csökkentése és a vidéki területek gazdasági fejlesztése.

Természetesen szükség van fejlesztésre, amihez kulcsfontosságú a tudásáramlás és az együttműködés elősegítése. Ez egyaránt célozza az erőforrások felhasználásának hatékonyságát, a termelékenységet, az alacsony széndioxid-kibocsátást, a klímabarát és rugalmas mezőgazdasági fejlesztést, az erdősítést és a vidéki területek támogatását. Elkerülhetetlen az újrastrukturálás, a beruházás – például az infrastruktúrába és a megújuló energiába – és a modernizálás. Fontos még a fiatal gazdák és a kisebb gazdaságok anyagi segítése, ahogy az új lehetőségek teremtése a technológiai, környezeti és kereskedelmi együttműködés támogatására is. Kockázatkezelés címszó alatt a biztosítási alapokat kibővítenék a terménykárok, időjárási szélsőségek és az állat-betegségek mellett egy bevétel-stabilizációs opcióval is. Jelentős szerepet kapna még a termelői szervezetek, a Leader-csoportok és -stratégiák szervezése, továbbá az organikus gazdálkodás.

A negyedik szakaszban Eric Pondelet, az EB Egészségügyi és Fogyasztóvédelmi Főigazgatóságának élelmiszerbiztonsági igazgatója olyan kérdésekről beszélt, mint a növényvédő szerek és a növények egyéb vegyszeres (például hormon-) kezelésének szabályozása a jövőben. Minden téren szigorítások várhatók, rendszeres ellenőrzések és monitorozás. Szót ejtett még arról, hogy a növény-egészségügyi rendszer modernizálása szükséges.

Zöldség, gyümölcs, Coöbra

A második nap a tereplátogatásoké volt, itt mutatkozott be a Coöbra, egy új zöldség- és gyümölcsárveréseket bonyolító szervezet. Ez tavaly novemberben alakult meg a legrégibb (Brava) és a legfiatalabb (GreenPartners) belga kertészeti aukciós ház egyesülésével. A cég struktúrája az együttműködésre épül, éves forgalma mintegy 120 millió euró, amivel a belga zöldségtermelés 10 százalékát képviseli. Küldetése, hogy a termelőknek a legjobb piaci árakat nyújtsa, és a lehető legalacsonyabb költségen segítse a termelést. Fő terményei közé tartozik az endívia (31 százalék), a paradicsom (26 százalék), az eper (4 százalék) és az uborka (4 százalék). A termékek fennmaradó 35 százalékát több mint 25 különböző zöldség- és gyümölcsfélése teszi ki. A Coöbra 90 embert alkalmaz és közel 1000 tagot számlál. A tagság önkéntes, viszont bizonyos szabályok betartásához kötött – például génmódosítással kapcsolatos regulációk vannak érvényben, és a megtermelt árukat teljes egészében a cégnek kell leszállítani. Cserébe a cég jobb árakat kínál, professzionálisan kezeli az eladásra szánt árukat és biztosítja a termelők számára az

Michel Dantin, Albert Dess

Milan Zver

A Coöbra termékei

Dacian Cioloș

áruforgalom nyomonkövetését is. Ezen kívül a tagok közül választott képviselők évente összegyűlnek a cégnél, hogy eldöntsék, milyen támogatásra lenne szükségük. Az ilyen termelői társulások az EU zöldség- és gyümölcsrendszerének alapjai.

Konferencia a fiatal gazdákért

A tanulmányút az Európai Parlamentben zárult, ahol a látogatók egy konferencián vehettek részt, ami az EU fia-

tal gazdákat támogató aktív programjaival foglalkozott. Dacian Cioloș mezőgazdasági és vidékfejlesztési biztos itt hangsúlyozta, hogy a fiatal gazdáknak központi szerepet kell kapniuk a 2013 utáni közös agrárpolitikában. Ha ugyanis a mezőgazdaság nem kínál jövőbeli perspektívát a fiatal gazdák számára, akkor kérdésessé válik, hogy milyen jövő is vár az unió mezőgazdaságára. A biztos rámutatott arra, hogy az utóbbi 10 évben majdnem 3 millióval csökkent a gazdálkodók száma az EU-n belül. Ez még lényegesebbé teszi, hogy az EU proaktív politikával támogassa az új gazdálkodók érkezését a mezőgazdasági szektorba, egyaránt lehetővé téve, hogy új üzletet vagy gazdaságot hozzanak létre, vagy egy már meglévőt vegyenek át, melynek a tulajdonosa nyugdíjba vonul. Ehhez üzemátadási támogatások szükségesek, és a bankkölcsönökhöz való hozzájutás megkönnyítése. A biztos azt javasolja a tagállamoknak, hogy a vidékfejlesztési programjukon belül hozzanak létre egy alprogramot, amely kifejezetten a fiatal gazdáknak szól, mivel így sokkal célzottabban támogathatók akár beruházásokkal, akár képzésekkel. Ennek minden tagországban be kell következnie, és nem csak opcionális alapon, hiszen ez az Európai Unión belül a fiatal gazdák között diszkriminációt eredményezne. Emellett másféle módszerek is segíthetnek a fiatal gazdáknak – ilyenek lehetnek a válságkezelő megoldások, a mezőgazdasági termények népszerűsítése, és a kutatás-fejlesztés is.

Munka a Coöbránál

Írta: Losonczy Gergő
Fotók: Európai Bizottság – Eric Vidal

„Fel kell ébreszteni a mezőgazdaságot...”

INTERJÚ JARI KOSKINEN
FINN FÖLDMŰVELÉSÜGYI
ÉS ERDÉSZETI MINISZTERREL

A photograph of Jari Koskinen, the Finnish Minister of Agriculture and Forestry, sitting in a light-colored armchair. He is wearing a dark suit, a white shirt, and a light blue tie. He is looking towards the camera with a slight smile. In the background, there is a light-colored sofa with orange cushions and a large abstract painting on the wall. The setting appears to be a modern office or lounge.

Finnország mezőgazdaságában a klíma nagy kihívás, s a strukturális változások alapvetően megváltoztatják a finn agrárvilágot – mondja Jari Koskinen (52), finn földművelésügyi és erdészeti miniszter. A vele készült interjúból kiderül az is, hogy Finnország és Magyarország álláspontja nagyon hasonló az uniós agrárpolitika kapcsán. Koskinen áprilisban egynapos hivatalos látogatáson Magyarországon járt, akkor adott interjút a Vidék Magazinnak.

– Betöltötte már a földművelésügyi és erdészeti miniszteri pozíciót a 2002-ben és 2003-ban, Paavo Lipponen második miniszterelnöksége idején is. Van személyes kötődése a mezőgazdasághoz, esetleg gyermekkorából?

– Volt a családuknak egy gazdasága, amelyet a szüleim vittek. 1986-ban váltottunk, akkor vettem át én a vezetését. Később dolgoztam bankban, vezetőként, majd a jégközi szövetségben, aztán a finn parlamentben, tizenhárom évig. Később két évet Londonban töltöttem. Visszatérve a gazdaságra, a családi vállalkozásra, tizennégy éves koromban édesapám egy mezőgazdasági gépbaleset következtében elvesztette az egyik kezét. Attól kezdve a gyakorlati munkában én is részt vettem, sokat ültem például a traktor vezetésében. A Kansallinen Kokoomus (KOK – Nemzeti Koalíció – a szerk.), párt tagja vagyok, az alelnöke is voltam. Ebben a pártban mindig volt néhány mezőgazdasággal foglalkozó személy, ezek egyike voltam én is. Paavo Lipponen kormánya alatt a háttérmennek köszönhetően hívtak meg 2002-ben miniszternek. A jelenlegi finn miniszterelnökkel, Jyrki Katainnal nagyon jó a személyes kapcsolatunk, ő a KOK elnöke. Kormánya alakításakor telefonált és hazahívott Londonból.

– Hogyan látják Finnországból a magyar agrárvilágot?

– Nem vagyok a magyar mezőgazdaság szakértője, természetesen valamennyire követem azoknak az országoknak a gazdaságpolitikáját, melyek legutóbb csatlakoztak az Európai Unióhoz. Azt mindenképpen észrevettem, hogy Magyarországon nagyon sok kisgazdaság van a nagyobbak mellett. Ez a mezőgazdasági struktúra eltérő, mint például Finnországban. Biztos, hogy ez problémákat is jelenthet a Közös Agrárpolitika (KAP) alkalmazásában. Finnországban annak idején, amikor csatlakoztunk az unióhoz, a mezőgazdasági vállalkozóknak nehéz volt megérteniük, hogy miért is jó a közös mezőgazdasági politika. Ezt megérteni Magyarországon, Európa közepén, talán könnyebb lehet, de ez csak az én „érzésem”. Azért is örülök ennek a látogatásnak, mert Finnország és Magyarország meglátásai a mezőgazdaság, agrárpolitika területén elég hasonlóak. Nem várhatóak nagy viták köztünk.

– Milyen a finn mezőgazdaság napjainkban?

– Finnországban a klíma nagy kihívást jelent. A mezőgazdaságban is eszerint kell tervezni. A beszélgetésünk előtti napon például még havazott. A föld művelésére alkalmas időszak tehát Magyarországhoz viszonyítva sokkal rövidebb. Kukuricát például nem lehet Finnországban termelni. A termelt növényeket az éghajlat szerint kell kiválasztanunk. A hideg éghajlat természetesen többletköltséget is jelent, ha például az állatoknak kell olyan helyet építenünk,

ahol meg tudjuk óvni őket az időjárás viszontagságaitól. Figyelemmel kell lenni arra is, hogy hó esik ezekre az épületekre. A föld is megfagy, ez is külön kihívás. A strukturális változás pedig jelenleg nagyon jelentős a finn mezőgazdaságban. Körülbelül tíz gazdaságot zárnak be egy nap alatt. Jelenleg már csak hatvanezer gazdaság van Finnországban és úgy gondolom, hogy az elkövetkező tíz éven belül további tíz-húszezer gazdaságot fognak még bezárni. Amikor a gazdálkodók nyugdíjba mennek, nem mindig találják meg azokat, akik átveszik tőlük a gazdaságukat, a gyermekeik és unokáik nem mindig a mezőgazdaságban kívánnak elhelyezkedni. Így a földet eladják a közelben dolgozó terme-

lőknek, ennek következtében a gazdaságok területe évente átlagosan egy hektárral nőtt az elmúlt húsz évben. A másik strukturális változás a specializálódás, tehát vannak tej-, hústermelő, sertést vagy szárnyasokat tartó gazdaságok, vagy csak növénytermesztésre berendezkedettek. Ez egyfajta kockázatot is jelent.

– Mi Finnország álláspontja az Európai Bizottság KAP reformra vonatkozó tervei kapcsán, konkrétan a bizottsági javaslatban szereplő forráselosztási rendszerről és az uniós piacsabályozás tervezett változásairól?

– Finnország általánosságban véve jónak tartja a Bizottság javaslatát. E szerint a támogatások kiegyenlítése megalapozott. Nagyobb nem reális, mivel a jelenlegi támogatási mértéknek meg kell maradnia. Elengedhetetlen, hogy lehessen támogatásokat adni a gazdaságoknak. A cukorkvóta folytatása fontos Finnországnak a meglévő egy cukorgyárunk okán. A zöldítés gondolatát megértjük, de úgy

érezzük, ez a rendszer a jelenleginél is sokkal bonyolultabbá válik. Egyszerűsíteni kell. Finnországban, és gondolom, máshol Európában sincs arra pénz, hogy a mezőgazdaságot és a támogatások elosztását többen felügyeljék. Ezt a rendszert hatékonyabbá kell tenni. Fel kell ébreszteni a mezőgazdaságot, ez Finnországra, de egész Európára is értendő.

– *Mi a finn álláspont a fiatal gazdák támogatásával kapcsolatban?*

– Finnországban van egy olyan rendszerünk, hogy a fiatal gazdáknak fizetünk egy kezdeti, egyfajta támogatást, ami jelenleg 40 ezer euró. Ez sokkal fontosabb, mint az a bizonyos két százalékos támogatás, amit a Bizottság javasol. A bizottsági javaslatot ugyanakkor alapvetően jó javaslatnak tartjuk, de ennek kapcsán is úgy gondoljuk, egyszerűsíteni kell a rendszert. Az egyetlen kritériumnak pedig a gazdálkodó korának kellene lennie, a gazdaság méretének nem szabadna számítani a támogatási jogosultság kapcsán. Tíz- vagy százhektáros is lehetne a terület. Finnországban a kisgazdaságok aránya kevesebb mint egy százalék, emiatt gondoljuk, hogy az Európai Bizottság által a kisgazdasá-

gok számára javasolt támogatási rendszer megteremtése és fenntartása sokkal többbe kerülne, mint az az összeg, amit a támogatásokból meg tudunk szerezni. Ezért azt gondoljuk, hogy az államoknak meg kellene hagyni a jogot arra, hogy eldöntsék, megteremtik-e ezt.

– *Finnország folyamatos, kiemelt figyelmet tanúsít agrárügyekben Magyarország irányába, ezúton is köszönet érte. Korábban úgy tűnt, hogy a KAP reform alapkérdéseiben Finnország és Magyarország törekvései azonosak. Továbbra is így van ez? Melyek azok a közös pontok, amelyek mentén sikerülhet összefogni a hatékonyabb uniós érdekérvényesítés érdekében?*

– Valóban történnek miniszteri látogatások, és ez a jövőben is biztosan folytatódni fog. Budapesti nagykövetségünk, Jari Vilén, nagyon aktív, jól ismeri a minisztereket. Magyarország nagyon hasonló a meglátásunk az uniós agrárpolitikával kapcsolatban. Vannak olyan országok, amelyek a KAP első és a második pillérének forrásait szeretnék összevonni, de mi fontosnak tartjuk, hogy az elkülönítés megmaradjon és a vidékfejlesztésre külön megőrződjenek a források.

Írta: Tóth László Levente

Fotók: Molnár Zoltán

Agriculture Needs a Shake-up

Jari Koskinen, Minister of Agriculture and Forestry in Finland

Climate is challenging, structural changes are reshaping the state of agriculture in Finland, according to Jari Koskinen (52), the minister responsible for agriculture and forestry. Although on disparate latitudes, Finland and Hungary largely share views on EU agrarian policy. Country Magazin interviewed Minister Koskinen on his brief official visit to Hungary in April.

Jari Koskinen is spending his second term as minister of agriculture in ten years. His interest in, and knowledge of, cultivating the land is rooted in family history. He took over his parents' farm in 1986, before switching to more urbane occupations – working as a bank manager, then in the Finnish Ice Hockey Association, and finally getting into politics and serving as an MP for thirteen years, then spending two years in London. In his youth he tried his hand at manual work on the farm, helping out his father who had lost an arm in a work accident. Driving a tractor was one of his many chores in the field.

Weather is the best friend and worst enemy of the farmer, nowhere more so than in Finland. Agriculture is organised around the unpredictable. Structural

changes, however, prove to be more of a challenge these days. On average, ten farms are closing shop every day in Finland. Sixty thousand are still in business, but as much as one-third of them are likely to call it a day over the next ten years. When a farmer retires, it is hard to find a capable hand to take over his life's work. Land is often sold to some other producer in the region, therefore operating farms are getting larger – with one hectare on average over the past twenty years.

Specialisation and monoculture are another result of profound structural changes – helping efficiency but also posing some threat for the farmer.

As far as CAP reform is concerned, Finland generally supports the suggestions of the Committee. Levelling subsidies the way the committee indicated makes sense. Going green is theoretically a good idea, although it makes an already bureaucratic system all the more complicated. It should be simplified. Finland is probably not alone in Europe with the problem that there are no resources to allocate for checking and controlling the just distribution of agricultural subsidies. Therefore the system has to be

streamlined and made more efficient. Agriculture needs a good shake-up in Finland and in the whole of Europe.

EU directives for subsidising young farmers has its drawbacks in Finland, where the number of small farmsteads – eligible for the age-based subsidy – is way lower than the European average: below one percent. Launching and sustaining the system would cost more than the actual resources for the program. That is why Finland is lobbying for extending the same subsidy to all farms, irrespective of size. The minister is convinced that member states should have the right to decide on the matter.

Bilateral relations between Hungary and Finland are generally lively, thanks to a very active ambassador to Budapest, Jari Vilén, expediting official visits and the exchange of ideas. As to the agrarian policy of the EU, the governments of the two countries think very much alike. Regarding the CAP reform, however, Hungary is lobbying so that the first and second pillars be joined in a single subsidy scheme, while Finland is insisting on keeping them apart, allocating separate resources for rural development.

Mit hoz a jövő a gabonapiacon?

BÚZÁBÓL KISEBB, KUKORICÁBÓL REKORD NAGY VETÉSTERÜLET VÁRHATÓ

A Nemzetközi Gabonatanács (IGC) legfrissebb jelentése szerint a 2012/2013-as gazdasági évben a világ betakarítható gabonaterülete 1,9 százalékkal lesz nagyobb, mint ebben a gazdasági évben, azaz 540 millió hektárra számítanak. Ez az 1996/97-es gazdasági év óta a legnagyobb betakarítási terület, búzából azonban kevesebb teremhet.

Leginkább a FÁK országokban és Észak-Amerikában számítanak jelentős vetésterület növekedésre (leginkább kukoricából) az IGC elemzői. Világszerte 35 millió tonnával több termésre, azaz rekord mennyiségű, 1876 millió tonna gabonára számítanak. Úgy vélik, a várhatóan kisebb búzatermést jócskán kompenzálja majd a kukorica-, cirok- és árpatermés.

Az első becslések szerint globálisan 1870 millió tonnára tehető majd az összes gabona felhasználás, ami egy kicsit kevesebb, mint a várható termés. Leginkább a takarmánycélú felhasználás nő, a fejlődő országok növekvő húsfogyasztásának köszönhetően. Az ipari célú felhasználás növekedése mérséklődik, tekintettel arra, hogy az Egyesült Államok gabona-alapú etanol gyártása várhatóan enyhén visszaesik.

A fentiek figyelembe vételével 380 millió tonnás átmenő készletre számítanak az elemzők, ami egy kicsivel több, mint az ez évi. A gabonaforgalom tovább nő 263 millió tonnára, ezen belül ugyan a búzakereskedelem visszaesését várják, de kukoricából a prognózisuk szerint nőni fog a forgalom, főleg Kína nagyobb vásárlása miatt.

Árpa

Árpatermés (millió tonna)		
Ország	2011/2012	2012/2013
EU	51,8	53,7
Oroszország	16,9	18,0
Ukrajna	9,1	11,0
Kanada	7,8	9,0
USA	3,4	4,3

Árpából az EU-ban, a FÁK országokban és Kanadában nagyobb termésre számítanak, ami az utóbbi 3 év legnagyobb árpatermését eredményezné, az előző szezonnál 5 százalékkal több termést, azaz 142 millió tonnát. Az EU árpatermését 4 százalékkal többre becsülik, mint ebben a gazdasági évben, azaz 53,7 millió tonna termésre számítanak. Árpa felhasználás terén 3 százalékos növekedést várnak (140 millió tonna), főként a nagyobb takarmánycélú felhasználásnak köszönhetően. A takarmánycélú árpafelhasználás várhatóan nő az EU-ban, Kanadában és a FÁK országokban. Árpából az IGC szakértői a zárókészletek enyhe emelkedését prognosztizálják.

Búza

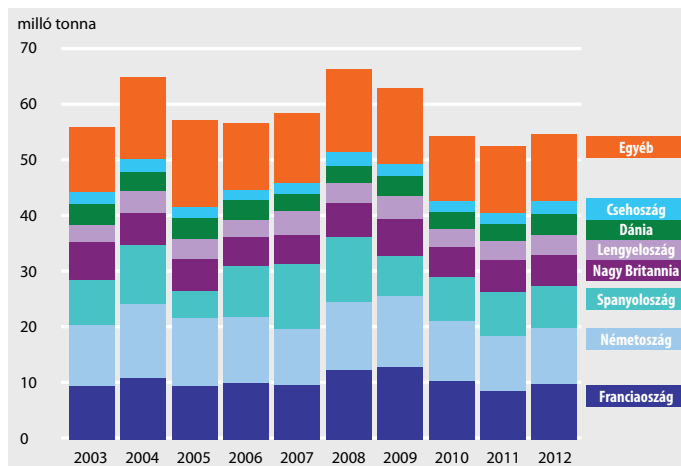
Búzatermés (millió tonna)		
Ország	2011/2012	2012/2013
EU	138,0	138,9
Kazahsztán	22,7	16,0
Oroszország	56,2	58,0
Ukrajna	22,3	14,0
Kanada	25,3	26,0
USA	54,4	58,0
Kína	117,9	116,0
India	86,9	88,0
Pakisztán	24,0	23,5
Irán	13,8	14,5
Törökország	18,8	19,0
Marokkó	6,0	4,0
Ausztrália	29,5	26,0

Az IGC elemzői arra számítanak, hogy a búzatermés a 2012/2013-as gazdasági évben várhatóan 15 millió tonnával kevesebb lesz az előző szezonnál, 681 millió tonna, de így is a tavalyi rekordtermést követően a második legnagyobb lesz. Kisebb termésre számítanak Ausztráliában (-12 százalék), Kazahsztánban (-30 százalék), Marokkóban és Ukrajnában egyharmadával, de várhatóan jobb lesz a termés Kanadában, az Egyesült Államokban és Oroszországban (+3 százalék). Az Európai Unióban a tél az átlagosnál nagyobb termés kiesést eredményezhet, főleg Franciaországban, Németországban, Lengyelországban, a Cseh Köztársaságban, Bulgáriában és Romániában. A szárazság rossz hatással volt a spanyol búzatermesre. Az elemzők az EU búza betakarítási területét egy kicsit kevesebbre becsülik a tavalyinál, de a durum területet 12 százalékkal nagyobbra várják. Összességében az EU-ban kicsivel több búzatermést várnak, mint a tavalyi, azaz 138,9 millió tonnát, ebből 130,8 millió tonna a „közöséges” búza.

Emellett a világ búza felhasználásának mérsékelt növekedését prognosztizálják az IGC szakértői. Az élelmiszeripari (+1 százalék, azaz 466 millió tonna) és az ipari felhasználás (+7 százalék, azaz 21 millió tonna) is várhatóan nő, ami elensúlyozza a takarmánycélú felhasználás visszaesését (128 millió tonna, ebben a gazdasági évben 132 millió tonna).

A zárókészletek 2011/2012-höz képest alig, 210 millió tonnáról 208 millió tonnára csökkennek – vélik az elemzők.

Az EU-27 árpatermésének alakulása

Kukorica

Gabonamérleg (millió tonna)						
Megnevezés	08/09	09/10	10/11	11/12 febr. 23.	12/13 ápr. 2.	12/13 ápr. 2.
Búza						
termés	685	679	653	695	696	681
kereskedelem	137	128	126	137	139	136
felhasználás	645	652	656	681	681	683
záró készlet	173	199	196	211	210	208
Kukorica						
termés	800	820	828	864	864	900
kereskedelem	84	86	93	95	94	100
felhasználás	784	821	843	871	874	893
zárókészlet	150	148	133	126	122	129
Gabona összesen						
termés	1802	1799	1753	1841	1841	1876
kereskedelem	250	240	243	258	260	263
felhasználás	1731	1769	1785	1836	1840	1870
zárókészlet	373	404	373	378	374	380

Kukoricából minden idők legnagyobb vetésterületét várják a gabonapiaci elemzők, 900 millió tonnás termésbecsléssel. A nagyobb húsfogyasztás miatt várhatóan nagyobb lesz a takarmánycélú felhasználás is – vélekednek. Hozzáteszik ugyanakkor, hogy az ipari felhasználás növekedése lassabb lesz, mint az utóbbi pár évben. Kínában tovább nő a keményítő gyártása, de az Egyesült Államok etanol gyártása csökken. Az IGC elemzői kukoricából is a zárókészletek növekedésére számítanak.

Vidék Magazin összeállítás
Forrás: IGC

Megjelent Szabad Virág könyve!

Mi köze van egy rózsaszín biciklinek, néhány botsáskának és egy százmilliós festménygyűjteménynek Krisztus halálához és Isten szeretetéhez? Mit tanulhatunk a gyermekeinkről, gyermekeinktől? Hogyan kerülhetünk közelebb a Teremtőhöz? Többek között ezekre a kérdésekre ad választ Szabad Virág szórakoztató, megindító, mindannyiunk lelkéhez szóló könyve.

A könyv akciósan 1 200 Ft-ért kapható most a 12kossal.hu webáruházban: www.12kossal.hu

A kötet megrendelhető a NewsPapers Media Groupnál is: www.newspapers.hu
E-mail: newspapers.publisher@gmail.com • Tel.: +36-70/420-3456

A megújuló energia a jövő és az energiafüggetlenség kulcsa RENEXPO® Central Europe hatodszor Magyarországon

A RENEXPO® Central Europe Nemzetközi kiállítás és konferencia a megújuló energiákról és energiahatékonyságról 2012-ben immár hatodik alkalommal informálja a szakmát és az érdeklődőket a jövő energiahatékonysági megoldásairól és koncepcióiról. Magyarország vezető energetikai szakkonferenciája 2012. május 10–12. között kerül megrendezésre Budapesten, a Hungexpo Vásárcsopontban. A rendezvény a Közép-kelet európai régió vezető rendezvényévé nőtte ki magát az elmúlt öt évben megújuló energia előállítás, felhasználása és elosztása tekintetében.

A RENEXPO®, Magyarország vezető energetikai szakkonferenciájaként, ehhez kapcsolódóan foglalkozik az energia szektor mindazon termékeivel és szolgáltatásaival, amelyek az energiahatékonyság megteremtéséhez és az energiafüggetlenség kialakításához szükségesek. A rendezvény 2012. májusában immár hatodik alkalommal kerül megrendezésre.

TERVEZETT SZAKMAI KONFERENCIÁK

- 4. Biogáz Konferencia – Biogáz: a megújulók mindenese – 2012. 05. 10.
- 3. Regionális vidékfejlesztés konferencia – Decentralizált energiatermelés, felhasználás és alternatív közlekedés – 2012. 05. 10.
- 1. Nemzetközi Szolár Konferencia – Napelem fejlesztési lehetőségek Magyarországon és nemzetközi tapasztalatok – 2012. 05. 11.

TOVÁBBI TERVEZETT SZAKMAI PROGRAMOK

- Nemzetközi Üzletember Találkozó – az EEN Enterprise Europe Network és a Nemzetközi Külgazdasági Hivatal szervezésében
- Szakmai Nap – kiállítók által tartott előadássorozat, amely a piacvezető konkrét megoldásokat vonultatja fel – 2012. 05. 10.

TEMATIKUS TERÜLETEK A KIÁLLÍTÁSON

A RENEXPO® kiállításon elkülönülve jelennek meg a megújuló energiák témakörei, így az érdeklődők többek között a Bioenergia Világban, a Geotermia Szigeten és a Szolár Parkban és nemzetközi konferenciákon találkozhatnak a szakmai újdonságokkal, innovációkkal, termékekkel és szolgáltatásokkal.

A kiállítás 2012-ben május 10–12. között kerül megrendezésre Budapesten, a Hungexpo Vásárcsopontban.

A kiállításról, kísérő programokról, szakmai konferenciákról további információkat olvashat honlapunkon: www.renexpo.hu

Orbán Viktor

Az élelmiszerbiztonság mellett a teljes élelmiszeripari vertikum kiépítésének utolsó lépését is jelenti majd az a malom, amelynek alapkövét Orbán Viktor miniszterelnökkel együtt tették le Gyermelyen. A 2 milliárd forintos beruházással elkészülő új létesítmény révén a Gyermelyi vállalatcsoport teljes durumliszt szükségletét hazai forrásból biztosíthatja majd.

Kétmilliárdos malom Gyermelyen

„A Gyermelyi Zrt. részvénytársasággá alakulása után is az egykori szövetkezeti tagok és leszármazottai tulajdonában maradt” – emlékeztet Tóth Béla, a társaság igazgatóságának elnöke. Hangsúlyozza: a vállalat amellett, hogy évente egy-milliárd forintnyi adóval járul hozzá az ország költségvetéséhez, eredményéből 10-15 százalékot fordít osztalékra, a többit beruházásokba forgatja vissza. Ennek eredményeként a cégcsoport mára korszerű takarmány-előállítással, csirkeveléssel, tojástermeléssel, malmászattal és tésztagyártással foglalkozik. Utóbbival az exportpiacokon már a jóval nagyobb olasz gyártókkal versenyez.

„A Gyermelyi több évtizedes története a legjobb cáfolata annak, hogy a magyarok nem képesek az osztrákokhoz és a németekhez képest szisztematikusan, lépésről lépésre építkezni” – véli Orbán Viktor. A miniszterelnök az alapkövetél kapcsán hozzáteszi: a mezőgazdaságnak a szövetkezeti struktúrából vállalati formába való átalakulására sok kudarcos példát lehetne említeni, ám a Gyermelyi esete igazi sikertörténet.

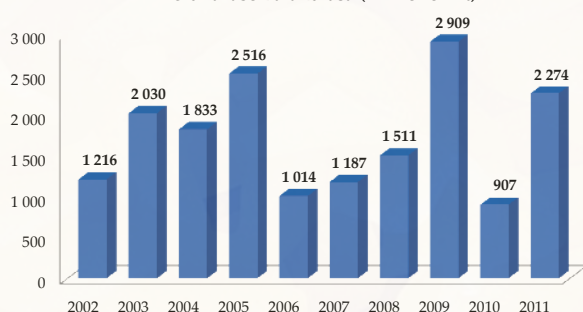
„Minden alapkövetél a magyar gazdaság ünnepnapja, ám egy malom építése azt jelzi, hogy a világ mintha újra kezdene a jó irányba fordulni. Azt üzeni, hogy van értelme az erőfeszítéseknek, és lehetséges a tisztességes megélhetés.”

A miniszterelnök emlékeztet arra, hogy a 19. század második felében a malomipar a gazdaság húzóágazata volt, Magyarország akkoriban malomipari nagyhatalomnak számított. A privatizáció kudarcai után azonban ma újra jó okunk van bízni abban, hogy az önfeladás korszaka véget ért. Orbán Viktor szerint a Gyermelyi már eddig is büszkeségre adott okot azzal, hogy az alapanyag-termeléstől a késztermék értékesítéséig minden munkafolyamatot ellát, ami európai mércével mérve is tiszteletre méltó teljesítmény. A miniszterelnök figyelemre méltónak tartja azt is, hogy a cégcsoport évente 20 millió forintnyi termékadományt juttat el a rászorulókhöz.

Bedő Zoltán, a Magyar Tudományos Akadémia martonvásári Agrártudományi Kutatóközpontjának főigazgatója szerint a Gyermelyi modellben az integráció révén egy teljes agrár-élelmiszeripari vertikum jött létre. Az MTA martonvásári kutatóintézetével 20 éve szoros együttműködésben állítják elő a búza vetőmagot, amelyet a gyermelyieknek adnak termesztésre. A Gyermelyi tésztához felhasznált búza nem tömegtermék, mint az ukrán, francia, vagy angol termés, hanem versenyképes, minőségi búza – hangsúlyozza Bedő Zoltán. Hozzáteszi: az egész vertikum háttérében az a szemlélet áll, mely már a magyar búzát is kiemelkedő hozzáadott értéknek tekinti.

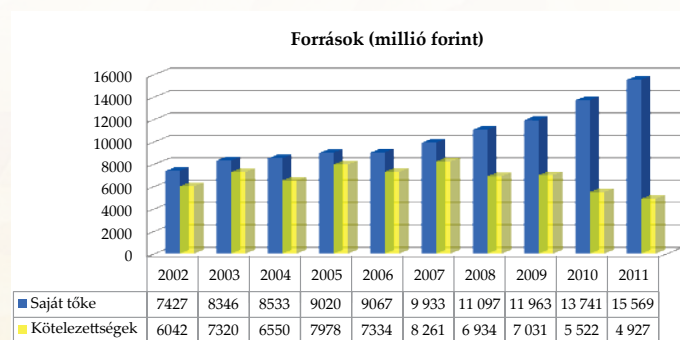
A Gyermelyi vállalatcsoport magyar magántulajdonban van és azon kevés magyarországi élelmiszeripari vállalkozások egyike, mely piacvezető vagy meghatározó szereppel bír termékei piacán és eredményesen működik. A vállalat-

Beruházások alakulása (millió forint)

csoport vertikális integrációként működik, melynek legismertebb terméke a piacvezető Gyermelyi tészta. A tésztahoz szükséges alapanyagok zömét a vállalat önmaga állítja elő. A teljes tojás és a liszt termékpályát kontrollálja a vállalat, ez egyedülálló Európában.

A liszt termékpályát a vetőmagtól kezdve felügyeli a cég. A Magyar Tudományos Akadémia martonvásári Agrártudományi Kutatóközpontjával több évre visszanyúló, kitűnő munkakapcsolat keretében a legjobb magyar nemesítésű – magas termőképeségű, javító minőségű – őszibúza-fajtákat

próbálja ki a vállalat 9000 hektárnyi bérelt területén, üzemi körülmények között. Az így előállított, és a vállalat vetőmagüzemében feldolgozott vetőmag a következő évben kerül vissza a saját földekre és a zárt hazai integrációba, ahonnan a kiváló minőségű étkezési búza tételes minősítéssel kerül a Gyermelyi malomba. A növénytermesztés az élelmiszeripar (malom, tésztagyár) igényein kívül a takarmánygyárat is el látja jó minőségű alapanyaggal.

A Gyermelyi vállalatcsoport Magyarország piacvezető tojástermelője is, hazai keltetőből vásárolja a napocsibéket, amiket saját gyártású takarmányon nevel fel. A jércék egy részét értékesítik, nagyobb részük viszont a cég tojófarmjaira kerül, ahol éves szinten 130 millió tojást termelnek. Az automata módon válogatott friss tojás fele a tésztagyárba kerül a tészta egyik legfontosabb alapanyagként, a másik fele héjas tojásként kereskedelmi forgalomba.

Gyermelyen 1989-ben indult el az első malom, mely kezdetben csak részben, majd több átépítés után immár teljes egészében ellátja a tésztagyárat kiváló minőségű tésztaipari liszttel, kibocsátása tavaly elérte a 100 ezer tonnát és így kapacitásának határát is.

A gyermelyi tésztagyár tavaly ünnepelte negyvenéves fennállását. A kifogástalan technológiáról az elmúlt években átépített és európai léptékben is a legkorszerűbbek közé tartozó üzem gondoskodik. A 2006-ban átadott új gyárban jelenleg 150 tonna tészta készül naponta.

A vállalatcsoport az elért eredmény 80 százalékát folyamatosan fejlesztésekre fordítja, ennek is köszönhető, hogy európai szinten is versenyképes üzemeket tudnak működtetni. Idén csaknem 3,5 milliárd forintnyi beruházást terveznek megvalósítani. Ebből a legjelentősebb tétel az új malom megépítése, melynek ára a kapcsolódó létesítményekkel együtt meghaladja a 2 milliárd forintot. Az új malom építészeti és

statikai terveit ugyanazon szakemberek készítették, akik 25 évvel ezelőtt, 1987-ben az első malomét. Az új malom képes lesz lágy- és durumbúzáat is őrlőni. Előbbiből napi 200, utóbbiból napi 150 tonna lesz a kapacitása. A beruházás jelentőségét a kapacitás növekedésén túl az adja, hogy a beruházást követően a cégcsoport összes alapanyagát saját maguk tudják előállítani. A durumörleményt eddig vállalaton – sőt országhatáron – kívülről vásárolták, a beruházást követően ez is megváltozik. Így a tojáshoz és a lágybúzához hasonlóan a durumbúzával is teljes vertikumot hoztak létre, ami a vetőmagtermesztéstől az étkezési búza előállításán át az őrlésig lefedi a termékpályát. Az új rendszer kiépítése élelmiszerbiztonsági és minőségi előnyökkel is jár.

Tóth Béla

Látogatás az üzemben

A malomberuházás mellett fontos fejlesztéseket terveznek idén az állattartó ágazatban is. Pályázati forrást is felhasználva egyik tojótelepüket átépítik és a szigorú uniós állatvédelmi előírásoknak is megfelelő, 120 ezer tyúkférőhelyes tojófarmot hoznak létre. Fejlesztik logisztikai infrastruktúrájukat is. Megépül egy új csomagolóanyag-raktár, egy kommissiózó raktár, valamint egy tojásválogató üzem is. A Gyermelyi a növénytermesztő gépparkjában is komoly fejlesztéseket valósít meg a kombájnпарк cseréjével.

Modernebb, sportosabb az új Ibiza

Tavaszi elején kezdték el a nagyobb nyugat-európai országokban forgalmazni az új SEAT Ibizát, a magyarországi márkakereskedések kínálatát májustól bővíti az új modelles család.

Továbbra is a fiatalabb korosztályt célozza meg vásárlónak a SEAT, az új Ibizával, melynek elődműve – az elmúlt években félmilliót meghaladó értékesítéssel – a spanyol márka egyik legkeresettebb modellje Európában. A potenciális vevők megnyeréséhez a formatervezők a kompakt, a sportos és a kombi változatú modellek karosszériáját a sarkosított vonalvezetéssel tették markánsabbá.

Az autógyártó felmérései szerint az Ibiza eddigi vásárlóinak átlagéletkora a legalacsonyabb a piaci szegmensben. A dizájn, vagyis a mutatós forma hosszú évek óta az Ibiza erősségei közé tartozik, amit az is igazol, hogy a vásárlók ezt – az érzelmekre is gyakorolt – hatást tartják a legfontosabb kiválasztási szempontnak. Ez a jövőben még nagyobb szerephez jut, hiszen a modern és „derűs” arcával az új Ibiza a SEAT formai identitásának újabb jelentős fejlődési állomását jelzi, amivel lényegében előkészíti az utat a jövőbeni típusok számára.

Ám, míg az előző modelles családokat az auto emóciók tervezési és gyártási filozófiája jegyében készítették, mostantól az enjoyneering az új jelszó, ami a magas technikai színvonalat és a vezetési élményt sűríti magába.

Persze az új dizájn is jócskán hathat az érzelmekre, meg-

határozóan az Ibiza elejét és hátulját „rajzolták” újjá a perui születésű, belga állampolgárságú Luc Donkerwolck irányításával, akit egyébként 2005-ben a Lamborghini autógyártótól csábítottak át a SEAT-hoz.

Az új Ibiza jellegzetes eleme a trapéz formájú hűtőrács, amely laposabb az elődművéhez képest, ez és a vízszintes méhsejt felépítése, illetve az alacsonyabb légbeömlő az új Ibiza szélességét hangsúlyozza, pedig nem növelték meg a karosszériát. Az első és a hátsó lökhárítókat is áttervezték, ami a sportos Ibiza FR modelleknél még inkább szembetűnő.

Az új fényszórók „pengeélű” stílusa a SEAT új formanyelvét fémjelzi. A fényszórók két halogén változatban, illetve opcióként bi-xenon világítással és LED-es nappali menetvilágítással is rendelhetők. Ez utóbbi követi a fényszórók ívét, egyedi világító ismertetőjegyként szolgálva, akár csakis az opciós LED-es hátsó lámpák.

A letisztult vonalvezetés az utastérben is megjelenik, a minőségi kidolgozás emeli az összehatást, széles a színválaszték. A funkcionalitás hangsúlyozására jó példa a továbbfejlesztett kijelzőt tartalmazó műszeregység vagy az átlagnál nagyobb méretű – 10,7 literes – kesztyűtartó. Ujdonság az érintőképernyős hordozható navigációs berendezés, amely az audiorendszer, a fedélzeti számítógép és a telefon-kihangosító funkcióit is ellátja. Közben a rendszer az Ibiza fedélzeti elektronikájának integrált részét képezi, el is távolítható, így az autón kívül is használható.

A csomagterá alaphelyzetben 284 vagy 292 literes, az ST, vagyis a kombi modellel pedig 430 literes, ami a hátsó ülések előrehajtásával 1164 literre is bővíthető.

Az Ibiza korszerű benzines és dízeles motorkínálatából kiemelkedik az 1.2 TSI Ecomotive, melynek teljesítménye: 77 kW (105 LE) és 100 kilométerenként átlag 5,1 liter üzemanyagot igényel. E modell alapfelszereltségéhez tartozik a start/stop rendszer.

Írta: Bubrik Gáspár
Fotók: Porsche Hungaria

*A SEAT új jelszava,
az enjoyneering,
az angol eredetű érzék
és mérnöki pontosság
szavak összevonása.*

A békéscsabai Csaba Autóház

A Csaba Autóház Kft. 2002 májusában nyitotta meg kapuit egymarkás Škoda kereskedőként. A környéken egyedülállónak számított a képviselő, mivel évek óta nem volt Škoda értékesítés a környéken. Az újonnan épült szalon és márkaszerviz a legújabb arculatnak megfelelően épült fel. A cég a teljesítményének köszönhetően rövid időn belül kivívta az importőr, a Porsche Hungaria elismerését: két évvel az átadást követően egymás után kétszer nyerte el az Év Škoda Márkakereskedője díjat.

Szinte a nyitással egy időben a Weltauto képviselő is elindult, és 2008-ig 100-nál több gépkocsi várta a betérőket, amelynek 60 százaléka teljesítette a Weltauto garanciális feltételeit. A válság következtében a választék a felére csökkent, viszont a piaci igényeknek megfelelően a garanciális autók aránya nőtt. „Napjainkban megfigyelhető trend, hogy a vásárlóink kifejezetten a megbízható, garantált minőségű autókat keresik. Mivel sokak új autót nem tudnak vásárolni, a használtautókban látják a megoldást. A garancia pedig biztosítékot nyújt számukra, hogy újszerű autóba ülhetnek” – mondta el Hégyesi Sándor, a Csaba Autóház vezetője, aki a kereskedelem felépítése előtt is használtautókkal foglalkozott.

A kocsik szeretete folyamatosan új kihívások elé sodorta karrierje során a cégvezetőt, és a békéscsabai sikerek után újabb Škoda értékesítési pontok nyitása mellett döntött. 2007-ben Kecskeméten, majd 2008-ban Miskolcon nyílt képviselő. Ezek a szalonok ugyan másfél-két év után bezártak, de 2010-ben Miskolc Autóház néven négy márkás kerekedést nyitott Hégyesi Sándor a borsodi megyeszékhelyen. Ekkor Audi, Volkswagen, Škoda és Volkswagen Haszonjárművek értékesítésébe kezdett a cégvezető által irányított társaság. A válság talán legnehezebb évében, idén

is bővítették a képviselők számát: Debrecenben Audi, Volkswagen és Volkswagen Haszonjárművek márkakereskedést építettek fel. Az eltelt évek során a Csaba Autóház stabilan tartotta magát, 2007-ben pedig egy idegen márkával bővült a portfólió.

Békéscsabán, a gyulai úti márkakereskedésben az értékesítésen túl bőséges szolgáltatással várják az ügyfeleket, a gyári alkatrészek, tartozékok és egyéb felszerelések értékesítésétől kezdve, a banki hitel, tartós bérlet, biztosítási ügyintézésen át a szervizszolgáltatásokig. „Tevékenységünk során elsődleges célunk, hogy ügyfeleink minden igényét kimerítően tudjuk kiszolgálni, mivel fontos számunkra, hogy vásárlóink hosszú távon tekintsenek ránk partnerként. Szinte állandó kapcsolatban állunk velük, és bármilyen kérdés esetén szívesen állunk rendelkezésükre” – zárta a gondolatsort Hégyesi Sándor.

Szöveg és fotók: Weltauto

Drágából a fenntarthatóba: MotoGP

Ha az utca emberét megkérdezik arról, szerinte mely sportágak a legnépszerűbbek, nagy valószínűséggel kihagyja a motorversenyzést. Ennek ellenére a MotoGP versenyeket 160-nál is több televíziós csatornán milliók követik hétvégéről hétvégére.

Pedig a nézettség ellenére a válság és az egyre növekvő költségek miatti mélyrepülés ezt a világot sem kerülte el. Azt, hogy mennyire érintette a motorozás világát a fenti két tény, jól mutatja: a MotoGP három kategóriájában 2005-ben még 14 márka képviseltette magát teljes mellszélességgel, 2012-ben viszont vázat és blokkot is előállító gyárból mindössze három maradt. A két kisebb (korábban 125, illetve 250 köbcentiméteresnek hívott, mára Moto3, illetve Moto2) kategória átalakult: egyforma motorblokkokat használnak a csapatok, egyedül a vázak gyártói különböznek, viszont így hiába fut például MZ néven egy csapat, a „szív” ugyanolyan (egyéb-ként a Honda gyár által fejlesztett), minden csapat gépében.

A két kisebb géposztály átalakulásának két oka van. Egyrészt a költségek rettenetesen elszabadultak. Egy tehetősebb 250 köbcentiméteres kategóriában induló csapat 8-10 millió eurót volt kénytelen elkölteni egy évben. Ezt szponzoroktól igen nehéz volt összeszedni, hiszen kevés olyan támogató akadt, aki milliókat tudott áldozni, ezért csak a gyártók által közvetlenül támogatott csapatoknak volt reális esélyük jól szerepelni. Akadtak kivételek is, hiszen a Team

Tóth 2009-ben 3 millió euróból (ebbe a motorok bérletétől kezdve a fizetésekig minden beletartozott) gazdálkodva is futamgyőzelmet tudott aratni Mattia Pasini révén, de ilyen példából kevés volt. A költségek nőttek, ezért a gyártók sorban távoztak: 2009-ben, a széria utolsó évében az Aprilianak volt egyedül gyári csapata.

Az új (Moto2) szériában már nagyjából egymillió euróból versenyképes egységgel lehet a szezont teljesíteni. Egyetlen gond akad a versenyzők szempontjából: mivel nincsenek már a korábbihoz hasonló „gyári” motorok, ezért többé nem fordulhat elő az, hogy például az Aprilia állja a költségeket, így a versenyzőknek kell megfelelő szponzorokat találni ahhoz, hogy a csapat kellően jó gépet tudjon vásárolni (ez nagyjából félmillió euró). Nagyrészt ennek is köszönhető, hogy Talmácsi Gábor nem tudott jó motorhoz jutni: míg világbajnoki évében az Aprilia támogatta, most neki kellett volna hatalmas összegeket fizetnie, hogy jó motorra ülhesen, ezt azonban nem volt lehetősége összegyűjteni.

A korábbi 125 köbcentiméteres géposztály sorsa is hasonlóan alakult. A különbség annyi, hogy Moto3 néven nem 600, hanem 250 köbcentiméteres járművek köre az idei évtől. A nagyobb gyártók itt is sorban eltűntek, a kisebbeknek (Loncin, Mahindra, Malaguti) pedig nem volt reális esélyük a győzelemre.

A „nagyok” között is látható a költségek elszabadulásának következménye. Míg 2000-ben hét gyártó képviseltette magát a királykategóriában (akkor 500 köbcentiméter, ma MotoGP néven fut), 2004-ben összesen kilenc. Mára hárman maradtak. A költségek a 2000-es évek közepén nőttek hatalmasat: a Yamaha 2009-ben például 60-80 millió euró közötti költségvetéssel rendelkezett. A 2011-es szezon végén a csapattól távozó maláj olajcég, a Petronas mintegy 8 millió euróval volt főszponzor (korábban a Fiat töltötte be ezt a szerepet, de a kilencszeres világbajnok Valentino Rossi eligazolása

Talmácsi Gábor
Fotó: Horváth Zoltán

után nem láttak a támogatásban akkora lehetőséget, mint korábban).

Ezek az összegek természetesen csak a legnagyobb gyártóknál vannak így, bár a Honda gyári csapata valamelyest több pénzből gazdálkodik, a Ducati kevesebből. A Fiat és a Petronas távozásával gyakorlatilag nagyobb szponzor nélkül versenyez a Yamaha, ami azt jelenti, hogy szinte az egész működést Japánból finanszírozzák. Ennek ellenére stabil résztvevői a világbajnokságnak, mert hiába kerül hatalmas összegekbe, mégis nagyon nagy reklámot jelent az, hogy az élmezőnybe tartoznak, és minden híradásban szerepel a versenyzőik neve mellett a márka is. A Honda és a Ducati helyzetét nagyban könnyíti a Repsol, illetve a Philip Morris pénze (szintén milliós nagyságrendek, bár a pontos összeg üzleti titok).

Velük ellentétben azonban a „kicsik” nem tudtak megragadni a mezőnyben. A valóban nagyon kis gyártók, mint például a Paton, a Blata vagy a BSL sosem rendelkeztek elegendő kapacitással. Az utóbbi években viszont eltűnt a mezőnyből például a Kawasaki, amely negyedakkora cégnek számít, mint a Honda, kisebb költségvetéssel is dolgozott,

Talmácsi Gábor
Fotó: Horváth Zoltán

MotoGP teszt – Talmácsi Gergő
Fotó: Molnár Ádám

azonban pont ezért kevésbé is tudott fejleszteni. Valódi nagy szponzor hiányában pedig nem érte meg a gyártónak pénzelní egy középmezőnybe tartó együttest úgy, hogy mindegyre többbe kerül. Hasonló helyzetben volt a Suzuki is, amely 2011 végén lépett ki a sorozatból, ám már a 2014-es visszatérésre készülnek.

A költségek elszabadulása okán tehát a világ elsőszámú motoros világbajnoksága nagyon erős átalakuláson ment át, két kategória is elvesztette korábbi jellegét (tehát azt, hogy tisztán prototípusok versenyeznek) azért, hogy fenntarthatóbb, olcsóbb (és ezzel együtt izgalmasabb is) legyen. Egyedül az egyre mélyebb válságba kerülő nagykategória maradt meg eredeti formájában, azonban sokáig úgy tűnt, hogy csak 12 fő állhat rajthoz, ami egyenlő lett volna a csőddel (2004-ben még 24-26 fő állt a rajtrácson). Éppen ezért a szériaalapú motorokat használó csapatok számára is megnyitották a kapukat, akik a fenti 60-80 millió euró töredékéből rajthoz állhatnak: a szériablokk olcsóbb, kevesebb egyedi (és drága) alkatrészt kell használni, így az élcsapatok anyagi igényeinek töredékéből is gazdálkodhatnak. Ennek hátulütője, hogy a győzelemért esélyük sem lesz harcba szállni.

A motorosok azzal, hogy így „feltöltötték” a mezőnyt, illetve ezen felül megkezdték a kiadások radikális csökkentését (például kevesebb a felhasználható motor egy évben, kevesebb a versenyen kívüli tesztlehetőség), olyan útra tudtak rákanyarodni, ahová vissza lehet csábítani a gyártókat és így meg lehet menteni a világbajnokságot. Az azonban, hogy melyik irányba haladnak majd előre, egyelőre nagy kérdés.

Írta: Molnár Ádám

NEM SZÉGYEN ÉS HASZNOS

Itt a futószezon

A futás – ha jól csináljuk – az egyik legegyszerűbb és leghatásosabb mozgásforma, ám van néhány szabály, amit be kell tartani, hogy valóban használjon, és ne okozunk magunknak sérülést. Következzenek tehát a tippek és tanácsok, hogy a futás valóban hatásos legyen.

Minden mozgás előtt be kell melegíteni, ez ráhangolja a testet az edzésre, így csökkenthetjük a sérülések beszerzésének esélyét is. A futás utáni nyújtás pedig lazítja az izomzatot és szintén segít a sérülések megelőzésében.

Ha az első, és talán legnagyobb lépést megtettük: elhatároztuk, hogy rendszeresen futni fogunk, a lelki felkészülés következő elemeként tűzzük ki az első – reális! – célt magunk elé, például 30 perc vagy 1 kilométer lefutása. Ezt persze nem azonnal kell elérni, mindig tartsuk meg a terhelés-pihenés megfelelő arányát. Eleinte csak lendületesen gyalogoljunk, a későbbiekben váltsunk lassú kocogásra, majd újra gyalogoljunk, és így tovább. Később fokozatosan növelhetjük a futórészek arányát.

Nem kell gyorsan futni ahhoz, hogy égjen a zsír. Hétről hétre, lassanként növeljük a futásaink időtartamát, a sebessége a fejlődésünk következtében – magától – nőni fog.

Ne fussunk minden nap! A szervezetnek szüksége van regenerálódásra, heti 2-3 alkalom kezdetben bőven elég.

A futás egyetlen elengedhetetlen felszerelése a megfelelő futócipő. Ezen nem szabad spórolni, ha nem megfelelő, a térdünk, bokánk, derekunk és az ízületeink is bántják. Jó tudni, hogy másfajta kell használnunk, ha betonon, és más, ha terepen futunk. Érdemes szakember segítségét kérni a megfelelő típusú, méretű cipő kiválasztásához.

Nem mindegy, hogyan futunk. Nem jó, ha túl nagyot lépünk, de az sem, ha kicsit. Ne emeljük magasra a térdün-

A gyaloglás is jó

Nem muszáj futni, a tempós gyaloglás legalább ugyanolyan hatékony. A mostanában terjedő nordic (power) walking dinamikus, ritmikus mozgás, amely a felsőtestet is átmozgatja. A speciális bot segítségével a lépések megnyúlnak, a kezek és a lábak a járáshoz hasonlóan ellentétesen mozognak. A botok segítenek az ütközési erő kiegyenlítésében is, így csökken az ízületek terhelése, ezért remek lehetőség a rendszeres testmozgás elkezdésére!

ket, de a sarkunkat se! Az egész testünket használjuk a haladáshoz, dolgozzon a karunk is. Lehetőleg az orrunkon át vegyünk levegőt, ha zihálni kezdünk, lassítsunk vagy váltsunk gyaloglásra. Lehetőleg azonos ritmusban, lassan szívjuk be és fújuk ki a levegőt. Ugyanis ha kezd fogyni a levegőnk, hajlamosak vagyunk mélyen beszívni és gyorsan kifújni, ennek lesz az eredménye, ha szúr az oldalunk.

A rendszeres futás javítja az állóképességet, növeli a tüdőkapacitást, segít az ideális testsúly elérésében és fitté tesz. 20-30 perc futás után felszabadulnak a „boldogsághormonok”, ez kellemes euforikus állapotot eredményez, ez azért is jó, mert utána szebbnek látjuk a világot.

Csak a szív-, a gerinc- és bizonyos szembetegségek esetén tilos futómozgást végezni.

Írta: Barabás Júlia
Fotó: Tóth Gergő

A királynő és a barbár

Az epret a bogyós gyümölcsök királynőjének is nevezik. Amikor az eper beérik, biztosak lehetünk benne, hogy vége a változékony tavasznak, itt a tartósan meleg idő. Az eper egyszerre gyümölcs és gyógynövény. Serkenti a vérkeringést, elősegíti a felesleges zsír és salakanyag távozását a szervezetből. Csökkenti a daganatos betegségek és a szívproblémák kialakulásának esélyét, gyógyszer a magas vérnyomásra és a székrekedésre, segíti a vesék működését is. Ezen felül megőrzi a fiatalságunkat. A rebarbara karotinoid tartalma csaknem hatszorosa a sárgarépáénak.

A barbárok gyökere, azaz a jellegzetesen fanyar, savanykás ízű rebarbara sem maradhat ki a tavaszi, tisztító kúrákból. Vitaminokban és ásványi anyagokban gazdag, hasznos növényi rostokat, továbbá értékes cseranyagokat, flavonoidokat tartalmaz. Vizelethajtó, salaktalanító hatású, de fogyasztása nagy mennyiségben nem ajánlott, mert gyomor- és bélgörcsöket okozhat. A levél nyelét fogyasszuk, áprilistól júniusig, később nagyon megnövekszik az oxálsav-tartalma, aromája pedig kevésbé élvezetes.

Rebarbarahab eperrel

Hozzávalók (4 személyre)

- 50 dkg rebarbara, 3 db citrom, 15 dkg cukor,
- 1 csomag vaníliás cukor, 1 liter víz,
- 2 tojássárgája,
- 10 dkg porcukor, 1 csipet fahéj,
- 10 dkg tejszín, 50 dkg eper,
- porcukor, mentalevelek

Tisztítsa, mossa meg a rebarbaraszárakat, majd szeletelje fel apró darabokra. A vízben forralja össze a citromok kifacsart levét a cukorral és a vaníliás cukorral. Forrás után tegye bele a feldarabolt rebarbarát és főzze puhára. Szűrje és csepegtesse le, majd turmixolja össze és hagyja kihűlni. A tojássárgáját a porcukorral keverje habosra és adja hozzá a fahéjat. A tejszínt verje habbá, majd keverje össze a cukorral kikevert tojássárgájával és az összeturmixolt rebarbarával. Az epret mossa és tisztítsa meg, majd vágja szeletekre. A rebarbara habot a felszeletelt eprekkel és mentával, ízlés szerint porcukorral megszórva tálalja.

Vidék Magazin összeállítás
Fotó: Salát Alex

Kunyhótól a főiskoláig

Nagy Veronika élete pontosan úgy indult, mint a legtöbb sorstársáé Magyarországon. Fekete hajú, csillogó barna szemű, csinos, karcsú lány. Tanítónak készül. Néhány hónap és sok vizsga után kezébe veheti a diplomáját az ELTE tanítóképző karán. Aki nem ismeri, nem tudhatja, hogy ez a törekeny fiatal nő milyen emberfeletti erőfeszítésekkel jutott el a bőcsi cigánysorról az egyetemig.

Édesanyja alig múlt tizenhét éves, amikor megszületett az első gyermeke, egy kislány. A nem sokkal idősebb apát hamarosan behívták katonának, és a nagymama nem nézte jó szemmel a házában a menyét és az unokáját. Ezért az udvarban épített vályogviskóban húzták meg magukat. Veronika nagyobbik öccse is még ebbe a nyomorúságba született.

„A bőcsi cigányság nagy része a rokonom, nagynénikkel, nagybácsikkal, unokatestvérekkel együtt lehetünk vagy kétszázan, ez mind élő kapcsolatot jelent” – mosolyodik el Veronika. „Édesanyám Bőcstől két faluval arrébb született, kilenc testvére van. Igaz, közülük talán négyet ismerek. Édesapámnak hat testvére van. A nagycsaládban velem együtt hárman végeztek el a középiskolát. Édesapám kőművesnek tanult, de abbahagyta, nincs szakmája. Alkalmi munkákkal igyekezett eltartani minket. Néhányan szakmát tanultak, de a többség felnőtt fejjel végzett el különféle tanfolyamokat. Hiába a sörgyár, Bőcsön sincs sokkal több munkalehetőség, mint a többi borsodi kistérségben.”

Amíg a családfő katona volt, a családja sehonnan semmilyen támogatást nem kapott. Veronika édesanyja, mint a mesebeli szegény asszony, fát gyűjtögetett az erdőben. Ez szomorú mese volt és egyáltalán nem látszott a boldog befejezés.

„Amíg távol volt, engem beültetett a szoba közepére egy kis lavórba, és azt mondta, amíg haza nem jön, ki ne szálljak belőle, szót fogadtam neki” – idézi fel a múltat Veronika. „Amikor kicsit nagyobbacska lettem, mentem vele bodzát, csipkebogyót, meg Isten tudja, még miket gyűjteni, amiket aztán édesanyám eladott. Ebből tartottuk fenn magunkat.”

A cigánysori kislány óvodába sem járt. Az ok, a mára méltatlanul elfeledett Móra Ferenc tollára illő: nem volt téli cipője, kabátja. Így, amikor hatévesen az édesanyja iskolába akarta vinni Veronikát, közölték vele, mivel nem járt óvodába, előbb előkészítőbe kell íratni.

A bőcsi általános iskolában azután összehozta a sors Filep Zoltánnal, akitől a kislány nagyon félt, de szerette is. Filep tanár úr szigorral, humorral és szeretettel biztatta, veselkedjen neki a tanuláshoz. Három unokatestvérével kezdte az iskolát, ők azonban sorra visszabuktak az alsóbb osztályokba. Végül egyedüli cigánygyerekként maradt az osztályban.

„Nemcsak az általános iskolában, de a miskolci Kossuth Lajos pedagógiai szakközépiskolában is elfogadtak” – meséli Veronika. „Ehhez persze az is hozzájárult, hogy igyekeztem mindig alkalmazkodni a környezetemhez.”

Első pillantásra nem is tűnik cigánynak, de Veronika nyíltan vállalja a származását. Különösen azóta, hogy az egyetemen az első héten az egyik csoporttársa megkérdezte tőle: „Te mit keresel itt, minek jöttél ide? Azért vettek föl, mert cigány vagy és pluszpontokat kapsz?”

„Egy pillanatra lefagytam, mert addig nem kerültem ilyen helyzetbe. Akkor 89 ponttal már felvették az embert, én 116 pontot kaptam, a pluszpontok nem sokat jelentettek” – mondja keserűség nélkül a hangjában. „Visszakérdeztem: »Te

hány ponttal jutottál be és minek jöttél ide? Én tanítani szeretnék, de nem tudom, Te minek vagy itt.« Azzal faképnél hagytam. A 300 elsőévesből egyébként ketten voltunk cigányok. Ez az incidens csak megerősített abban, hogy vállaljam, egy isten háta mögötti kis faluból, a cigánysorról jöttem és azért is tanító leszek.”

De ne ugorjunk ennyire előre. Veronika jószíval véletlenül, egy távoli rokon javaslatára jelentkezett a pedagógiai szakközépbe. Igazán a harmadik évfolyamtól kezdte izgatni a pálya, amikor a pszichológiát és a pedagógiát kezdték tanulni. Meghatározó élmény volt számára, hogy hetente egyszer egy óvodába jártak gyakorlatra, ahol kisgyermekkel foglalkozhattak.

„Persze az indíttatás még korábbi lehetett, ami akkor még nem tudatosult bennem. A nagycsaládban sok volt a gyerek, az unokatestvér és a szülők gyakran kértek engem, mint jó tanulót, hogy segítsék a többieknek” – összegzi Veronika.

Veronika nem vár a sült galambra. A tanulmányai mellett már két éve dolgozik a pilisvörösvári Palánta alapítványi iskolában, ahol különleges módszerrel tanítanak, amíg még lehet. Az iskolába januártól kezdik „beszoktatni” a kicsiket, így már ő is megismerhette leendő tanítványait, akiket szeptembertől már főállásban okíthat.

A majdani tanító szeretné a Palántában szerzett tapasztalatait a cigánygyerekek oktatásában is hasznosítani.

Úgy látja, ez a különleges oktatási módszer a cigánygyerekek bevonását is segíthetné az integrált oktatásba, mert a közös, úgynevezett kooperatív feladatok megoldása feloldja a különbségeket. Általánosságban azonban a szegregált oktatás híve az általános iskolákban. „Jól működnek a zsidó, a nemzetiségi iskolák” – érvel Veronika. Úgy véli, ismerni kell a cigánygyerekek hátterét, mit jelent éhezni, rongyos ruhában járni, könyvek nélkül felnőni, ahogyan ő is felnőtt. A cigányosztályokban nem éri folyamatos megaláztatás, sikertelenség a gyereket. A saját fejlődési ütemében felzárkóztathatók és a felső tagozaton vagy a középiskolában már egyenrangú tudással indulhatnak a többségi társadalom gyermekeivel.

Veronika szerint bármilyen közhelyesség is kopott, a cigányság és ezzel a magyarság társadalmi gondjait csak az oktatás, a munkahelyteremtés oldhatja meg. Az erőszak nem jelent kiutat. Felnővekvőben van egy új nemzedék, fiatal cigány értelmiségiek, akik vállalva származásukat, hajlandók tenni a javulás érdekében. Ebben óriási szerep jut a Havas Gábor által létrehozott Romaversitas Alapítványnak, amelyet három éve Daróczi Gábor vezet. Az alapítvány ötvennégy cigány főiskolai, egyetemi hallgatónak ad ösztöndíjat és sok egyéb segítséget, például a nyelvtanuláshoz, felzárkózáshoz. Veronika németül beszél, most angolul tanul és beleavágott az ősök nyelvén, a lovárinak az elsajátításába is.

„Jelenleg 19 felsőoktatási intézmény 38 szakáról vannak ösztöndíjsaink, az orvostól, a jogásztól, a pedagóguson, matematikuson át, a mérnöki, szociális munkáig” – sorolja Veronika. „Engem négy éve még Havas Gábor vett fel, ma már én is tagja vagyok a felvételi bizottságnak.”

Veronika szerint az új nemzedéknek is feladata, hogy megismertesse a többségi társadalommal népe kultúráját, értékrendjét.

Pünkösdi barangoló

A magyar kultúrában számos hagyomány kötődik a pünkösdhöz, a népszokások elemei pedig legtöbbször a kereszténység előtti időkbe nyúlnak vissza. Van, ahol ekkor bontják le a májusfát, pünkösdi királyt választanak, de néhol él még a pünkösdi királynéjárás, a pünkösdlés, a törökbaszás, vagy a búcsú hagyománya is.

Idén már tizenkettedik alkalommal várja nézőit a Polányi Passió május utolsó és június első napjaiban. Magyarpolány büszkeségének különlegessége, hogy a közösség elhatározása révén a falu lakói alkották, és ezt nemzetközi szinten is elismerik. A bakonyi település ugyanis az Európai Passiószövetség tagjaként 2001-re elnyerte a szövetség nemzetközi találkozójának rendezési jogát. Magyarpolány ad otthont – természeti, építészeti, kulturális adottságaira és hagyományaira építve – az Európában egyedülálló passiójátéknak, amelynek helyszíne a Szent László király tiszteletére épített templom előtti tér és a település fölé emelkedő Kálvária-domb. A passiójáték mellett gazdag programsorozat várja az érdeklődőket a Polányi Pünkösdi Ünnepeken, amely az évek során ösztönözteti a fesztivállá nőtte ki magát.

Részletek: www.magyarpolany.hu

Az ország másik felén, az Ópusztaszeri Pünkösdlőn szintén az ünnepkör hagyományai kelnek életre az Ópusztaszeri Emlékpark skanzenében május 27-28-án. Alföldi muzsikaszó mellett bodzázás, néptáncbemutatók, bábelőadások, terelési bemutatók és ügyességi versenyek színesítik a kétnapos programkínálatot, amelyet az országos pünkösdi királyválasztás koronáz meg. A négyszáz éves hagyományokkal bíró szokást elevenítik fel évről évre az emlékparkban, a címért versenyző legények számos próbán mérik össze ügyességüket. Szokás szerint lesz karikás ostromzás, nyereg nélküli lovasverseny, de a győztesnek a fokossal célzásban is bizonyítania kell.

Részletek: www.opusztaszer.hu

Ugyanígy május 27-én a világörökség részeként számon tartott Hollókőn is lesz pünkösdlés. Itt a Palócföld legjobb gyermek néptánc együttese mérik össze tudásukat, és bemutatják a régi pünkösdi hagyományokat, népszokásokat. Aki pedig május 28-án látogat a településre, várjátékokon vehet részt. Ilyenkor hagyományosan korabeli viseleteket és táncokat lehet látni, illetve kipróbálni, a csatajelenetek pedig a valódi középkort hozzák el a Cserhátra.

Részletek: www.holloko.hu

Írta: Mozer Mária
Fotó: Jancsik András

Termékdíjak

A XIX. Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok termékdíj pályázatán a „Magyar Növénytermesztésért Termékdíj Pályázat 2012” Nagydíját a Gabonakutató Nonprofit Közhasznú Kft.-nek ítelték. A pályázat I. díját Input anyagok, technológiai ajánlások kategóriában a Bolyi Mezőgazdasági Termelő és Kereskedelmi Zrt., Növénytermesztési technika-technológia kategóriában pedig a Dalmandi Mezőgazdasági Zrt. kapta. A „Magyar Állattenyésztésért Termékdíj Pályázat 2012” Nagydíját az ADEXGO Kft.-nek ítélte a zsűri. E pályázatnál az Agrár-informatika, Tartástechnológia, Állategészségügy, Szaporodásbiológia és Élelmiszeripar kategória I. díját megosztva kapta a DeLaval Kft. és a Pharmeteka Bt. Takarmányozás kategóriában a megosztott I. díjat az Organit Kft. és a Vitafort Zrt. nyerte el.

Új Bodri arany

A szekszárdi Bodri Pincészet részéről a Szekszárdi Merlot Válogatás, ez az új aranyérmes bor (Challenge International du vin, 2012), a szekszárdi Faluhely-dűlőben termett, válogatott, kitűnő minőségű merlot szőlőből készül. Nagy lehetőség a borvidéken, kitűnő adottságokkal felruházott bor készíthető belőle. Mély rubin szín, intenzív illat, harmonikus savak jellemzik. Nagymértékű terméskorlátozással nagyon vastag, igazi nagyágyú vörösbor alapja a merlot. A bor fogyasztása 16-18 Celsius fokon a legideálisabb, a Bodri Pincészet nemes vadételekhez, marhahúshoz ajánlja.

Kamion Euro 6 motorral

Az idei Green Truck díjas a Scania

A német Verkehrs Rundschau és Trucker magazinok a leginkább környezetbarát kamionok és más nehéz-teherjárművek közül idén a Scania R 480 Euro 6 károsanyag-kibocsátási osztályba tartozó vontatóra adták a legtöbb szavazatot. Ezzel a svéd márka a 2012-es évre a Green Truck díjasa, a kitüntető címet e hónap elején, Németországban adták át. Környezetvédelmi szempontból több tényezőt is megnézték a zsűritagok, ám a két legfontosabb vizsgálati szempont a járművek üzemanyag-fogyasztása és szén-dioxid kibocsátása volt, a Scania összesen 5851 pontot kapott. Az értékelésnél – amely a gyakorlati teszt eredményeit tartalmazza – figyelembe vették az Euro károsanyag-kibocsátási osztály szerinti besorolást, valamint más tényezőket is, mint például a hasznos terhelést.

agribusiness.hu
News & Business

Agribusiness hírek magyarul-angolul OLVASSA?

Tarol a Matusz-Vad Zrt.

A kedvezőtlen külső feltételek ellenére sikeres negyedévet tudhat maga mögött a Matusz-Vad Zrt.. Az értékesítés nettó árbevétele – a csökkenő HoReCa vendéglátóipari piacon belül – 10 százalékkal bővült. A 2011 végén az „Ernst & Young Merész Újító” díjjal kitüntetett Matusz Balázs cégének fejlődéséhez a belföldi piacon mind a győri, mind a felsőtárkányi telephely hozzájárult. A jelenlegi, csaknem 700 terméket kínáló, széles spektrumú portfólió részét képezik a bárány-, borjú-, csirke-, pulyka-, marha-, sertés-, kacs-, liba-, nyúl-, vad-, füstölt húskok ugyanúgy, mint a zöldség- és burgonyafélék, édesvízi és tengeri halak, gyümölcsök, péksütemények. A forgalom nemcsak a hazai piacon, hanem a cég exportpiacain (Ausztria, Románia, Szlovákia) is növekedett.

Hiánypótló grilltermékek nyárra

Többféle ízesítésű, pulykahúsból készült termékcsaláddal indítja a nyári szezont a Sága: májustól paprikás és sajtos grillkolbászokat kínál fogyasztóinak, mesterséges színezékek és ízesítők nélkül. A hagyományos füstölésű termékek szabadtéri lángon, főzve vagy sütőben, serpenyőben is elkészíthetők. A gyakorlatlan grillezőknek a csomagoláson a lehetséges elkészítési módokat is feltüntetik. A harmonikus ízvilágú kolbászok vákuumsomagolt kiserelésben kaphatók, könnyen, gyorsan előkészíthetők a sütésre. A Nielsen adatai szerint 2011-ben az előző évhez képest 90 tonnás mennyiségi és 192 millió forint értékbeli növekedés volt regisztrálható a grillhúsok kategóriájában, s tavaly a grilltermékek 97,7 százaléka sertéshúsból, és csak 1,6 százaléka készült pulykából.

Paprika Európába

Újabb éremmel gazdagodott a Törley

A Törley cégcsoport 2012-ben is érmet nyert a Vinalies Internationales nemzetközi borversenyen. Franciaországban idén 18. alkalommal rendezték meg a versenyt, amelyre több mint 40 országból neveztek borokat és pezsgőket. Összesen csaknem 3900 minta érkezett és 1008 érmet osztottak ki (245 arany, 763 ezüst). Idén ezüstérmet szerzett a Törley cégcsoport a Törley Gála Sec pezsgőjével és a 2011-es évjáratú Szent István Korona Etyek-Budai Chardonnay borával.

A száraz pezsgők barátainak egyre népesebb tábora számára készül a Gála Sec, a Szent István Korona Etyek-Budai Chardonnay pedig kemény karakterű, zamatos száraz, minőségi fehérbor, fogyasztását 10-12 C°-ra hűtve halátelekhez, fehér húsokhoz ajánlja a Törley.

A gála itala

Magyar fűszerpaprikát vásárol a Nestlé

Idén több mint 100 tonna magyar fűszerpaprikát vásárol a Nestlé európai hálózata, mintegy 400 ezer euró értékben. A konyhai termékeket gyártó üzletág – a MAGGI – beszállítója a 100 százalékan magyar tulajdonú Rubin Szegedi Paprikafeldolgozó Kft.. A magyar paprika felhasználásával készült MAGGI termékek nyolc európai országba jutnak el, a hazai boltokba idén várhatóan csaknem 800 tonna paprikával fűszerezett termék (ételízesítő, leveskocka és egyéb konyhai termék) kerül. A MAGGI közel 100 féle termékkel van jelen Magyarországon, a leveskockák piacán a részesedése 54,5 százalék. A tavaly több mint 1000 tonna árut értékesített Rubin Szegedi Paprikafeldolgozó Kft. 2006 óta szállít fűszerpaprikát a Nestlé számára.

Fuxli – a szekszárdi siller

Áprilisban mutatták be a Várfok Galériában hat szekszárdi borászat – a Heimann Családi Birtok, a Merfelsz Pince, az Eszterbauer Borászat, a Németh János Pincészet, a Pósta Borászat és a Sebestyén Pince – közös márkanéven „Fuxlinak” nevezett sillereit. A borok megalkotásakor a Kárpát-medencei szőlőfajták túlsúlya és az alkalmazható technológia volt a legalapvetőbb kritérium, mégis változatos, különböző karakterű borok születtek. A rozénál testesebb, de a vörösbarnál könnyedebb siller remekül illik a magyar gasztronómiához, ezért a borászok reményei szerint hamar visszanyeri korábbi népszerűségét.

Sekszárdi Siller

19th Hungarian Great Plain Animal Husbandry and Agricultural Days, International Exhibition and Fair

11-12-13. May 2012.

INFORMATION FOR VISITORS 19th Hungarian Great Plain Animal Husbandry and Agricultural Days, International Exhibition and Fair

Date:
11-12-13. May 2012.
Opening hours:
from 9:00 to 18:00
Daily ticket price:
1000 HUF
(for young people under 18 free)
Parking:
1000 HUF
GPS coordinates:
MIO: N 46. 43398° E 20. 36289°
GARMIN N 46° 26.047' E 20° 21.776'

Hód-Mezőgazda Co. Exhibition Showground
Hódmezővásárhely, Route 47., at the 195. km sign

MEGRENDELŐLAP

Előfizetésben megrendelem a **Vidék Magazin**
/ **Country Magazine** c. lapot ☐ példányban.

Előfizetési díj:

- ☐ 2012 ÉVRE 4200 Ft
☐ 2012 FÉLÉVRE 2600 Ft
☐ 2012 NEGYEDÉVRE 1380 Ft

Megrendelő (fizető):

Cím:

Kézbesítési cím:

(csak akkor töltsd ki, ha a fizető cím nem azonos a kézbesítési címmel)

aláírás

A megrendelőlapot a következő címre,
borítékban szíveskedjen feladni:

Vidék Magazin
1146 Budapest, Hermina út 57.

Vagy megrendelhető e-mailen:

videkmagazin@gmail.com

ELŐFIZETÉSI AKCIÓ!

Előfizetőknek
20%
kedvezmény!

+ ELŐFIZETŐINK
KÖZÖTT CSALÁDI,
KÉTSZEMÉLYES
HÉTVEGÉKET
SORSOLUNK KI:

**BEST WESTERN
HOTEL GINKGO
SAS******

HÓDMEZŐVÁSÁRHELY

**GEDEON
TANYAPANZIO
BUGACPUZSTA**

**EGRI KORONA
BORHÁZ WELLNESS
HOTEL, DEMJÉN**

Startertrágyázás előnyei

GENEZIS
partnerhálózat

A jó gazda gondosságát minden termesztett növényünk meghálálja. A hűvös tavaszi talaj tápanyag-szolgáltató képessége korlátozott, ami vontatott kelést és lassabb kezdeti fejlődést eredményezhet. Ezért még a tápanyagokban jól ellátott talajokon is szükség van startertrágyázásra.

A Genezis NP illetve az alacsony kálium-tartalmú Genezis NPK műtrágyák vetéssel egy menetben történő kijuttatása nagyban hozzájárul a kukorica és a napraforgó gyors kezdeti fejlődéséhez!

- ▶ A Genezis NP műtrágyák használatával felgyorsítható a csírázó növények kezdeti fejlődése. A tápanyag közvetlenül a mag mellé és alá kerül, azaz a csírázó növény gyökérzónájába!
- ▶ A kelést követően felvett nitrogén és foszfor elősegíti a hatékony gyökérképződést, melynek következtében javul a növények tápanyag- és vízfelvétele!
- ▶ A fejlettebb gyökérzetnek köszönhetően a kukorica és a napraforgó jobban ellenáll a környezeti stressznek, úgymint a hőmérséklet ingadozása vagy a csapadék hiánya.
- ▶ A növények gyorsabb fejlődése előnyt jelent majd a gyomokkal történő versengésben, jobb gyomelnyomó hatásra számíthatunk az állomány korábbi záródásának köszönhetően. Ellenállóbbá válik a kórokozókkal szemben, „kinő a kártevő foga alól”.
- ▶ A kukorica esetében a starter műtrágya cinket is tartalmaz, mely fontos szerepet játszik a nitrogén anyagcserében és a növekedésért felelős hormonok képzésében. Használata különösen ajánlott cinkhiányos területeken!
- ▶ A Genezis NP műtrágyák 11%-os elemi kéntartalommal rendelkeznek, ami nagyban hozzájárul az olajos növények jelentős kénigényének biztosításához.
- ▶ A Genezis NP kompaktált műtrágyák kiváló vízzoldékonysággal rendelkeznek, ezért szárazabb talajban is kifejtik hatásukat! A gyártástechnológiának köszönhetően nagyobb felületen érintkeznek a talajjal, mint a granulált készítmények, ami már önmagában is gyorsabb oldódást eredményez!

Használt autók, amiket a szakértő is megvenne, mert...

be tudja számíttatni
jelenlegi autóját
a vásárláskor.

kedvező finanszírozási
konstrukciókkal
részletre is vásárolhat.

a mobilitás garancia
extra biztonságot nyújt.

országszerte 38 helyen
számíthat a Weltautóra.

Audi A3 Sportback Ambition 1.4 T FSI

Szín	középkék-metál
Első forgalomba helyezés	2012.03.08.
Futásteljesítmény	ajánlatkérésre
Teljesítmény	92 kW/125 LE
Motor	Benzin
CO ₂ kibocsátás	134 g/km
Erőátvitel	kézi 6 fokozatú
Meghajtás	elsőkerék hajtás
Ajtók száma	4 ajtó
Ülések száma	5 ülés
Eladási ár	7 042 035 Ft EUR 23 552,72

12 hónapig
vagy 30 000 km
megtételéig
műszaki garancia
van rájuk.

7 napon belül
átcserélheti
egyenértékű
vagy drágább
gépkocsira.

a helyszínen választhat
biztosítási konstrukciót
a gépkocsinhoz.

minden garanciális autót
110 ponton átvizsgálunk.

már okostelefonon keresztül is
böngészhet a Weltauto honlapján!

Weltauto
Használt autók garanciával****

MIÉRT NEM TRAFFIPAXOLNAK AZ ÖNKORMÁNYZATOK?

Alá nem írt megállapodás

Még 2009-ben, egy sajátos jogi háttérrel kihasználva az Országos Rendőr-főkapitányság (ORFK) lehetőséget biztosított az önkormányzatok részére a közigazgatási bírsággal sújtandó szabálysértések kiszűrésére. De egyetlen önkormányzat sem élt ezzel a lehetőséggel, a mai napig sem. Vajon miért?

A közigazgatási bírság intézménye a 2008-as bevezetése óta nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket. Az ORFK hivatalos tájékoztatása szerint is a közlekedésbiztonság és minősége összességében nem, vagy csak nagyon kis mértékben javult, de az eljárások száma drasztikusan megemelkedett.

Egy sajátos jogi háttérrel teremtve az ORFK 2009-ben megadta a lehetőséget az önkormányzatoknak, hogy az illetékességi területükön lévő közigazgatási bírsággal sújtható szabálysértéseket kiszűrjék. Mégpedig azáltal, hogy az önkormányzatok egy megállapodási szerződésben alkut köthettek a rendőrséggel az ügyben. A megállapodás előre elkészített mintaszövegében ugyanis az ORFK feljogosítja az önkormányzatot, hogy a területén működtethet – saját forrásból – sebesség ellenőrző berendezést, és más hasonló szabálysértések – mint például a „behajtani tilos” és a „megállni tilos” jelzőtáblák figyelmen kívül hagyása – rögzítésére alkalmas eszközöket. Mindez még nem a történet vége, hiszen az önkormányzat ezeket a feladatokat alvállalkozóknak, közreműködőnek továbbadhatja. Mindezt természetesen „...a közúti közlekedésbiztonság javítása céljából kerül megkötésre (sic!)” – áll a megállapodásra használható mintaszövegben.

A cél nemes, a haza kötelez – mondhatnók, de ne legyünk szemlesütögetők, nézzük, miért is éri meg mindez az önkormányzatoknak? Azért, mert a tervezett megállapodás tervezett melléklete garantálja, hogy a szerződő fél „térítési díjat” kapna vissza az egyes eljárásokból.

A tervek szerint a fenti módon keletkezett felvételeket előzetesen – természetesen?! – a készítőnek kötelessége lenne továbbítani a rendőrség ilyen ügyeket feldolgozó testületéhez. Amennyiben ezt nem teszi meg, akkor az ORFK a szerződést azonnali hatállyal felmondja. A visszaélés lehetősége ezáltal ki lett zárva – a tervekben.

A tervek ugyanis – hiába a nagy közös üzlet legális és folyamatos lehetősége –, mindezt csak tervek maradtak. Az ORFK hivatalos tájékoztatása szerint egyetlen ilyen megállapodás sem jött létre ugyanis, elmondásuk szerint azért, mert az országban egyetlen önkormányzat sem felel meg a technikai feltételeknek. Ez jelen helyzetben még érthető is, mivel több önkormányzat csőd közeli állapotban van, és még az önfenntartási költségeiket sem tudják fedezni.

A sebességmérő eszközöket forgalmazó cég, a Video HT. Kft. ügyvezető igazgatója, Kopornoky Ferenc a megkeresésünkre megerősítette, hogy országosan egyetlen ilyen szerződés sem jött létre az ORFK és az önkormányzatok között. Pedig a megállapodási szerződés kihirdetése, 2009 óta több száz önkormányzat és közreműködő fél is érdeklődött a termékeik iránt, ők azonban csak annak a személynek vagy

Kopornoky Ferenc

Fotó: Bedő Péter

önkormányzatnak adhatnak el ilyen szerkezetet, amelyik rendelkezik a fentebb említett megállapodási szerződéssel.

Termékeik közül az egyik legmodernebb a FamaLézer III. VHT-507/DP típusú készülék, ennek ára 3,6 millió forint.

„Nekem nagyon úgy tűnik, hogy a rendőrség nem szeretné kiadni a kezéből, másra bízni a sebességmérést. Nem is értem, miért, miközben a közlekedésbiztonság javítása lenne a közös cél” – vélekedik az ügyvezető.

A megállapodással kapcsolatban megkerestük a Belügyminisztérium Önkormányzatokért Felelős Államtitkárságát is, de érdemi tájékoztatást nem kaptunk a témáról.

Pedig a fentebb leírt, tervezett „összehangolt közlekedésbiztonsági akció” Európa nyugati felén jól bevált és működő gyakorlat, és érezhető is az eredménye. Ott az önkormányzatoknak központilag megelőlegezik az eszközök beszerzésére fordított összeget, és nem titok, hogy kapnak is vissza az így befolyt büntetések összegeiből, így az eszközbeszerzés hamar megtérül.

Sok más ok mellett talán ezért is lehet más Európa boldogabbik felén a közlekedési morál, ott ugyanis, ha egy gyalogos már csak megközelíti a gyalogátkelő helyet, vagy akár csak az útpadkát, az autósok azonnal megállnak és készségesen átengedik. Vajon nálunk mikorra valósul meg ez az önmérséklet, amely mindannyiunk érdeke?

Írta: Ecsédi József